

SEANCE DU LUNDI 30 JUIN 1986
VERGADERING VAN MAANDAG 30 JUNI 1986ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 1491.

DECES D'UN ANCIEN SENATEUR:

Page 1491.

MESSAGES:

Chambre des représentants, p. 1491.

COMMUNICATIONS:

Page 1492.

1. Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale;
2. Cour d'arbitrage;
3. Dette publique;
4. Office de contrôle des assurances.

PROJETS ET PROPOSITION DE LOI (Discussion):

Projet de loi ouvrant de nouveaux crédits provisoires à valoir sur les budgets de l'année budgétaire 1986 et destinés à assurer la marche des services publics durant les mois de juillet, août, septembre et octobre, et portant diverses dispositions.

Discussion générale. — *Orateurs*: MM. Vanhaverbeke, rapporteur, Lallemand, De Smeyter, Dehousse, A. Geens, Lepaffe, Mme Rifflet-Knauer, MM. Pataer, de Wasseige, M. Eyskens, ministre des Finances, p. 1493.

Discussion et vote des articles:

A l'article 19: *Orateurs*: M. Hotyat, M. Eyskens, ministre des Finances, p. 1512.

A l'article 19bis (nouveau): *Orateurs*: MM. Dehousse, Seeuws, M. Eyskens, ministre des Finances, p. 1513.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1985-1986
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1985-1986

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 1491.

OVERLIJDEN VAN EEN OUD-SENATOR:

Bladzijde 1491.

BOODSCHAPPEN:

Kamer van volksvertegenwoordigers, blz. 1491.

MEDEDELINGEN:

Bladzijde 1492.

1. Assemblée van de Westeuropese Unie;
2. Arbitragehof;
3. Rijksschuld;
4. Controledienst voor de verzekeringen.

ONTWERPEN EN VOORSTEL VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet waarbij nieuwe voorlopige kredieten worden geopend welke in mindering komen van de begrotingen voor het begrotingsjaar 1986 en die bestemd zijn om tijdens de maanden juli, augustus, september en oktober de werking van de openbare diensten te waarborgen, en houdende andere bepalingen.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: de heren Vanhaverbeke, rapporteur, Lallemand, De Smeyter, Dehousse, A. Geens, Lepaffe, mevrouw Rifflet-Knauer, de heren Pataer, de Wasseige, de heer Eyskens, minister van Financiën, blz. 1493.

Beraadslaging en stemming over de artikelen:

Bij artikel 19: *Sprekers*: de heer Hotyat, de heer Eyskens, minister van Financiën, blz. 1512.

Bij artikel 19bis (nieuw): *Sprekers*: de heren Dehousse, Seeuws, de heer Eyskens, minister van Financiën, blz. 1513.

A l'article 23: *Orateurs*: M. Hotyat, M. Eyskens, ministre des Finances, p. 1514.

Vote sur les amendements et vote sur les articles réservés, p. 1520.

Justification de vote: *Orateur*: Mme De Pauw-Deveen, p. 1521.

Projet de loi ajustant le budget des Dotations aux Communautés et aux Régions de l'année budgétaire 1985.

Discussion générale. — *Orateurs*: Mme Buyse, rapporteur, M. Luyten, M. le Président, MM. Dehousse, Luyten (*fait personnel*), p. 1515.

Discussion et vote des articles, p. 1517.

Proposition de loi relative à l'établissement d'un inventaire décennal du patrimoine de l'Etat.

Discussion générale. — *Orateurs*: MM. Ottenbourg, rapporteur, A. Geens, M. Eyskens, ministre des Finances, p. 1518.

Discussion et vote des articles, p. 1519.

Projet de loi modifiant le Code de la taxe sur la valeur ajoutée.

Discussion générale. — *Orateurs*: M. Van houtte, rapporteur, p. 1519.

Discussion et vote des articles, p. 1519.

PROJETS ET PROPOSITION DE LOI (Votes):

Projet de loi ouvrant de nouveaux crédits provisoires à valoir sur les budgets de l'année budgétaire 1986 et destinés à assurer la marche des services publics durant les mois de juillet, août, septembre et octobre, et portant diverses dispositions, p. 1522.

Projet de loi ajustant le budget des Dotations aux Communautés et aux Régions de l'année budgétaire 1985, p. 1522.

Proposition de loi relative à l'établissement d'un inventaire décennal du patrimoine de l'Etat, p. 1523.

Projet de loi modifiant le Code de la taxe sur la valeur ajoutée, p. 1523.

VOTE SUR LA MOTION PURE ET SIMPLE DEPOSEE EN CONCLUSION DE L'INTERPELLATION DE M. VAN IN AU MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DU COMMERCE EXTERIEUR, DEVELOPPEE LE 26 JUIN 1986:

Page 1523.

VOTE SUR LA MOTION PURE ET SIMPLE DEPOSEE EN CONCLUSION DE L'INTERPELLATION DE M. VAN OOTEGHEM AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTERIEUR, DE LA FONCTION PUBLIQUE ET DE LA DECENTRALISATION, ET AU MINISTRE DE LA DEFENSE NATIONALE ET MINISTRE DE LA REGION BRUXELLOISE, DEVELOPPEE LE 26 JUIN 1986:

Page 1524.

Orateur: M. Van Ooteghem, p. 1524.

INTERPELLATION (Discussion):

Interpellation de M. A. Geens au ministre des Finances sur « l'application correcte de l'arrêté royal du 29 décembre 1983 déterminant la condition à laquelle doivent répondre les dépôts d'épargne pour que leurs intérêts soient exonérés du précompte mobilier dans les limites d'une tranche déterminée ».

Orateurs: M. A. Geens, M. Eyskens, ministre des Finances, p. 1525.

PROPOSITIONS DE LOI (Dépôt):

Page 1528.

M. Didden. — Proposition de loi modifiant l'arrêté royal portant financement d'un fonds spécial pour la recherche dans les institutions universitaires.

Bij artikel 23: *Sprekers*: de heer Hotyat, de heer Eyskens, minister van Financiën, blz. 1514.

Stemming over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen, blz. 1520.

Stemverklaring: *Spreker*: mevrouw De Pauw-Deveen, blz. 1521.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting der Dotaties aan de Gemeenschappen en aan de Gewesten voor het begrotingsjaar 1985.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: mevrouw Buyse, rapporteur, de heer Luyten, de Voorzitter, de heren Dehousse, Luyten (*persoonlijk feit*), blz. 1515.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 1517.

Voorstel van wet strekkende tot het opmaken van een tienjaarlijkse inventaris van het vermogen van de Staat.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: de heren Ottenbourg, rapporteur, A. Geens, de heer Eyskens, minister van Financiën, blz. 1518.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 1519.

Ontwerp van wet tot wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde.

Algemene bespreking. — *Spreker*: de heer Van houtte, rapporteur, blz. 1519.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 1519.

ONTWERPEN EN VOORSTEL VAN WET (Stemmingen):

Ontwerp van wet waarbij nieuwe voorlopige kredieten worden geopend welke in mindering komen van de begrotingen voor het begrotingsjaar 1986 en die bestemd zijn om tijdens de maanden juli, augustus, september en oktober de werking van de openbare diensten te waarborgen, en houdende andere bepalingen, blz. 1522.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting der Dotaties aan de Gemeenschappen en aan de Gewesten voor het begrotingsjaar 1985, blz. 1522.

Voorstel van wet strekkende tot het opmaken van een tienjaarlijkse inventaris van het vermogen van de Staat, blz. 1523.

Ontwerp van wet tot wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, blz. 1523.

STEMMING OVER DE EENVOUDIGE MOTIE INGEDIEND TOT BESLUIT VAN DE OP 26 JUNI 1986 GEHOUDEN INTERPELLATIE VAN DE HEER VAN IN TOT DE MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN BUITENLANDSE HANDEL:

Bladzijde 1523.

STEMMING OVER DE EENVOUDIGE MOTIE INGEDIEND TOT BESLUIT VAN DE OP 26 JUNI 1986 GEHOUDEN INTERPELLATIE VAN DE HEER VAN OOTEGHEM TOT DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN, OPENBAAR AMBT EN DECENTRALISATIE, EN TOT DE MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING EN MINISTER VAN HET BRUSSELSE GEWEST:

Bladzijde 1524.

Spreker: de heer Van Ooteghem, blz. 1524.

INTERPELLATIE (Bespreking):

Interpellatie van de heer A. Geens tot de minister van Financiën over « de correcte interpretatie van het koninklijk besluit van 29 december 1983 dat de voorwaarde bepaalt waaraan een spaarboekje moet voldoen opdat de intrest zou vrijgesteld zijn van roerende voorheffing binnen een bepaalde schijf ».

Sprekers: de heer A. Geens, de heer Eyskens, minister van Financiën, blz. 1525.

VOORSTELLEN VAN WET (Indiening):

Bladzijde 1528.

De heer Didden. — Voorstel van wet tot wijziging van het koninklijk besluit houdende financiering van een speciaal fonds voor het onderzoek in de universitaire instellingen.

M. Noerens. — Proposition de loi portant création d'une commission d'inspection parlementaire pour la morale non confessionnelle.

M. Cerexhe. — Proposition de loi modifiant les articles 1341, alinéa 1er, 1834, 1923, 1924, 1950 et 2074 du Code civil ainsi que l'article 4 de la loi du 27 juillet 1871 sur la contrainte par corps en matière civile.

INTERPELLATION (Demande):

Page 1528.

Mme De Pauw au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, de la Fonction publique et de la Décentralisation, sur « la suppression d'organisations occupant des objecteurs de conscience ».

De heer Noerens. — Voorstel van wet tot oprichting van een parlementaire toezichtscommissie voor de niet-confessionele zedenleer.

De heer Cerexhe. — Voorstel van wet tot wijziging van de artikelen 1341, eerste lid, 1834, 1923, 1924, 1950 en 2074 van het Burgerlijk Wetboek en van artikel 4 van de wet van 27 juli 1871 op de lijfswang in burgerlijke zaken.

INTERPELLATIE (Verzoek):

Bladzijde 1528.

Mevrouw De Pauw tot de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, Openbaar Ambt en Decentralisatie, over « de schrapping van organisaties die gewetensbezwaarden tewerkstellen ».

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

M. Mouton et Mme Panneels-Van Baelen, secrétaires, prennent place au bureau.

De heer Mouton en mevrouw Panneels-Van Baelen, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 5 m.

De vergadering wordt geopend te 15 u. 5 m.

CONGES — VERLOF

Mme Lieten-Croes, MM. Belot, Knuts et Poulain, pour d'autres devoirs; Hofman, pour raison de santé; De Bondt, Close, en mission à l'étranger; Vaes, empêché, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Lieten-Croes, de heren Belot, Knuts en Poulain, wegens andere plichten; Hofman, om gezondheidsredenen; De Bondt, Close, met opdracht in het buitenland; Vaes, belet.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

OVERLIJDEN VAN EEN OUD-SENATOR

DECES D'UN ANCIEN SÉNATEUR

De Voorzitter. — De Senaat heeft met groot leedwezen kennis gekregen van het overlijden van de heer Hubert De Groote, oud-senator voor het arrondissement Veurne-Diksmuide-Oostende.

Le Sénat a appris avec un vif regret la mort de M. Hubert De Groote, ancien sénateur de l'arrondissement Furnes-Dixmude-Ostende.

Uw Voorzitter heeft het rouwbeklag van de vergadering aan de familie van ons betreurd gewezen medelid betuigd.

Votre Président a adressé les condoléances de l'assemblée à la famille de notre regretté ancien collègue.

MESSAGES — BOODSCHAPPEN

M. le Président. — Par messages du 26 juin 1986, la Chambre des représentants transmet au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance de ce jour, les projets de loi:

1° Portant un régime fiscal particulier pour le rachat d'actions privilégiées sans droit de vote émises par des sociétés anonymes relevant des secteurs nationaux;

Bij boodschappen van 26 juni 1986 zendt de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat, zoals zij ter vergadering van die dag werden aangenomen, de ontwerpen van wet:

1° Houdende een bijzonder fiscaal regime voor de inkoop van bevoorrechte aandelen zonder stemrecht uitgegeven door naamloze vennootschappen behorend tot de nationale sectoren;

2° Habilitant l'Administration de la taxe sur la valeur ajoutée, de l'enregistrement et des domaines à réaliser certaines opérations patrimoniales pour le compte des institutions communautaires et régionales;

2° Houdende bevoegdverklaring van de Administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen tot het uitvoeren van bepaalde vermogensrechtelijke verrichtingen voor rekening van de gemeenschaps- en gewestinstellingen;

— Renvoi à la commission des Finances.

Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

3° Complétant l'article 15 de l'arrêté royal n° 72 du 10 novembre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants;

3° Tot aanvulling van artikel 15 van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen;

— Renvoi à la commission de l'Agriculture et des Classes moyennes.

Verwezen naar de commissie voor de Landbouw en de Middenstand.

4° Portant approbation de l'Accord concernant la sécurité sociale des bateliers rhénans, et des Annexes I à VIII, faits à Genève le 30 novembre 1979;

4° Houdende goedkeuring van het Verdrag betreffende de sociale zekerheid van Rijnvaarders, en van de Bijlagen I tot VIII, opgemaakt te Genève op 30 november 1979;

5° Portant approbation de l'Accord maritime entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la république du Mali, signé à Bamako le 7 août 1984;

5° Houdende goedkeuring van het Akkoord tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Mali inzake de handels-scheepvaart, ondertekend te Bamako op 7 augustus 1984;

6° Portant approbation de l'Accord maritime entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et la république populaire d'Angola, signé à Bruxelles le 24 avril 1985;

6° Houdende goedkeuring van het Scheepvaartakkoord tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de volksrepubliek Angola, ondertekend te Brussel op 24 april 1985;

7° Portant approbation de la Convention entre le royaume de Belgique et le royaume des Pays-Bas modifiant le Traité conclu le 20 juin 1960 à Bruxelles au sujet de l'amélioration du canal de Terneuzen à Gand et du règlement de quelques questions connexes, et réglant la mise à disposition d'eau douce aux Pays-Bas par la Belgique suite à cette modification, signée à La Haye le 5 février 1985.

7° Houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen het koninkrijk der Nederlanden en het koninkrijk België tot wijziging van het op 20 juni 1960 te Brussel gesloten Verdrag betreffende de verbetering van het kanaal van Terneuzen naar Gent en de regeling van enige daarmede verband houdende aangelegenheden en tot regeling van de terbeschikkingstelling van zoet water door België aan Nederland naar aanleiding van deze wijziging, ondertekend te 's-Gravenhage op 5 februari 1985.

— Renvoi à la commission des Relations extérieures.

Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

M. le Président. — Par messages du même jour, la Chambre fait également connaître qu'elle a adopté, tels qu'ils lui ont été transmis par le Sénat, les projets de loi:

1° Ajustant le budget du ministère des Communications de l'année budgétaire 1985;

Bij boodschappen van dezelfde dag deelt de Kamer tevens mede dat zij heeft aangenomen, zoals zij haar door de Senaat werden overgezonden, de ontwerpen van wet:

1° Houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Verkeerswezen van het begrotingsjaar 1985;

2° Ajustant le budget du ministère de la Santé publique et de la Famille de l'année budgétaire 1985;

2° Houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin van het begrotingsjaar 1985;

3° Ajustant le budget du ministère de la Prévoyance sociale de l'année budgétaire 1985;

3° Houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Sociale Voorzorg van het begrotingsjaar 1985;

4° Portant approbation du Protocole concernant la coopération commerciale et économique entre la Communauté européenne du charbon et de l'acier et la république fédérative du Brésil, fait à Bruxelles le 18 septembre 1980;

4° Houdende goedkeuring van het Protocol betreffende de commerciële en economische samenwerking tussen de Europese Gemeenschap voor kolen en staal en de Federatieve Republiek Brazilië, opgemaakt te Brussel op 18 september 1980;

5° Portant approbation des actes internationaux suivants:

a) Convention relative à l'adhésion du royaume de Danemark, de l'Irlande et du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord à la Convention du 27 septembre 1968 concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale, ainsi qu'au Protocole du 3 juin 1971 concernant son interprétation par la Cour de justice, signée à Luxembourg le 9 octobre 1978;

b) Convention relative à l'adhésion de la République hellénique à la Convention du 27 septembre 1968 ainsi qu'au Protocole du 3 juin 1971, signée à Luxembourg le 25 octobre 1982;

5° Houdende goedkeuring van volgende internationale Akten:

a) Verdrag inzake de toetreding van het koninkrijk Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland tot het Verdrag van 27 september 1968 betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, alsmede tot het Protocol van 3 juni 1971 betreffende de uitlegging daarvan door het Hof van justitie, ondertekend te Luxemburg op 9 oktober 1978;

b) Verdrag inzake de toetreding van de Helleense Republiek tot het Verdrag van 27 september 1968 alsmede tot het Protocol van 3 juni 1971, ondertekend te Luxemburg op 25 oktober 1982;

6° Portant approbation de la Convention-cadre européenne sur la coopération transfrontalière des collectivités ou autorités territoriales, et de l'Annexe, faites à Madrid le 21 mai 1980.

6° Houdende goedkeuring van de Europese Kaderovereenkomst inzake grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen of autoriteiten, en van de Bijlage, opgemaakt te Madrid op 21 mei 1980.

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

M. le Président. — Par message du 26 juin 1986, la Chambre des représentants transmet par ailleurs au Sénat, tel qu'il a été adopté en sa séance de ce jour, le projet d'acte de naturalisations.

Bij boodschap van 26 juni 1986 zendt bovendien de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat, zoals het ter vergadering van die dag werd aangenomen, het ontwerp van akte van naturalisaties.

— Renvoi à la commission des Naturalisations.

Verwezen naar de commissie voor de Naturalisaties.

COMMUNICATIONS — MEDEDELINGEN

Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale

Assemblée van de Westeuropese Unie

M. le Président. — Le président de l'Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale transmet au Sénat conformément à l'article V(a) de la Charte de ladite Assemblée, le texte des recommandations n°s 432 et 435 et de la résolution n° 72 adoptées par l'Assemblée au cours de la première partie de sa trente-deuxième session ordinaire qui s'est tenue à Paris du 2 au 5 juin 1986.

De voorzitter van de Assemblée van de Westeuropese Unie zendt aan de Senaat, overeenkomstig artikel V(a) van het Handvest van gezegde Assemblée, de tekst van de aanbevelingen nrs. 432 en 435 en van de resolutie nr. 72 aangenomen door de Assemblée tijdens het eerste gedeelte van de tweëndertigste gewone zitting, die werd gehouden te Parijs van 2 tot 5 juni 1986.

— Renvoi à la commission des Relations extérieures et, pour information, à la commission de la Justice.

Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en, ter informatie, naar de commissie voor de Justitie.

Cour d'arbitrage — Arbitragehof

M. le Président. — Par dépêche du 13 juin 1986, la Cour d'arbitrage notifie au Sénat, en application de la loi du 28 juin 1983 portant l'organisation, la compétence et le fonctionnement de la Cour d'arbitrage, une copie de l'arrêt prononcé en cause de la question préjudicielle posée par la Cour de cassation, par arrêt du 14 mai 1984, en cause de Desmet Jacques contre la SA Isobelec.

Bij dienstbrief van 13 juni 1986 notifieert het Arbitragehof aan de Senaat, in toepassing van de wet van 28 juni 1983 houdende de oprichting, de bevoegdheid en de werking van het Arbitragehof, een afschrift van het arrest uitgesproken inzake de prejudiciële vraag gesteld door het Hof van cassatie bij arrest van 14 mei 1984 in de zaak Desmet Jacques tegen de NV Isobelec.

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

M. le Président. — Par ailleurs, par dépêches des 26 et 27 juin 1986, la Cour d'arbitrage notifie au Sénat, en application de la loi du 28 juin 1983 portant l'organisation, la compétence et le fonctionnement de la Cour d'arbitrage, une copie des arrêts prononcés:

1. En cause du recours en annulation partielle du décret de la Communauté flamande du 20 mars 1984 portant statut des entreprises d'hébergement, introduit par le Conseil des ministres le 12 février 1985;

Bij dienstbrieven van 26 en 27 juni 1986 notifieert het Arbitragehof bovendien aan de Senaat, in toepassing van de wet van 28 juni 1983 houdende de oprichting, de bevoegdheid en de werking van het Arbitragehof, een afschrift van de arresten uitgesproken:

1. Inzake het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 20 maart 1984 houdende het statuut van de logiesverstrekkende bedrijven, ingesteld door de Ministerraad op 12 februari 1985;

2. En cause du recours en annulation totale ou partielle du décret de la Région wallonne du 25 mai 1983 modifiant, en ce qui regarde le Conseil économique régional pour la Wallonie, la loi-cadre du 15 juillet 1970 portant organisation de la planification et de la décentralisation économique et instaurant un Conseil économique et social de la Région wallonne, introduit par le Conseil des ministres le 12 mars 1985;

2. Inzake het beroep tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van het decreet van het Waalse Gewest van 25 mei 1983 tot wijziging, wat de Economische Raad van het Waalse Gewest betreft, van de kaderwet van 15 juli 1970 houdende organisatie van de planning en economische decentralisatie en tot oprichting van een Economische en Sociale Raad van het Waalse Gewest, ingesteld door de Ministerraad op 12 maart 1985;

3. En cause de la question préjudicielle posée par la Cour de cassation, par arrêt du 6 mai 1985, en cause de Polleunis Odilon contre la SA Bragard;

3. Inzake de prejudiciële vraag gesteld door het Hof van Cassatie bij arrest van 6 mei 1985 in de zaak van Polleunis Odilon tegen de NV Bragard;

4. En cause de la question préjudicielle posée par le tribunal du travail d'Anvers, par jugement du 20 juin 1985, en cause de Lambert Jean-Marie contre la SA Lumoprint Zindler;

4. Inzake de prejudiciële vraag gesteld door de arbeidsrechtbank te Antwerpen bij vonnis van 20 juni 1985 in de zaak Lambert Jean-Marie tegen de NV Lumoprint Zindler;

5. En cause de la question préjudicielle posée par la Cour du travail d'Anvers, par arrêt du 26 septembre 1985, en cause de la SA Trenal contre De Busschere Paul;

5. Inzake de prejudiciële vraag gesteld door het Arbeidshof te Antwerpen bij arrest van 26 september 1985 in de zaak van NV Trenal tegen De Busschere Paul;

6. En cause de la question préjudicielle posée par la Cour de cassation, par arrêt du 2 décembre 1985, en cause de la société anonyme de droit français Coopération pharmaceutique française contre Adam Jacques-Jean.

6. Inzake de prejudiciële vraag gesteld door het Hof van cassatie bij arrest van 2 december 1985 in de zaak van de naamloze vennootschap naar Frans recht Coopération pharmaceutique française tegen Adam Jacques-Jean.

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

Dette publique — Rijksschuld

M. le Président. — Par dépêche du 17 juin 1986, le ministre des Finances transmet au Sénat, en exécution de l'article 7 de la loi du 2 août 1955, le rapport sur les opérations d'amortissement de la dette publique effectuées en 1985.

Bij dienstbrief van 17 juni 1986 zendt de minister van Financiën aan de Senaat, overeenkomstig artikel 7 van de wet van 2 augustus 1955, het verslag over de amortisatieverrichtingen van de rijksschuld voor het jaar 1985.

— Dépôt au greffe.

Neergelegd ter griffie.

M. le Président. — Il est donné acte de cette communication au ministre des Finances.

Van deze mededeling wordt aan de minister van Financiën akte gegeven.

Office de contrôle des assurances

Controledienst voor de verzekeringen

M. le Président. — Par dépêche du 30 juin 1986, le ministre des Affaires économiques a transmis au Sénat, conformément à l'article 30 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances, le rapport sur les activités et sur la situation des entreprises d'assurances en Belgique pendant l'année 1985.

Bij dienstbrief van 30 juni 1986 heeft de minister van Economische Zaken aan de Senaat gezonden, overeenkomstig artikel 30 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, het verslag over de activiteiten en de toestand van de verzekeringsondernemingen in België gedurende het jaar 1985.

— Renvoi à la commission de l'Economie.

Verwezen naar de commissie voor de Economische Aangelegenheden.

M. le Président. — Il est donné acte de cette communication au ministre des Affaires économiques.

Van deze mededeling wordt aan de minister van Economische Zaken akte gegeven.

ONTWERP VAN WET WAARBIJ NIEUWE VOORLOPIGE KREDIETEN WORDEN GEOPEND WELKE IN MINDERING KOMEN VAN DE BEGROTINGEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1986 EN DIE BESTEMD ZIJN OM TIJDENS DE MAANDEN JULI, AUGUSTUS, SEPTEMBER EN OKTOBER DE WERKING VAN DE OPENBARE DIENSTEN TE WAARBORGEN, EN HOUDENDE ANDERE BEPALINGEN

Algemene beraadslaging en stemming over artikelen

PROJET DE LOI OUVRANT DE NOUVEAUX CREDITS PROVISOIRES A VALOIR SUR LES BUDGETS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1986 ET DESTINES A ASSURER LA MARCHÉ DES SERVICES PUBLICS DURANT LES MOIS DE JUILLET, AOUT, SEPTEMBRE ET OCTOBRE, ET PORTANT DIVERSES DISPOSITIONS

Discussion générale et vote d'articles

De Voorzitter. — Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet waarbij nieuwe voorlopige kredieten worden geopend.

Nous abordons l'examen du projet de loi ouvrant de nouveaux crédits provisoires.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Vanhaverbeke, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, op vrijdag 29 juni jongstleden is de commissie voor de Financiën bijeengekomen. Op de agenda stond het ontwerp van wet waarbij nieuwe voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begrotingen voor het begrotingsjaar 1986 en die bestemd zijn om tijdens de maanden juli, augustus, september en oktober de werking van de openbare diensten te waarborgen, en houdende andere bepalingen.

U heeft vorige week terecht gewezen op de laattijdige indiening van dit ontwerp van wet.

Wij hebben in de commissie aan dit ontwerp een uitvoerige bespreking gewijd. Aangezien zulks nuttig kan zijn met het oog op onze verdere werkzaamheden, werd een omstandig verslag uitgebracht.

Voor de leden van de commissie voor de Financiën, en allicht voor ons allen, is het van het goede een beetje te veel, want tegelijkertijd krijgen wij de voorlopige kredieten, de algemene toelichting, de Rijksmidelenbegroting, de Rijksschuldbegroting en ook nog de financiewet te onderzoeken. Uiteraard beïnvloedt en bepaalt het ene het andere. Daarom was de bespreking over de voorlopige kredieten uitvoerig en is het verslag hierover ongewoon lang uitgevallen. Dit verslag kwam tot stand dank zij de samenwerking van velen tijdens het weekeinde. Wij danken hen allen voor die inspanning.

Waarover gaat het bij deze voorlopige kredieten? De middelen dienen ter beschikking te worden gesteld, om de openbare diensten te laten functioneren vanaf 1 juli tot einde oktober. Er is de verlenging van de geldige vestigingstermijnen van de voor het aanslagjaar 1985 verschuldigde belasting tot 31 juli 1986, en ook, de concretisering van de beslissingen van de regeringsraad in verband met het verlenen van de staatswaarborg voor de door het Participatiefonds aangevane leningen ten belope van 500 miljoen.

De staatsuitgaven verlopen uiteraard niet strikt verhoudingsgewijs met het aantal dagen of maanden. Daardoor zijn er bepaalde posten voor 1986 reeds voor 100 pct. begroot via de voorlopige kredieten. Voor het globaal gemiddelde komen we in feite aan 90,8 pct., wat dus een overschot laat van plusminus 9 pct. van het totaal van de te begroten kredieten voor 1986, die nog via de normale weg zullen kunnen worden besproken.

In het verslag kan u de door de leden geformuleerde vragen en bekommelingen vinden, die voor een gedeelte ook wel de uwe zullen zijn. Zij hebben betrekking op verschillende zaken. De onwettelijkheid en het onverantwoord zijn van de laattijdige vraag om voorlopige kredieten was uiteraard een uitgangspunt voor een gedachtenwisseling. Er werd ook gesproken over de wenselijkheid om in de toekomst een systeem van een eenheidsbegroting in te voeren. Aangezien wij in dat verband kunnen steunen op de ervaring in de Gemeenschappen en de Gewesten, werd er daarover uitvoerig van gedachten gewisseld, zonder evenwel tot een conclusie te komen. Er werd ook veel aandacht besteed aan de overheidsfinanciering van het Provinciefonds en Gemeentefonds en aan de terugslag hiervan op het beleid van de plaatselijke overheden. Er werd ook uitvoerig gesproken over de samenwerking tussen het Parlement en het Rekenhof en over de opvolging van de opmerkingen van het Rekenhof. Andere onderwerpen waren de schuldenherschikking, het inhoudelijk handhaven van het besparingsplan, de haalbaarheid van de beoogde besparingen, de evenwichtige inbreng bij de besparingen en de invloed van het dalend interestniveau op de economie, enerzijds, en de Rijksfinanciën, anderzijds. Er werd ook gesproken over de terugslag van de besparingen op de financiering en de werking van de Gemeenschappen en de Gewesten en op de nationale sectoren. Er werd eveneens aandacht besteed aan de werking van het Fonds voor de industriële renovatie en aan het daarmee samenhangende probleem van de lopende verbintenissen die rechtstreeks of onrechtstreeks onder het besparingsplan kunnen vallen. Wat de financiering van het Brusselse Gewest betreft, werd er gediscussieerd over het recht op de uitkeringen van de successierechten. Er werden ook vragen gesteld over de terugslag op de economie in het algemeen en op de bedrijven in het bijzonder van de beperking van de openbare investeringen tot 64 pct., die trapsgewijze wordt gerealiseerd.

Het is uiteraard niet mijn opdracht hier op alle onderwerpen in te gaan. De discussies dienaangaande worden, mijns inziens, zo volledig en objectief mogelijk in het verslag weergegeven. De bespreking was zeer uitvoerig en zeer grondig. Zowel de Vice-Eerste minister en minister van Begroting als de minister van Financiën hebben een ruime toelichting gegeven bij het ontwerp en geantwoord op de vele vragen die werden gesteld.

Wij staan nu voor de opgave om de werking van de openbare diensten mogelijk te maken. Een spreekwoord zegt: nood breekt wet. Wij zouden moeten zeggen: nood maakt wet. De continuïteit van de openbare diensten moet, hoe dan ook, worden gewaarborgd.

De fundamentele sanering en planning die nu wordt opgezet, kan een aanloop zijn tot een meer normale begrotingsprocedure vanaf volgend jaar. Ingevolge het op elkaar inspelen van verschillende omstandigheden wachten wij vandaag nog op alle uitgavenbegrotingen, wat de situatie uitzonderlijk maakt. Voor sommige posten werden reeds voor 100 pct. voorlopige kredieten verleend. Deze situatie is echter niet nieuw, wij kennen het ritueel al langer. Onze oud-collega, Achiel Van den Abeele, was in het verleden vaak rapporteur over ontwerpen tot toekenning van voorlopige kredieten. Toentertijd bleek het allemaal gemakkelijker te verlopen, want zijn verslag was meestal beperkt tot maximum anderhalve bladzijde.

Mijn verslag is uitgebreider en kan een handleiding zijn voor latere breedvoerige bespreking. Bij deze gelegenheid denk ik ook terug aan onze oud-collega de heer De Bruyne, die hier vaak het woord voerde met een mengeling van gelatenheid, verontwaardiging en humor. Ik hoor hem nog zeggen dat hij zich eigenlijk kwaad had moeten maken, maar dat hij zich niet kwaad meer kon maken omdat hij het al was en omdat voorlopige kredieten door de jaren heen een gewoonte bleken te zijn.

De heer Wyninckx. — Mijnheer de verslaggever, de omstandigheden waren toen enigszins anders. Nu vraagt men voorlopige kredieten voor

drie vierde van het jaar. Toen maakte men zich boos omdat voorlopige kredieten werden gevraagd voor één of twee maanden of omdat de Rijksmiddelenbegroting in december in plaats van in oktober werd ingediend. Dat was toch wat anders!

De heer Vanhaverbeke, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, ik kan alleen bevestigen met het gezegde: «De mond van mijn rode broeder spreekt waarheid.»

Rond heel de aangelegenheid van voorlopige kredieten hebben wij, dames en heren, uiteenlopende verklaringen gehoord. Ook de Voorzitter van de Senaat heeft vorige week, bij het vaststellen van de agenda voor vandaag, beklemtoond dat dit geen aangename karwei was. Wij worden echter met deze taak geconfronteerd en moeten ze voltooien. Daarom vraag ik u namens de commissie deze taak, hoe onvolledig, hoe onvolmaakt en hoe moeilijk ze ook is, zo vlug mogelijk te volbrengen. *(Applaus op de banken van de meerderheid.)*

M. le Président. — La parole est à M. Lallemand.

M. Lallemand. — Monsieur le Président, je voudrais formuler quelques remarques au sujet des demandes successives de crédits provisoires qui créent une situation pratiquement sans précédent dans notre histoire parlementaire, en tout cas pour un gouvernement qui exerce le pouvoir, sans discontinuer, depuis l'ouverture de l'année budgétaire.

Les gouvernements Martens V et Martens VI se sont caractérisés par le recours le plus long et le plus étendu aux pouvoirs spéciaux. Ils vont à présent atteindre le record en matière de crédits provisoires.

Dès maintenant, il est acquis que 91 p.c. des crédits alloués pour une année l'ont été par la voie des douzièmes provisoires. Il s'agit là d'une situation tout à fait exceptionnelle.

Par ailleurs, il est clair qu'il faudra recourir à de nouveaux crédits provisoires en octobre. Il est en effet inconcevable d'imaginer que le gouvernement déposera les budgets à la rentrée parlementaire. Par conséquent, nous sommes assurés de passer une année entière couverte par les crédits provisoires.

Cette technique a été souvent dénoncée, précisément parce qu'elle porte atteinte à une des caractéristiques essentielles du budget qui est sa spécialité.

En effet, le vote d'un budget permet au Parlement de contrôler chacune des dépenses et d'en apprécier l'opportunité. C'est par ce moyen que le Parlement exerce un contrôle précis, circonstancié sur la politique gouvernementale.

Les crédits provisoires — il n'est pas nécessaire de vous le dire — rendent pareil contrôle impossible puisqu'ils sont octroyés sous la forme d'allocations globales et que chaque ministre — ce fait a été établi dans toute la littérature constitutionnelle — a qualité pour opérer lui-même la ventilation entre les divers articles du budget antérieur; il peut amalgamer les crédits et ne pas respecter leur spécification. C'est pour cette raison que le vote des crédits provisoires n'est pas assimilable à un vote budgétaire. Les crédits provisoires sont en réalité des dotations globales.

Il n'est pas nécessaire de souligner longtemps que cette pratique, lorsqu'elle couvre la quasi-totalité, voire la totalité d'une année, rend illusoire le contrôle parlementaire. Celui-ci, qui devrait s'effectuer avant l'engagement des dépenses, s'effectue en réalité à posteriori. Lorsque les budgets seront déposés et votés, les sommes en jeu sont, en effet, dépensées et les engagements pris.

Le refus d'un budget, en supposant qu'il se produise — et cela a été souligné en commission —, ne pourrait plus rien changer à la politique gouvernementale puisque celle-ci aura été, d'ores et déjà, exécutée.

Ceci permet de percevoir la parenté entre la politique de recours aux pouvoirs spéciaux et celle de recours au système des crédits provisoires. Cette parenté réside essentiellement dans la mise à l'écart du Parlement dans ses fonctions de contrôle et dans celles de législateur, au moment même où il devrait prendre ses responsabilités dans la conception de la politique financière et dans la confection des lois. Je pense que cette remarque préliminaire devait être faite.

Cela dit, je voudrais protester contre le régime de travail auquel nous sommes soumis.

Il faut tout d'abord constater que nous votons des crédits provisoires qui ne sont pas de simples crédits provisoires.

En effet, le projet comporte une série de dérogations, de modifications apportées aux stipulations du budget de 1985. Les mesures décidées par

le gouvernement à Val-Duchesse, et qui justifient, à ses yeux, le dépôt tardif du budget 1986, sont déjà, en partie, mises en application par les crédits provisoires. Ainsi donc, la discussion des crédits provisoires anticipe sur celle des budgets de 1986, non pas sur des points de détail, mais sur des points essentiels de la politique gouvernementale. Nous sommes ainsi amenés à mêler les débats et à juger dans le cadre de cette politique et d'une procédure d'expédients — c'est bien comme cela qu'il faut la qualifier — fondée sur une reconduction mécanique des dispositions du budget de 1985, et d'une politique nouvelle qui doit s'exprimer dans le budget de 1986 qui vient enfin d'être déposé.

Ces incohérences, chers collègues, expriment parfaitement à la fois le manque de maîtrise du gouvernement sur la conduite de la politique et une volonté de limiter le contrôle parlementaire.

En fin juin, coup sur coup, le gouvernement dépose un projet de budget, un projet de loi de finances, un projet de loi sur la sécurité qui auraient dû être déposés depuis des mois et il demande au Parlement d'en finir au plus vite, très exactement en quatre jours. C'est le 26 juin, dans l'après-midi, que le gouvernement dépose au Sénat un projet d'octroi de nouveaux crédits provisoires, mais comportant toute une série de mesures restrictives nouvelles qui risquent de compromettre une série de départements et, en particulier, la politique des pouvoirs subordonnés; on a longuement parlé de l'incidence de ces crédits provisoires sur la politique des communes.

Et le gouvernement nous demande d'en finir le 30 au soir, alors qu'il doit répondre, à raison même des innovations qu'il apporte dans la technique des crédits provisoires, à toute une série de questions qui sont liées au plan Sainte-Anne.

Après tant de tergiversations, après tant de lenteurs de la part du gouvernement, après avoir laissé le Sénat mener une vie totalement dépourvue de projets essentiels, cette précipitation n'est ni raisonnable ni admissible.

On ne peut pas, chers collègues, ne pas s'interroger sur l'accentuation — j'insiste sur ce terme — d'un phénomène qui caractérise la politique des deux derniers gouvernements et qui consiste en l'extension croissante du recours aux pouvoirs spéciaux et aux crédits provisoires. Les douzièmes provisoires couvrent dix mois de l'année; ils couvriront, en réalité, toute l'année 1986.

Le gouvernement, on l'a souvent dit mais il n'est pas inintéressant de le rappeler, a réclamé en deux législatures les plus longs pouvoirs spéciaux de toute l'histoire parlementaire.

Lors de la discussion des projets de pouvoirs spéciaux, le gouvernement nous a répété que cette demande serait la dernière. Lors du débat qui s'est déroulé voici quelques mois à peine, un bon nombre de sénateurs ont affirmé que ces pouvoirs spéciaux seraient les derniers, qu'ils n'en voteraient plus, en tout cas, pendant l'actuelle législature. Voici que dans le projet de loi de finances qui nous est soumis apparaissent à nouveau des demandes de pouvoirs spéciaux dans deux articles distincts. Le Conseil d'Etat a pu affirmer qu'elles ne correspondaient nullement à la philosophie des pouvoirs spéciaux, aux exigences constitutionnelles qui sont requises pour les obtenir parce que le gouvernement ne peut invoquer des circonstances exceptionnelles et que le libellé de ses demandes est par trop vague.

Nous devons donc constater, chers collègues, le glissement qui se produit dans l'exercice des prérogatives constitutionnelles du Parlement, d'un Parlement qui ne légifère plus qu'à posteriori au titre d'instance de ratification ou qui ne contrôle les dépenses qu'au titre de chambre d'entérinement.

La conséquence en est que les courants d'opinion, que les aspirations de la population ne passent plus dans le débat parlementaire, ou, en tout cas, dans les décisions parlementaires. On en trouve un exemple significatif dans les débats relatifs au programme de Val-Duchesse.

Je ne dois pas rappeler les incertitudes, les interrogations, les oppositions qui ont marqué l'élaboration du programme de Val-Duchesse et qu'on retrouve maintenant, au niveau de son application.

Ce programme a été voté dans un contexte de manifestations et de grèves. D'importants mouvements d'opinions proches des partis politiques au pouvoir, se sont exprimés par le biais de cette contestation. La CSC, notamment, a marqué son opposition à dix-sept points du programme. De nombreux enseignants appartenant au réseau libre ont protesté contre la politique gouvernementale en ce qu'elle menace et la qualité de l'enseignement, et des milliers d'emplois.

Partout, des protestations sont émises même au sein des milieux habituellement les plus réservés.

On s'attend dès lors à retrouver à un quelconque niveau de la majorité l'expression de cette inquiétude.

Un événement significatif s'est produit à cet égard. Le mercredi 4 juin, le président du PSC, M. Deprez, tient une conférence de presse et déclare, chose étonnante, que les ministres qui, à Val-Duchesse, ont mis au point les mesures gouvernementales, ont pris une lourde responsabilité parce qu'ils ont — toujours selon M. Deprez — été trop vite et trop loin.

Cette déclaration est — vous en conviendrez — étonnante à plus d'un titre. En effet, on comprend difficilement comment le président d'un parti de la majorité n'a pas été mis au courant de ces mesures et ne les aurait pas cautionnées, mais là n'est pas mon propos.

Il est intéressant de constater que la veille de cette conférence de presse, à douze heures d'intervalle donc, le Sénat a voté ces mesures. Chose tout à fait extraordinaire, la presse n'a pas relevé cette situation stupéfiante d'un président de parti désavouant véritablement et ses ministres, et ses parlementaires, pour avoir approuvé une série de mesures qui, à son avis, allaient trop loin. Lors du vote, il faut le souligner, il n'y eut aucune abstention dans les rangs des sénateurs de la majorité, et notamment du PSC.

Je rappelle qu'une demande d'ajournement avait été proposée, laquelle eût permis au Parlement de vérifier si les conditions dans lesquelles s'engagerait la concertation que le Premier ministre allait entamer le lendemain avec les représentants du secteur de l'enseignement, seraient susceptibles d'éviter précisément qu'on aille trop vite et trop loin, comme le déclarait le président du PSC.

Cette demande d'ajournement a été rejetée parce que, incontestablement, on ne voulait pas que le Parlement soit saisi de ces modifications importantes à la déclaration gouvernementale, même si elles étaient souhaitées par nombre de ceux qui soutiennent les partis de la majorité.

Cet exemple illustre parfaitement le fait que le débat parlementaire est de plus en plus dominé par le vote de confiance qu'il faut accorder à une politique globale du gouvernement et qu'il ne porte plus sur la définition de cette politique ni sur son application concrète.

Parlant du vote du programme de Val-Duchesse, M. Deprez a déclaré, de la manière la plus claire, que le vote émis par les sénateurs PSC ne constituait pas l'approbation de ce plan mais un vote de confiance au gouvernement.

On ne peut mieux souligner l'extraordinaire dégradation exprimée à travers cette opinion de l'image du Parlement et du rôle qu'il est appelé à jouer.

Le gouvernement, par la manière dont il mène sa politique, est, à mon sens, largement responsable de cette dégradation, notamment lorsqu'il accuse le Parlement de lenteur, voire d'incapacité. Les longs débats auxquels nous avons assisté, et qui se sont prolongés durant plusieurs jours, ont tenté de justifier le recours à des pouvoirs spéciaux par les soi-disant lenteurs du Parlement, alors qu'après sept mois, le gouvernement n'a pas été à même de déposer un budget.

Le gouvernement est responsable de cette dégradation du Parlement lorsqu'il spéculé sur le fait accompli en décentrant constamment le moment du débat parlementaire et en le rendant systématiquement rétrospectif. C'est là une des significations d'un vote sur des crédits provisoires qui couvriront en fait la totalité de l'année et d'un vote sur des pouvoirs spéciaux qui ont pris l'ampleur qu'on sait.

Il faut mettre un terme à de telles pratiques, dans toute la mesure du possible. Je sais que c'est difficile, voire impossible, mais la seule défense qui reste aux parlementaires de l'opposition est de dénoncer systématiquement ce glissement du Parlement vers l'insignifiance.

Il faut, en tout cas, lever une série d'équivoques. Il n'est pas vrai, tout d'abord, que le gouvernement maîtrise sa politique des finances publiques. On voit bien ce qui se passe. M. Martens a peut-être rencontré M. Houthuys mais, apparemment, il n'a pas rencontré les aspirations de la CSC. Au moment même où l'on voit apparaître et se développer ces oppositions dans le mouvement syndical — notamment dans le mouvement syndical chrétien — à la politique économique et sociale du gouvernement, on voit aussi apparaître des résolutions du CVP qui remettent sur le tapis des problèmes communautaires à propos de José Happort, de la Région bruxelloise, de la communautarisation de l'enseignement. Je ne crois pas que la survenance de ces propositions du CVP soit le fait du hasard.

Elle apparaissent à un moment politique difficile pour le gouvernement et pour faire diversion à ce qui est incontestablement la préoccupation

fondamentale du moment: je veux parler de la politique économique et sociale. Je ne dis pas que nous rejetons à priori ces propositions du CVP.

Effectivement, la réforme institutionnelle — qui a été trop longtemps mise au frigo — doit se poursuivre. Et, incontestablement, l'opinion exige que soit réglé un contentieux qui ne fait que s'accroître malgré les apparences d'unanimité qui peuvent se manifester de temps en temps.

Il est indispensable de répondre à de telles préoccupations et nous le ferons; mais nous ne le ferons pas s'il s'agit, ce faisant, de mettre sous le boisseau la contestation de la politique sociale et économique du gouvernement, contestation qui a pris la dimension qu'on sait et qui suscite une réprobation profonde dans l'opinion et le monde du travail.

Enfin, il n'est pas exact que les pouvoirs du Parlement soient intacts. Le gouvernement a dit que la déclaration gouvernementale justifierait «du concours actif de la Chambre et du Sénat».

Nous savons ce qu'il en est de ce concours actif. Nous mesurons, en effet, à quel point cette phrase de la déclaration est loin de la réalité. Pour l'essentiel, en matière économique et en matière financière, le vote des lois et le vote des budgets ne sont plus que le fait d'une instance de ratification et non plus d'une instance de décision.

Ce changement qui se produit dans notre vie parlementaire n'est pas sans conséquences. Lorsque, dans une démocratie, le Parlement ne joue plus son rôle, les oppositions à la politique gouvernementale tendent à se multiplier au-dehors, dans la presse, dans les manifestations, dans les grèves.

M. Houthuys a déclaré récemment, entre autres à la télévision, qu'il ne voulait pas mener de grèves politiques — comme si, dans le contexte actuel, les grèves ne revêtaient pas nécessairement un aspect politique —, mais peu importe. Selon lui, le Parlement doit jouer son rôle. Quel rôle si celui-ci se limite à voter la confiance au gouvernement!

Quoi qu'il en soit, mes chers collègues, et quelles que soient les intentions du gouvernement en la matière, il ne pourra de toute façon échapper à la contestation au sein de la majorité parlementaire. Il n'évitera pas, en tout cas, celle que manifestent depuis plusieurs semaines déjà, le monde du travail et le monde de l'enseignement, dont l'opposition s'exprime avec une détermination croissante.

MM. Dehousse et de Wasseige nous diront tout à l'heure leur sentiment au sujet du projet de loi accordant de nouveaux crédits provisoires. Ils expliqueront les raisons de notre opposition. Mais il m'a semblé important et utile de rappeler au Sénat la signification non seulement politique mais institutionnelle d'une politique systématique de pouvoirs spéciaux et de crédits provisoires. Cette politique élargit une brèche qui ne se refermera pas, hélas, de sitôt. Le groupe du Parti socialiste luttera contre cette évolution et contre ces pratiques dans le combat qu'il mène de façon déterminée et conséquente, face à la politique gouvernementale. (*Applaudissements sur les bancs socialistes, Ecolo, Agalev et FDF.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Smeyter.

De heer De Smeyter. — Mijnheer de Voorzitter, de Senaat komt vandaag 30 juni uitzonderlijk in plenaire vergadering bijeen, om nog op de limiet de regering te kunnen voorzien van voorlopige kredieten. De goedkeuring ervan is dringend.

Hiermee bewijst de regering eens te meer, dat zij geen ommekeer in haar beleid wil, zelfs niet om de werking van de parlementaire instellingen te verbeteren.

Iedereen, meerderheid en oppositie, wil zij naar haar hand zetten en zelfs opleggen hoe en wanneer het Parlement nog zou kunnen werken om dan nog bij voorkeur alles af te haspelen in de vakantieperiode. De reden hiervoor is begrijpelijk, namelijk de parlementaire controle ontlopen en alle kritiek ontwijken.

Dit is flagrant in strijd met onze democratische beginselen. In minder democratische landen heeft men daarvoor een speciale benaming. Namens mijn fractie moet ik hiertegen fel protesteren en deze handeling ten zeerste laken. Door aldus te handelen bewijst de regering dat zij hoegenaamd geen volmachten nodig heeft en dat in dit land geen uitzonderlijke omstandigheden aanwezig zijn, die het toekennen van volmachten aan de regering wettigen.

Inderdaad, op 19 juni wordt dit wetsontwerp ingediend bij de Kamer; op 25 juni is de Kamercommissie voor de Financien reeds klaar met de bespreking en is het verslag gedrukt en op 26 juni verleent de Kamer in openbare vergadering haar goedkeuring. In acht dagen is het wetsontwerp door de Kamer geloodst. Is dat geen record? Neen, alhoewel het erop lijkt.

De Senaat kan nog beter. Op 26 juni, in de namiddag ontvangt hij het door de Kamer goedgekeurde ontwerp; op 27 juni wordt het in de Senaatcommissie voor de Financien besproken tot de *finish*, het weekend van 28 en 29 juni wordt gedeeltelijk benut voor het verder zetten van de bespreking van de fiscale programmawet, en op 30 juni wordt over het wetsontwerp gestemd tijdens de openbare vergadering. Er waren dus vier en een halve dag nodig, weekend inbegrepen. Dat is een wereldrecord, gevestigd door de Belgische Senaat. Ik verzoek de voorzitter hiervoor de homologatie aan te vragen voor opname in het *Guinness Book of Records*.

Onze voetbalploeg deed het goed op de *Mundial* in Mexico en is vandaag triomfantelijk in Brussel ontvangen. Maar onze prestatie, hier in de Senaat, is toch nog iets heel anders. Voor wanneer de viering of een receptie, mijnheer de Voorzitter?

Vice-Eerste minister Verhofstadt zal wel bereid worden gevonden de gelegenheidstoespraak te houden, vermits hij er als de basisspeler in gelukt is, die krachttoer uit te halen.

De Vice-Eerste minister houdt van records: geen begroting; geen op tijd ingediende begroting; twee begrotingen terzelfder tijd indienen; één begroting veel te laat, één begroting veel te vroeg en een juiste of een onjuiste begroting.

Zijn mogelijkheden op dit stuk zijn nog niet uitgeput, want hij spreekt reeds over het al dan niet indienen van een gezamenlijke begroting voor alle kabinetten. Dit wordt vast en zeker ook een unicum, al is het maar op het gebied van gewicht en volume aan papier. De Vice-Eerste minister en minister van Begroting begint nu ook reeds af te wijken van het regeerbeleid en past een ommekeer toe.

Inderdaad, de eerste schijf voorlopige kredieten gold voor drie maanden januari, februari, maart; de tweede schijf voorlopige kredieten gold ook voor drie maanden: april, mei, juni. Op 25 maart 1986, bij de bespreking van de tweede schijf, gaf ik de minister de raad ineens voor zes maanden voorlopige kredieten te vragen of onmiddellijk tot twaalf twaalfden te gaan. En of hij goeie raad opvolgt? De vraag gaat nu dus over voorlopige kredieten voor vier maanden.

Collega's, alle gekheid op een stokje. Wat moet een zinnig mens toch denken over onze regeringsleiders en over onze parlementaire instellingen, als hij zulk een gedoe vaststelt? En zeggen dat de meerderheid in dit Parlement zich slaafs en gedwee laat vernederen tot enkel nog een stembusmachine.

U komt nu tot de voorlopige kredieten tot eind oktober 1986. De regering bewijst dat zij aan budgettaire vogelpik doet in plaats van aan budgettaire orthodoxie. De regering heeft er een door en door politieke operatie van gemaakt en aan geen ernstig budgettair werk gedaan. De minister van Begroting verkondigde nochtans maandenlang dat hij geen budgettaire truucs zou dulden en dat hij enkel werkelijke besparingen zou aanvaarden.

De heer Van In. — Zeer juist.

De heer De Smeyter. — Van deze budgettaire orthodoxie is tot nu toe niet veel te merken. Evenzeer als bij de vorige plannen blijven zeer vele vragen bestaan over het werkelijke saneringsvolume dat zal worden gehaald. Eerst was er de onzekerheid over het tijdstip waarop men de begrotingen 1986 en 1987 zou indienen. Terecht stelde *De Standaard* op 22 mei 1986 dat de begroting 1986 te laat en de begroting 1987 te vroeg komt. Voor 1986 zullen de meeste maatregelen niet vóór september operationeel zijn. Wat blijft er dan dit jaar nog als budgettair resultaat? Voor 1987 worden zeer broze groei- en inflatieveronderstellingen gehanteerd. Minimale afwijkingen hebben belangrijke budgettaire gevolgen. Wegens de vluchtigheid in de internationale en nationale conjunctuurprognoses, is het risico van vergissingen dus zeer reëel.

De overschatting van de netto-opbrengsten versus de brutobesparingen is een oud zeer. De vorige regering vergiste zich herhaaldelijk op dit vlak. Het wekt verbazing dat de regering zo licht over deze netto-bruto-verhouding heen stapt. Zij vindt zelfs geen totaal nieuwe formule uit. Normaal moet de verhouding bruto-netto per maatregel worden berekend. In het Sint-Annaplan beperkt men zich tot de algemene vuistregel dat het verschil tussen bruto en netto, globaal genomen, wordt opgevangen door de voordelen van de verbeterde internationale conjunctuur. Het Verhofstadt-theorema luidt dus: bruto is gelijk aan netto plus conjunctuur. Het is ons niet bekend of de minister van het Plan deze nieuwe formule reeds liet uittesten door het Maribel-team. Dit is budgettaire vogelpik in plaats van budgettaire orthodoxie.

Ten derde, is de geraamde 30 miljard besparing op de rentelasten wel opnieuw een doorschuifoperatie naar later. Dit bedrag was voor 1986

reeds vervat in het spaarplan van maart 1984, maar werd als besparing nooit gehaald.

De minister heeft zich terecht beklagd over zijn voorgangers die hem begin 1986 vele miljarden extra rentelasten bezorgden ingevolge de vroegere consolidaties die als «besparing» moesten doorgaan. Vermits de minister van Financiën reeds bevestigd heeft dat de banken en de beleggers zelf buiten schot blijven en geen specifieke inspanning moeten leveren, ligt de doorschuiftechniek opnieuw voor de hand.

Tenslotte zijn zeer vele maatregelen teruggebracht tot «enveloppebeslissingen». Dit wil zeggen dat bijkomende maatregelen van de bevoegde minister nodig zijn zoals tariefverhogingen en personeelsafvloeiingen. Herhaaldelijk wordt ook verwezen naar studies die nog aan de gang zijn. Onvermijdelijk leidt zulks tot laattijdige of ontoereikende besparingsresultaten.

Samengevat kan worden gesteld dat het budgettaire-technisch een ontgoocheling is geworden. De werkelijke opbrengsten zullen fel beneden de doelstellingen blijven. De minister van Begroting heeft hiertegen wel zijn voorzorgen genomen. Hij heeft zijn collega's wekelang misleid door het tekort van de begroting 1986 met ongeveer 70 miljard te overschatten. Op basis van de werkelijke resultaten van de eerste vier maanden 1986, namelijk een tekort van 293,2 miljard tegen 299,7 miljard in 1985, kan immers worden aangenomen dat het werkelijk tekort in 1986 ongeveer even groot zal zijn als in 1985, dit is 571 miljard.

De minister liet de regering uitgaan van een tekort van 640 miljard. Hoopt hij dat de budgettaire «gaten» zullen worden gecompenseerd door zijn bewuste overschatting van het tekort van 1986 bij ongewijzigd beleid?

De regering stelt dat het toegeven deflatoir effect van haar begrotings- en inleveringsplan draaglijker wordt voor de bevolking, gezien de gunstige internationale context en inzonderheid dank zij de fors gedaalde olieprijs.

De regering bedriegt met deze stelling echter de bevolking. De verbruiker profiteert immers qua koopkracht maar zeer gedeeltelijk van de daling van de prijs voor ruwe aardolie.

Gezien de structurele gebreken van het programma-akkoord voor petroleumprodukten is er wel een substantiële daling opgetreden van de prijzen voor bezine en diesel. Er moet echter onmiddellijk aan worden toegevoegd dat, gezien de structurele gebreken in het programma-akkoord, de prijzen voor petroleumprodukten in onvoldoende mate zijn gedaald.

Van prijsdalingen, als gevolg van de olieprijsdaling, voor andere dan petroleumprodukten merkt de verbruiker echter niets, omdat ze niet worden toegepast. Dit zou nochtans mogelijk en rechtvaardig zijn met het oog op de gedaalde energiekost en inzonderheid als gevolg van de gedaalde kostprijs voor produkten met petroleumderivaten als grondstof.

Op vage intenties van de minister na, heeft de regering niets gedaan om verantwoordde prijsdalingen te realiseren. Het voordeel van de gedaalde olieprijs blijft dus in de ondernemingen en wordt de verbruiker onthouden die aldus een reële koopkrachtverhoging aan zijn neus ziet voorbijgaan.

Evenmin profiteert de verbruiker van de gedaalde dollarkoers. De geïmporteerde produkten worden voor zowat 25 pct. in dollars betaald. De drastische daling van de dollarkoers is echter evenmin terug te vinden in de prijs aan de consument.

In flagrante tegenstelling met een verbruikersvriendelijk beleid hanteert de regering de bestaande prijsreglementering niet ten bate van de koopkracht van de consument: de prijsreglementering wordt op de helling gezet. De regering opteert immers voor het vrijmaken van de prijzen in diverse sectoren. Overigens verbergt de daling van de energieprijzen het fiasco van het prijsbeleid. Deze evolutie wijst erop dat bij gestabiliseerde olieprijsen de inflatie merkbaar zal stijgen met alle nadelige economische gevolgen van dien.

De regering bedriegt dus de mensen. Zogenaamde verbeterde koopkracht, die de saneringsoperatie zou moeten verteerbaar maken, wordt in werkelijkheid in geringe mate aan de bevolking doorgespeeld. Grof is dus dat de regering de mensen ten onrechte doet geloven dat zij profiteren van koopkrachtverhoging als gevolg van de ineenstorting van de olieprijsen.

Alle politieke formaties in ons land zijn ervan overtuigd dat de sanering van de openbare financiën, samen met de vermindering van de werkloosheid, een prioritaire doelstelling is van het sociaal-economisch beleid. Even eenparig is men het erover eens dat de fiscale druk op de sociale inkomens en op de inkomens uit arbeid een grens heeft bereikt.

Er blijven dan ook maar twee wegen over om de sanering van de openbare financiën tot stand te brengen: ofwel beperkt men de openbare uitgaven, maar dan moet er zeer zorgvuldig over worden gewaakt dat de sociale gevolgen niet zodanig hard zijn dat het verbruik en de hele economie eronder gaan lijden; ofwel zorgt men aan de zijde van de inkomsten voor een meer rechtvaardige spreiding van de lasten, waarbij van de sterk gestegen inkomens uit vermogen een belangrijke solidariteitsinspanning wordt gevraagd en waarbij tegelijk wordt gezorgd voor een juiste inning van de belastingen.

De Vlaamse socialisten hebben steeds zeer veel belang gehecht aan een juiste inning van de belastingen. Deze juiste inning moet echter ook worden geplaatst binnen het kader van een minder bureaucratische opvatting van de fiscaliteit. Vandaar de noodzaak van een betere doorstroming van informatie naar de belastingplichtige en een verbetering van de relatie tussen de burger en de administratie. De principes van behoorlijk bestuur die door de SP worden verdedigd, moeten dus zeker ook op het fiscale terrein worden toegepast.

Op dit vlak stelt de regering in de nabije toekomst slechts enkele aarzende stappen voor binnen het «charter». De SP zal haar hierin steunen, maar wil tevens verder gaan, onder meer inzake: de versoepeling van de procedure voor de ambtshalve ontlasting door een uitbreiding van de delegatiebevoegdheid; het vereenvoudigen van de fiscale aangifte en de toelichting die hierbij wordt verstrekt; het beperken van de termijn waarbinnen de gewestelijke directeur zich dient uit te spreken over bezwaarschriften; de automatische toepassing van een aantal belastingverminderingen, meer speciaal voor de onroerende voorheffing; een ernstige werkwijze bij de schatting van de waarde van onroerende goederen, waarbij de ambtenaar minstens verplicht wordt het goed te zien en de schatting precies te staven, binnen het kader van een algemene motiveringsverplichting.

Al deze concrete maatregelen kunnen gestalte geven aan een meer menselijke en minder bureaucratische fiscaliteit, waardoor de burgerbelastingplichtige beter wordt beschermd dan vandaag het geval is.

Doch achter die enkele aarzende positieve maatregelen die in het «charter van de belastingplichtige» werden opgenomen, gaat in werkelijkheid heel wat anders schuil. Immers, de dieper liggende bedoeling van de regering bestaat erin de strijd tegen de grote fiscale fraude af te zwakken. Vandaar dat een aantal bepalingen in het charter uiteindelijk alleen tot doel hebben de bijzondere belastinginspectie en de parketten aan banden te leggen en hun gezamenlijk optreden tegen de grote fiscale fraude, waarvan de Kirschen-affaire recent een typisch resultaat is, te bemoeilijken.

De heer Van In. — Mijnheer De Smeyter, u bent een bespreking te vroeg.

De heer De Smeyter. — Vandaag is alles mogelijk, ofwel is het te laat, ofwel te vroeg.

Het charter belichaamt dan ook de systematische wil van de huidige regering om een hele reeks maatregelen die door de SP en de toenmalige minister van Financiën, Henrion, en die concrete resultaten opleverden in de strijd tegen de fraude, terug te schroeven. In plaats van over het «charter van de belastingplichtige» te spreken, zou men het beter hebben over het «charter-Beelen».

De SP heeft steeds belang gehecht aan een juiste inning van de belastingen. De belastingontwijking en de fiscale fraude hebben in ons land trouwens een indrukwekkende omvang aangenomen. Professor Max Frank sprak in 1979 reeds van 200 miljard.

Het grootste gedeelte hiervan komt ten goede aan een relatief beperkte groep zeer-gegoeden, waardoor de inkomensverdeling op een flagrant onrechtvaardige wijze bestendig wordt scheefgetrokken. Vastgesteld werd dat tevens al te veel energie werd gestopt in acties tegen de kleine fraude, maar dat tegelijk de echte grote fraudeurs buiten schot bleven.

Tijdens de socialistische regeringsdeelname werd daarom in het bijzonder van 1979 af, een sterke actie tegen de grote fiscale fraude opgezet.

Het antifraudebeleid 1979-1981 concretiseerde zich in verschillende maatregelen, via wetswijzigingen, koninklijke en ministeriële besluiten en administratieve omzendbrieven. Samengevat waren er drie belangrijke etappes.

Ten eerste, de oprichting van de bijzondere belastinginspectie op 1 april 1979, die een coördinatie mogelijk maakte rond de antifraudeacties van alle fiscale administraties en tevens leidde tot specialisatie in « grote dossiers ».

Ten tweede, de wet van 8 augustus 1980 waarbij het bankgeheim werd beperkt in geval van fraudemechanisme, waarbij de inlichtingsplicht van de Bankcommissie voor bijzondere mechanismen werd ingevoerd, waarbij in het uitwisselen van gegevens met andere belastingbesturen van EEG-lid-staten wettelijk werd voorzien, waarbij voor gevallen van niet-aangifte, onvolledige of onjuiste aangifte, in de mogelijkheid werd voorzien om bij koninklijk besluit een schaal te ontwerpen van de toe te passen belastingverhogingen en waarbij de belasting van geheime commissielonen en voordelen van alle aard scherper werd gesteld.

Tenslotte werd bepaald dat « de strafvordering uitgeoefend wordt door het openbaar ministerie » in plaats van dit uitsluitend over te laten aan de fiscale administratie.

De derde etappe was de uitvaardiging van de wet van 10 februari 1981 die het strenger maken van de strafrechtelijke beteugeling van de fiscale fraude beoogde. De sanctivering werd precies vastgelegd om te beletten dat, zoals voorheen, het gerecht de grote fraudeurs al te mild zou blijven behandelen.

De regering-Martens V is van 1982 af stap voor stap de strijd tegen de fiscale fraude gaan afzwakken. Dit uitte zich in: het koninklijk besluit nummer 41 van 2 februari 1982 waarbij de verzachtende omstandigheden bij fraudeovertredingen opnieuw werden ingevoerd, in de deglobalisering van de roerende inkomsten, waarbij een belangrijk deel van de fraude, de niet-aangifte van roerende inkomsten, wettelijk werd geregulariseerd en in de fiscale amnestie, die door een kordate campagne van de SP in de praktijk kon worden tegengewerkt.

In het laatste jaar van de regering-Martens V was reeds een liberale campagne op gang gekomen om een zogenoemd charter van de belastingplichtige tot stand te brengen. Dit werd, in eerste instantie, gecounterd door de christen-democraten, maar deze capituleerden uiteindelijk toch tijdens de onderhandelingen voor Martens VI. Een wetsontwerp werd in de Ministerraad van 21 februari 1986 goedgekeurd waarbij vooral op drie punten de strijd tegen de fiscale fraude aan banden zou worden gelegd: ten eerste, de strafvordering door het openbaar ministerie, ingevoerd bij wet van 8 augustus 1980, wordt gekoppeld aan een loodzware procedure die vertragend zal werken; ten tweede, de rechter zal in de toekomst ook voor fraude een geldboete en/of een gevangenisstraf kunnen uitspreken naar keuze, rekening kunnen houden met verzachtende omstandigheden en probatie en uitstel kunnen toepassen.

Zowel juridisch-principieel als praktisch-organisatorisch is het wetsontwerp duidelijk bedoeld om de efficiënte aanpak van de grote fiscale fraude, die mogelijk werd door de socialistische actie van 1979-1981 op de helling te zetten.

Wij stellen vast dat niet enkel de Vlaamse socialisten de voorgestelde regeling onder vuur nemen. We citeren twee onverdachte bronnen. Jan Van Dyck schrijft in *Fiscoloog*, uitgave 134 van 22 november 1985, « dat je ook hier weer kunt vragen waar het accent ligt: bij de bescherming van de rechten van de belastingplichtige of bij het afremmen van het fiscaal strafonderzoek. Als je de administratie van de bijzondere belastinginspectie tot in haar hoogste geledingen onmondig acht om zelf te beslissen over het al dan niet meedelen van informaties aan het parket, terwijl in de zusteradministraties elke gewestelijke directeur die bevoegdheid wel heeft, dan helt het accent klaarblijkelijk over naar het tweede aspect ».

Ook professor Van Istendael uit zijn ongenoegen in het *Algemeen Fiscaal Tijdschrift* van januari 1986: « De fundamentele fout zit evenwel in het voorstel van de regering om voor alle andere klachten van belastingfraude waar het openbaar ministerie een vervolging overweegt, het parket voorafgaandelijk te verplichten om een advies te vragen aan de bevoegde gewestelijke directeur. De hervorming van 1981 wordt hierdoor in feite volledig teruggedraaid en bovendien miskent het voorstel het principe van de scheiding der machten. »

Het is schandelijk te moeten vaststellen dat de regering, op een ogenblik dat nieuwe zware inleveringen voor de brede lagen van de bevolking voor de deur staan, de grote fraudeurs en hand boven het hoofd wil houden. Gezien in het licht van de Kirschen-affaire en andere

wordt de nieuwe wetgeving een ware provocatie. Het is trouwens geen toeval dat Beelen en Leiser vanuit het buitenland aandringen op het charter van de belastingplichtige. Kan het nog cynischer?

De Vlaamse socialisten roepen de christen-democratische parlementsleden op om met hen de regering ter zake een halt toe te roepen. Niet enkel om redenen van elementaire rechtvaardigheid, maar ook op moreel-ethische gronden. De SP verheugt zich over de reactie van de KWB, die duidelijk met ons op dezelfde golflengte zit en die de ACW-parlementsleden dan ook reeds bezworen heeft « de wet-Beelen » niet te aanvaarden.

Indien « de wet-Beelen » en « het charter van de belastingplichtige-Kirschen » toch zouden worden goedgekeurd in het Parlement, dreigt de gewone man in de straat er elk rechtsbesef bij te verliezen. Indien weer eens zou worden bevestigd dat wetten slechts gelden voor wie zich niet kan vrijkopen, dan vrezen we voor de waarde die de burger uiteindelijk nog zal hechten aan het functioneren van onze parlementaire democratie, die door het volmachtbeleid reeds zo zwaar wordt aangetast. (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Dehousse.

M. Dehousse. — Monsieur le Président, tout d'abord, je tiens à féliciter et à remercier M. Vanhaverbeke de son rapport fort complet et fort intéressant. Si, dans un instant, je demanderai un certain nombre de confirmations quant à certains éléments qui ne figurent pas au rapport, encore qu'ils aient été soulignés en commission, je prie le rapporteur de ne pas y voir un reproche, mais la conséquence normale des conditions de travail auxquelles notre collègue, M. Lallemand, s'est référé.

La procédure internationale prévoit depuis longtemps la remise de ce qu'on appelle « des notes verbales ». Je constate que, dans la procédure parlementaire, on s'est sans doute inspiré de ce précédent puisque nous disposons, aujourd'hui, d'un texte qui reflète le rapport verbal de notre collègue qu'une fois encore, je remercie de l'effort qu'il a fourni.

La discussion en commission s'est révélée relativement complexe, mettant en évidence un certain nombre d'éléments. Je considère comme tout à fait normal que chacun d'entre eux n'ait pas pu être repris au rapport dans le temps imparti au rapporteur, mais il me paraît intéressant, voire nécessaire, que nous soyons clairement informés quant à savoir s'il s'agit là d'une lacune consécutive à nos conditions de travail ou à une déclaration faite en commission que j'aurais mal comprise. De là, plusieurs demandes de précisions que je me permets d'adresser au gouvernement.

Premièrement, dans le cadre de sa réponse, votre collègue, le Vice-Premier ministre et ministre du Budget, avait précisé que, quelles que soient les décisions prises au sujet de la quatrième fonction du Fonds de rénovation industrielle, les crédits provisoires prévoyaient une somme de quatre cents millions. Pouvez-vous confirmer cette affirmation?

Deuxièmement, je tiens à ce que figure, dans le compte rendu, au moins une brève explication de ce qui s'est passé en commission quant au dialogue qui s'est instauré avec le Vice-Premier ministre et ministre du Budget — d'ailleurs en sa qualité de ministre de la Recherche scientifique — en ce qui concerne l'opération dite Belairbus.

En effet, dans le cadre de la discussion du plan de Val-Duchesse, à la Chambre, j'avais trouvé, dans les documents parlementaires, une affirmation quelque peu lapidaire du Vice-Premier ministre disant: « La Région wallonne s'oppose à l'opération Belairbus. » Je l'ai signalé lors de la discussion au Sénat, sans beaucoup de succès. Mais il ressort des explications fournies en commission que si difficultés il y avait, elles ne portaient pas sur le principe de l'opération Belairbus, mais sur les modalités que le gouvernement entendait appliquer aux nouvelles étapes de cette opération. Sur ce point également, je désire obtenir confirmation.

Troisièmement, le ministre des Finances a confirmé les inquiétudes que je formulais sur l'ampleur redevenue croissante du problème de Cockerill-Sambre. Là non plus, on n'a pas pu en tenir compte, comme on n'a pu tenir compte de la réponse du ministre selon laquelle les problèmes se posaient tant au nord qu'au sud du pays. Le ministre a cité d'autres entreprises dans le nord du pays, dont Boelwerf. Je souhaite du reste, là aussi, obtenir confirmation de la préoccupation nouvelle que cause l'état de Cockerill-Sambre.

Quatrièmement, dans le cadre relatif aux secteurs nationaux, je répète ce que j'ai dit en commission: je remercie les ministres des réponses qui ont été données et je note au passage que M. Vanhaverbeke a repris très fidèlement la réponse du ministre des Finances. En ce qui concerne la question que j'avais posée en matière du recyclage des moyens financiers, le ministre des Finances a répondu, au nom du gouvernement, que la loi

du 5 mars 1984 avait le mérite d'exister et qu'il faudrait l'appliquer, donc qu'elle ne serait pas modifiée.

C'est ce que reproduit fidèlement le rapport.

Je voudrais profiter de cette occasion pour signaler que la loi du 5 mars ne parle pas du recyclage qui est, à cet égard, un élément nouveau.

Or, le ministre des Finances, en réponse à une question très précise de ma part, à propos d'une éventuelle modification de la loi de mars 1984, avait répondu textuellement que celle-ci resterait inchangée. Cette réponse est-elle maintenue? On peut comprendre qu'il ne s'agit pas ici d'un point de détail.

En ce qui concerne les secteurs nationaux, le ministre des Finances, justifiant d'une manière qui ne manquait pas d'intérêt la technique du recyclage, a toutefois exprimé un certain nombre de réticences. On ne peut, a-t-il dit, démanteler des groupes industriels, d'une part, et, d'autre part, vendre à n'importe qui; n'introduisons pas le loup dans la bergerie, a-t-il ajouté! Il me serait agréable que ces propos soient confirmés non pas pour des raisons de bon voisinage mais afin d'en mesurer pleinement l'importance.

Enfin, dernière remarque complémentaire au rapport de M. Vanhaverbeke, j'ai fait état de l'avis rendu par l'Institut de recherches économiques de l'Université catholique de Louvain à propos du plan de Val-Duchesse, ce qui m'a valu l'intérêt d'une discussion avec le ministre des Finances sur le jugement de l'Ires et sur sa valeur économique.

Je ne veux pas reprendre ici cette discussion, à moins que le ministre le souhaite, bien entendu, mais je reprends l'avis de l'Ires selon lequel « le gouvernement devra impérativement renouveler ses efforts d'économie dans des proportions équivalentes pour stabiliser à terme la situation financière de l'Etat et de la sécurité sociale ».

Cet avis ouvre la perspective d'un Val-Duchesse n° 2.

J'avais noté que le ministre des Finances, tout en répondant de façon fort intéressante à mes questions, avait déclaré ne pas partager entièrement l'inquiétude ou le pronostic sombre de l'Ires, mais n'être pas en mesure non plus de repousser l'avertissement qui nous est donné.

Je souhaiterais que ce point de vue puisse être confirmé devant le Sénat, afin qu'il ne soit pas abandonné dans les limbes des travaux de notre commission.

Deux autres problèmes n'ont pas pu trouver place dans le rapport. Du premier, je dirai qu'il est « mince » par rapport à son impact budgétaire. J'aime à croire que son impact politique est plus mince encore et je crois pouvoir le dire, compte tenu notamment de ce qui a été déclaré en bien des endroits, notamment par M. Monfils, ministre-président de l'exécutif de la Communauté française, et par d'autres responsables culturels appartenant à la Communauté flamande.

Je veux parler de la Cinémathèque belge qui, pour être « royale », n'en est pas moins asphyxiée pour des raisons qui tiennent notamment à la technique budgétaire choisie en 1985, technique entrée en « collision » avec les problèmes de renouvellement de l'exécutif. J'y reviendrai dans le cadre d'un amendement que j'ai préparé et dont je ne discuterai pas maintenant. Ce problème, qui a été soulevé en commission, je le rappelle, n'a pas encore trouvé de solution.

Par contre, un problème beaucoup plus politique a été soulevé, celui de l'attitude du ministre des Affaires économiques, votre successeur, en ce qui concerne la Région wallonne et son accès au Fonds de rénovation industrielle.

J'explique brièvement.

La Région wallonne — personne ne met la chose en doute — disposait encore d'un droit de tirage important, de l'ordre de 1,7 milliard. Au moment où elle a voulu faire jouer ce droit de tirage, il y a quelques semaines à peine, par le biais de la Société régionale d'investissement et avec l'appui du ministre de l'Economie wallonne, responsable du tiers régional, on a appris soudainement que le ministre des Affaires économiques avait fait bloquer la délibération du comité de gestion du FRI. Il avait demandé au président du Fonds de rénovation industrielle — que vous connaissez bien, monsieur le ministre — de suspendre toute nouvelle décision quant à l'affectation des moyens du FRI, tant que les nouvelles modalités de fonctionnement prévues par la communication gouvernementale n'auraient pas été précisées.

Je trouve normal — quoi que je pense par ailleurs de l'écrasement du Fonds de rénovation industrielle — que le gouvernement applique une décision dont il assume la responsabilité. Mais je trouve anormal qu'il l'applique avec un effet rétroactif et à une seule région, c'est-à-dire celle qui use encore du droit de tirage dont elle dispose sur la base des accords

passés avec le gouvernement précédent. Cela est de nature à heurter des accords souvent délicats, négociés pendant des mois entre une demi-douzaine d'entreprises importantes et plusieurs investisseurs étrangers. Ces accords se trouvent placés — je ne dirai pas par le fait du prince mais par le fait de M. Maystadt — dans un contexte dont je souligne le caractère anormal. D'abord, juridiquement, on était sous l'empire d'une convention.

Premièrement, pourquoi en sort-on? Deuxièmement, pourquoi n'en sort-on que pour la seule Région wallonne?

Comme en commission, je souhaite obtenir un éclaircissement sur ce point.

L'avant-dernier point est un problème ayant retenu abondamment l'attention de la commission. Il s'agit de l'affectation à la Région de Bruxelles du produit des droits de succession. On en trouve des traces extrêmement précises dans le rapport de M. Vanhaverbeke aux pages 17, 21 et 22. C'est le développement de la discussion en cette matière qui a fait apparaître un certain nombre d'éléments. Vous étiez présent, monsieur le ministre, vous vous souviendrez certainement que votre collègue, le Vice-Premier ministre et ministre du Budget, m'avait d'abord répondu que les conditions posées à la Région bruxelloise et aux communes constituant cette Région devaient être appréciées par l'exécutif de la Région bruxelloise et par le gouvernement. La discussion en commission avait ensuite fait apparaître une nuance dans la position du gouvernement: le gouvernement doit intervenir en ce qui concerne la ville de Bruxelles, par exemple, en ce sens qu'elle fait appel au fonds dit Fonds Nothomb. Dans le cadre de cette procédure, il est normal que le gouvernement intervienne. Par contre, des assurances ont été données par le gouvernement en commission, assurances selon lesquelles les autres conditions seraient appréciées par l'exécutif régional bruxellois et par lui seul. C'est alors que j'ai fait remarquer — cela figure au rapport de M. Vanhaverbeke — que ceci n'était pas conforme à la loi et qu'il était impossible à un membre du gouvernement actuel, quelle que soit sa science, ou sa prescience, de préjuger l'attitude qu'aurait chacun des membres de l'exécutif régional bruxellois, lequel fonctionne sous l'empire non pas de la loi de 1980, mais de celle de 1979, et reste, dès lors, soumis à l'exigence de l'unanimité de ses membres.

Le rapport de M. Vanhaverbeke fait foi de ce qu'il a été précisé qu'un seul des membres de l'exécutif régional bruxellois a, de par la loi, le pouvoir « de bloquer le plan de restructuration ».

Le gouvernement se présente donc comme ayant le souci d'exécuter cette partie de la déclaration gouvernementale, importante pour la Région bruxelloise, qui prévoyait que les droits de succession seraient considérés comme dus à partir de 1986. Mais voici qu'apparaissent à présent des conditions et l'appréciation de celles-ci.

Dans le cadre de la discussion, comme je viens de le dire, il est apparu très nettement que le gouvernement, indirectement et dans sa totalité, est susceptible d'être amené à porter un jugement sur ce qui sera fait ou ne le sera pas, par les communes bruxelloises.

A cet égard, le rapport de M. Vanhaverbeke est particulièrement clair lorsqu'il se réfère aux déclarations faites par le Vice-Premier ministre Verhofstadt. Je cite la page 17 du rapport: les sommes ne seront versées « que si les conditions d'assainissement et de restructuration (...) sont satisfaites ». Il est précisé qu'il s'agit des conditions d'assainissement et de restructuration qui figuraient déjà dans la déclaration gouvernementale. Je ne suis pas persuadé que cette dernière était aussi explicite qu'on veut bien le dire sur les conditions d'assainissement.

Et un mystère me paraît planer encore sur ce qu'on entend par restructuration. S'agit-il de la restructuration financière ou administrative, c'est-à-dire de l'exigence d'un certain nombre de fusions de communes bruxelloises?

Il y a là une inconnue politique importante. Les débats en commission ont permis de délimiter les conditions dans lesquelles la question pouvait et devait être posée. Il reste au gouvernement à y répondre. C'est cette réponse, monsieur le ministre, que j'attends de vous.

J'aurai terminé mon intervention lorsque j'aurai dit que, indépendamment de tout ce qui a été dit en commission, mais aussi de ce qui a été et sera dit à cette tribune ainsi que des réponses que vous voudrez bien faire au nom du gouvernement au cours de la présente discussion, il est nécessaire de se rappeler que, nonobstant le caractère paisible de notre débat, nous ne sommes pas en train de discuter de quelque problème théorique ni d'aborder une situation étrangère à l'ensemble du contexte politique dans lequel le royaume se débat actuellement.

Hier, aux environs de midi, je regardais la performance d'un responsable syndical — M. Houthuys, pour ne pas le nommer — dont il est

devenu courant de dire qu'il est, en quelque sorte, l'un des ministres *in partibus* de votre gouvernement. J'ai pu constater la volonté répétitive avec laquelle M. Houthuys disait que le gouvernement doit prendre ses responsabilités.

En fait, je m'aperçois que, déjà, le gouvernement prend un certain nombre de responsabilités et applique certaines décisions de Val-Duchesse.

Je constate, en effet, que M. Maystadt — et j'attends votre réponse à ce sujet — applique, d'une façon étrange et bien inéquitable, les décisions de Val-Duchesse au Fonds de rénovation industrielle.

Il est de notoriété publique qu'on n'attendra pas le 12 octobre, même si ce jour est l'anniversaire de la découverte de l'Amérique — ce qu'appréciera certainement M. Damseaux — pour prendre des mesures en ce qui concerne la rentrée scolaire. Des décisions seront prises bien avant cela, de toute évidence.

Nous apprenions, peu avant le week-end, qu'un train d'arrêtés de pouvoirs spéciaux pourrait être pris lors du prochain Conseil des ministres. Bref, tout indique que ce n'est pas en septembre mais maintenant qu'une série de mesures d'application des intentions gouvernementales sont prévues.

Les mesures que je viens d'évoquer relèvent toutes exclusivement du pouvoir exécutif; il n'en va pas de même — c'est son mérite — du projet de loi soumis au Sénat, projet qui exécute aussi le plan de Val-Duchesse notamment en diminuant le Fonds des communes. Dès lors, le vote de ce projet engagera sans nul doute le gouvernement mais aussi la majorité parlementaire dont ce dernier se réclame, majorité qui ne bénéficiera pas aujourd'hui de la protection des pouvoirs spéciaux.

Nous serons dès lors particulièrement attentifs aux réactions des composantes de la majorité à l'appel lancé par M. Houthuys, puisque le vote qui sera émis aujourd'hui montrera si cet appel rencontre ou non un écho. Prenez vos responsabilités, messieurs et mesdames de la majorité. (*Applaudissements sur les bancs socialistes et du FDF.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer André Geens.

De heer A. Geens. — Mijnheer de Voorzitter, het is voor de derde keer dat wij tijdens deze legislatuur op de tribune moeten komen om te spreken over voorlopige kredieten.

In het verslag van de commissie van de Kamer van volksvertegenwoordigers werd ter vergoelijking van deze voorlopige kredieten een statistiek bijgevoegd waarbij wordt gerefereerd aan de kwalijke gewoonte om ook de voorbije jaren voorlopige kredieten te vragen. Het ging dan nochtans meestal over individuele begrotingen van departementen en niet over de Rijksmiddelenbegroting, zoals momenteel het geval is.

Het lijkt mij een eigenaardigheid om een slechte gewoonte te verantwoorden met de stelling dat men in het verleden diezelfde slechte gewoonte heeft gehanteerd, zoals het mij een kwalijke gewoonte lijkt om een wetsovertreding te verantwoorden met te stellen dat in het verleden dezelfde wet ook regelmatig werd overtreden. Dat is wat hier gebeurt, want de wet op de rijkscomptabiliteit van 28 juli 1963 bepaalt duidelijk in artikel 9 dat de begrotingen in september moeten worden ingediend, zoals iedereen trouwens weet.

Er is nog een ander element waarom deze gang van zaken weinig ernstig te noemen is. Tijdens de verkiezingsperiode werd in alle toonaarden gezongen dat het opstellen van de begroting 1986 geen enkel probleem zou opleveren, dat de begroting zo goed als klaar was maar dat omwille van de praktische omstandigheden, die wij allemaal kennen, het niet mogelijk was de begroting toen al in te dienen. Het is nu eind juni 1986 en vorige week werden inderdaad documenten rondgedeeld, onder meer de Rijksschuldbegroting en de memorie van toelichting.

Wanneer men ons vraagt hier voorlopige kredieten goed te keuren dan gaat het in feite over tien twaalfden zodat de Rijksmiddelenbegroting voor 1986 quasi geheel opgesoupeerd zal zijn. In de toelichting kunnen wij lezen dat 91 pct. van de uitgaven, exclusief de schuld, op basis van de uitgaven van 1985 door deze tien twaalfden worden gedekt. De grote vraag die men hierbij kan stellen, is hoe men de hand zal kunnen houden aan de vaste uitgaven. Dat is onze grote bekommerning. Het is toch bekend, mijnheer de minister, dat precies op het einde van het jaar begrotingsoverschrijdingen plaatsvinden, vooral wat betreft de vaste uitgaven. Er is ons in de commissie wel gezegd dat voortaan, om nog begrotingsoverschrijdingen te kunnen doen, de handtekening zowel van de minister van Begroting als van de minister van Financiën nodig zal zijn. De grote vraag is echter of beide ministers de moed zullen hebben

om vaste uitgaven te weigeren, want die gaan meestal over uitgaven voor personeelskosten. De vraag is niet alleen of zij die moed zullen hebben, maar ook of zij die weigering zullen kunnen verantwoorden en of zij de nodige middelen zullen hebben om de begrotingsoverschrijdingen een halt toe te roepen.

Hoe staat het nu eigenlijk met dat fameuze begrotingsbeleid, mijnheer de minister? U kan daarop antwoorden dat de regering zopas het Sint-Annaplan heeft uitgewerkt. Dat weten wij wel, zoals iedereen trouwens. Maar sinds het aantreden van de huidige coalitie in 1982 spreekt men over een orthodox begrotingsbeleid.

Gedurende de voorbije legislatuur is de Rijksschuld echter verdubbeld. Hoewel er aan de bevolking een massa inleveringen werden gevraagd, ligt onze economische groei gevoelig lager dan het gemiddelde van de andere Europese landen. Men kan dan toch enkele vragen stellen over de geschiktheid van de gebruikte regeringsmethoden in het verleden. Welke garanties kan men hebben bij het goedkeuren van deze voorlopige kredieten?

Niettegenstaande de vele geruststellende verklaringen over de verbeterde handelsbalans bijvoorbeeld, die er volgens de cijfers inderdaad beter uitziet dan enkele jaren geleden, stellen wij bij analyse ervan vast dat die verbeterde handelsbalans in hoofdzaak te wijten is aan de verlaagde invoer. Er blijven echter grote knelpunten bestaan in verband met onze uitvoer.

In 1980 hadden wij op onze handelsbalans met de Bondsrepubliek Duitsland een gemiddeld maandtekort van 0,9 miljard. In 1985 was dit tekort opgelopen tot 8,9 miljard en voor de eerste twee maanden van 1986 zelfs tot 12 miljard. Dit is toch een eigenaardige evolutie. In 1980 had onze handelsbalans met diverse EG-landen een maandelijks overschot van 2,1 miljard. In 1985 daarentegen was er een maandelijks tekort van 6,4 miljard. Er blijven dus grote vraagtekens met betrekking tot het herstel en de structuur van het herstel van onze economische activiteit.

Voor het overige is de hoop van de regering volledig gericht op het Sint-Annaplan, waarmee zij denkt alle problemen te kunnen oplossen. Het is niet mijn bedoeling, mijnheer de Voorzitter, het debat over de maatregelen van het Sint-Annaplan over te doen. Dat zou idioot zijn.

In 1984 was er echter ook een spaarplan. In 1985 werd er in de regeringsverklaring als volgt gerefereerd aan dit spaarplan van 1984: « Met het oog op het bereiken van de vooropgestelde vermindering van het begrotingstekort in 1986 en 1987, zal het spaarplan van maart 1984, en meer bepaald de schijf voor 1986, volledig worden uitgevoerd. » Nu blijkt evenwel dat de uitvoering van dit spaarplan niet gebeurt. De maatregelen die in dat spaarplan werden opgesomd, komen nergens tot uiting, ook niet in de cijfers van de voorlopige kredieten. Was er immers in dat spaarplan ook geen sprake van de fameuze vermindering van de interestlasten op de staatsschuld op marktconforme wijze? Hiervan is niets terug te vinden in de voorlopige kredieten.

De regering heeft evenals de vorige regeringen in de afgelopen jaren ten gronde een besparingsfilosofie gehuldigd die enkel gericht was op de daling van de uitgaven. Deze daling zou op zich kunnen worden toegejuicht op voorwaarde echter dat zij gepaard gaat met een zekere dynamiek. De regering is echter veel te weinig dynamisch geweest. Zij heeft veel te weinig aandacht besteed aan het activeren van de economische bedrijvigheid en aan de motivering van de verschillende creatieve krachten in onze samenleving. Het regeringsbeleid was veel te weinig creatief en gaf veel te weinig blijk van durf.

De Rijksmiddelenbegroting is nu ingediend en misschien krijgen wij binnen enkele weken de kans om ze te bespreken, maar welke garanties kan de regering ons geven voor de begrotingen van de verschillende departementen? Zullen deze worden ingediend vóór het begin van het nieuwe parlementaire jaar? Wanneer de Rijksmiddelenbegroting ernstig is opgesteld, dan moet men de cijfers kennen van de verschillende departementen, zo niet steunt de Rijksmiddelenbegroting op een weinig serieuze basis. Kan de regering een vaste belofte doen omtrent het indienen van de begrotingen van de verschillende departementen?

De minister van Begroting heeft in de commissie een voorstel tot globalisatie van de uitgavenbegrotingen geformuleerd. Dit is eigenlijk niet mogelijk op grond van ons huidige reglement, maar goed, een reglement kan worden veranderd.

Zo een voorstel komt overigens vrij sympathiek over en wij zijn zelfs geneigd om erop in te gaan, maar op één belangrijke voorwaarde, namelijk dat die globalisatie van de uitgavenbegrotingen geen aanleiding is tot een verschuiving naar twee jaar later. Als wij de statistieken,

gevoegd bij het verslag van de Kamer, bekijken, waarnaar ik al verwees, mijnheer de minister, dan zien we dat verschillende departementen, vooral die van Onderwijs, jaar na jaar met 12/12 werken. Wanneer men voor globalisatie van de uitgavenbegrotingen kiest, moet men weten dat deze globale begroting pas kan worden ingediend wanneer het laatste departement zijn uitgavenbegroting heeft opgemaakt. Wij gaan dus principieel akkoord met de globalisatie op voorwaarde dat de regering zich engageert om een welbepaalde termijn te respecteren, zo niet gaan wij van kwaad naar erger. En dat wil de minister van Begroting toch ook niet. Tot daar deze opmerking na enige gedachtenwisseling omtrent deze aangelegenheid.

Tenslotte nog dit. Hoe kan de regering van de bevolking staatszin verwachten als zij zelf de wetten waaraan zij onderworpen is, aan haar laars lapt, als zij besparingen predikt, maar geen begroting indient? Dat is niet ernstig. De bevolking stelt dit ook vast. Intussen wordt het Parlement monddood gemaakt en wordt er met volmachten en voorlopige kredieten geregeerd. Maar eens komt loontje om zijn boontje. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. Lepaffe.

M. Lepaffe. — Monsieur le Président, dans cette curieuse symbolique dont nous sommes les victimes consentantes, en chaque fin d'année, je n'ai pas l'intention d'intervenir longuement, parce que je fais miennes les remarques pertinentes des orateurs précédents et, plus particulièrement celles de MM. Lallemand et Dehousse. J'estime cependant que je ne puis garder le silence parce que la technique constamment adoptée, nuit considérablement, tant au Sénat qu'à la Chambre des représentants.

Il est exact que nous avons été victimes des pouvoirs spéciaux et que la présente demande de douzièmes provisoires va largement au-delà des usages du passé qui, déjà, suscitaient des critiques, y compris de la part de la majorité.

Lorsque nous votons, nous avons, il est vrai, le sentiment d'être, au départ, adroitement manipulés. A cet égard, j'ai toujours présente à l'esprit la déclaration faite par le Premier ministre lors d'un vote récent, annonçant qu'il était important, pour le prestige du Parlement, que le vote intervienne au Sénat — avec la certitude d'y recueillir la majorité —, la concertation étant engagée par après.

Où cela nous mène-t-il?

A des concertations qui n'en sont pas, à des menaces qui se profilent à l'horizon d'octobre et, finalement, au retour aux problèmes communautaires, dans le chef du CVP. Or, nous savons tous que lorsque le CVP relance le communautaire, c'est en raison de malaises qui règnent tant en son sein que dans sa gestion gouvernementale.

Pareille situation ne peut que nous inquiéter de plus en plus.

Je suis frappé, d'une part, du peu de considération qu'éprouve la population à l'égard du travail parlementaire et, d'autre part, de la disproportion existant entre celle-ci et le nombre d'heures, trop souvent inutiles — un nombre minime d'amendements étant acceptés —, que nous passons dans cette enceinte.

Le bicaméralisme, via ce procédé, connaîtra une fin peu glorieuse si, à un moment donné, on n'essaie pas de remettre les choses en place.

Je ne puis, en conséquence, que rejeter totalement la technique employée aujourd'hui.

En accord avec M. Hotyat, à propos d'un amendement qui sera déposé ultérieurement et dont je serai cosignataire, je me rallie entièrement à la réclamation visant à ce que la Région bruxelloise bénéficie enfin des droits de succession à propos desquels elle a de plus en plus le sentiment, à travers les affirmations, dénégations et modifications répétées, qu'il s'agit d'un leurre destiné à conserver le plus longtemps possible la confiance des parlementaires bruxellois francophones de la majorité, alors que les revendications, qui vont nettement au-delà de la déclaration gouvernementale, sont de plus en plus souvent formulées dans les cercles des partis de la majorité.

Je soutiendrai cet amendement, car je souhaite que les parlementaires bruxellois de cette assemblée, qui savent combien notre Région se voit dépouillée de ses revenus, depuis plusieurs années, aient le cran de le soutenir, même s'ils font partie de la majorité. Finalement, c'est dans la défense de la justice et de l'équité que se retrouvent les gens qui souhaitent un avenir pour la démocratie parlementaire.

Dans ce domaine, nous nous sentons constamment lésés. Nous ne sommes jamais correctement défendus par nos exécutifs. Il est normal,

dès lors, que nous demandions d'autres solutions et d'autres voies pour obtenir ce à quoi nous avons droit.

Nous travaillerons sans doute beaucoup, monsieur le ministre, dans les jours qui viennent. Selon l'habitude, vous devenez un gouvernement de vacances pour un Parlement qui n'est pas en vacances. Méfiez-vous: cela peut aussi conduire à la vacance du gouvernement! (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

M. le Président. — La parole est à Mme Rifflet.

Mme Rifflet-Knauer. — Monsieur le Président, je désire avant tout exprimer le malaise que je ressens de plus en plus en participant aux travaux de cette assemblée.

N'étant sénateur que depuis novembre 1985, je n'ai pas encore le scepticisme désabusé des anciens membres de l'assemblée et, par conséquent, je suis peut-être plus lucide devant l'espèce de « déglingue » du parlementarisme à laquelle j'assiste.

Durant ces huit mois, qui devaient être cruciaux pour notre Etat — c'est M. Martens lui-même qui l'a dit —, j'ai assisté à une interminable discussion sur les pouvoirs spéciaux, puis à la présentation d'économies budgétaires, en bloc d'ailleurs...

M. Wyninckx. — Il y eut le débat d'investiture aussi.

Mme Rifflet-Knauer. — ... et résultant plus de compromis entre les partis de la majorité que d'une réflexion économique cohérente. Ensuite, vint le dépôt tardif de grands projets sur la sécurité, puis sur les dispositions fiscales, pour lesquelles on nous demandait de travailler de toute urgence. Nos travaux ont pourtant été rapidement interrompus par le gouvernement lui-même qui nous a demandé de discuter d'abord, avant le 30 juin, des quatre douzièmes provisoires supplémentaires pour le budget 1986. En fait, nous ne serons saisis de celui-ci que dans quelques semaines. Dans ces conditions, comment voulez-vous qu'il puisse s'exercer un véritable contrôle budgétaire? C'est absolument illusoire.

Comme membre de l'opposition, j'ai au moins l'autorisation de parler de mon malaise, de mes inquiétudes pour la démocratie. Quant aux membres de la majorité — n'est-ce pas, monsieur Desmarests —, ils peuvent en parler en commission mais, dans cette assemblée, ils sont réduits au silence.

M. Desmarests. — Pour qui me prenez-vous? Quand j'ai envie de parler, je parle. Personne ne pourrait m'en empêcher. Je suis un homme libre!

Mme Rifflet-Knauer. — Personne ne vous en empêche, mais vous pratiquez l'autocensure. Je le constate depuis huit mois: il arrive extrêmement rarement que les membres de la majorité prennent encore la parole. Les chefs de groupe oui, les membres de moins en moins et il me semble qu'ils doivent se sentir frustrés plus encore que les membres de l'opposition.

Je voudrais ajouter que ces retards, ces hésitations, qui nuisent au fonctionnement du parlementarisme, nuisent aussi à la démocratie dans les autres instances, par exemple au niveau communal. Dans ma commune, j'ai dû voter, avec la majorité dont je fais partie, un plan d'assainissement, le 24 juin. Il avait été concocté au mois de mai et est, bien entendu, complètement dépassé car il n'incorpore ni les décisions que l'Etat va prendre par arrêtés spéciaux cet été ni les nouvelles dispositions budgétaires.

Je crains que cela ne serve de prétexte, en fin d'année, pour affirmer que ces plans d'assainissement bruxellois ne sont pas valables et que, par conséquent, les communes bruxelloises ne méritent pas d'obtenir les quelque deux milliards qui leur avaient été vaguement promis sur les droits de succession.

Il me semble que c'est une erreur politique, lorsqu'on traverse de graves et durables difficultés économiques, de permettre que le pouvoir ne soit exercé que par quelques personnes réunies en conclave. Selon moi, au contraire, ce serait le moment de dialoguer plus nettement avec le Parlement, de discuter plus clairement avec les partenaires sociaux et de s'adresser sans démagogie à la population. Je crois, en effet, que sans consensus social, aucun plan d'austérité n'est applicable. Il faut d'abord arriver à convaincre les milieux parlementaires et sociaux, puis la population. Sinon, tous les plans s'écrouleront et aucun ne sera appliqué.

Je n'aborderai qu'un seul point du minibudget qu'on nous présente, de ce projet de loi relatif à quatre douzièmes provisoires. En même temps

que les économies de Val-Duchesse et, en quelque sorte en contrepartie, on nous a présenté un plan pour l'emploi des jeunes. Jusqu'à présent, je ne trouve pas trace dans le budget de 1986 des mesures promises qui étaient pourtant extrêmement modestes pour l'emploi des jeunes, et notamment des jeunes femmes. Où trouver, par exemple, les fonds nécessaires pour effectuer des études approfondies au sujet des perspectives d'emploi à moyen terme? La même question se pose concernant l'embauche de placeurs féminins à l'Onem. Qu'en est-il des actions positives en faveur de l'emploi féminin? Je serais extrêmement heureuse si le ministre de l'Emploi et du Travail pouvait me dire ce qu'il compte entreprendre cette année encore. J'espère que celle-ci ne sera pas entièrement perdue pour la politique de l'emploi. Je trouverais cela particulièrement choquant, au moment où le gouvernement va se dépêcher de prendre dans les mois à venir les arrêtés de pouvoirs spéciaux qui modifient notre système de chômage.

Pour cela, il est rapide, malgré l'avis motivé de la Communauté européenne qui déclare ces mesures sexistes et discriminatoires. Le peu que nous ayons appris en commission, c'est que le gouvernement a demandé un délai de deux mois pour répondre à cet avis. J'ai l'impression qu'il essaie surtout de gagner du temps, car il est conscient qu'il sera de toute façon condamné par la Commission, ces mesures étant réellement sexistes et discriminatoires.

Le ministre des Affaires sociales ne voit-il pas qu'en touchant ainsi à notre sécurité sociale, il va inciter les autres Etats de la Communauté européenne à faire de même, afin de garder leur compétitivité les uns vis-à-vis des autres? Alors que la Communauté européenne devrait être un instrument permettant d'aligner petit à petit les pays les plus retardataires sur les plus progressistes, elle est en train de devenir une machine susceptible de détruire la sécurité sociale des pays avancés et de faire reculer ceux-ci au niveau des plus compétitifs peut-être, mais des plus réactionnaire sûrement.

Enfin, le ministre des Affaires sociales ne se rend-il pas compte qu'en écartant les femmes du marché de l'emploi, il prépare pour l'avenir une situation encore plus difficile pour notre système de pension, puisque la démographie sera telle que le travail des femmes sera nécessaire pour payer les pensions? (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — He woord is aan de heer Pataer.

De heer Pataer. — Mijnheer de Voorzitter, in de memorie van toelichting bij dit wetsontwerp betreffende de zoveelste voorlopige kredieten lezen wij, wij hebben het ook vermeld in de commissie die zich met deze tekst heeft beziggehouden, dat in sommige gevallen moet rekening worden gehouden met de bedragen door de regering voor 1986 vastgesteld met het oog op de naleving van de beslissingen van het Sint-Annaplan.

Wij hebben hierover in de commissie vragen gesteld aan de Vice-Eerste minister die tevens bevoegd is voor de begroting. Hij heeft geprobeerd te antwoorden, maar zijn antwoord was allesbehalve bevredigend. Nu waag ik een tweede poging.

Ik heb gevraagd over welk Sint-Annaplan men het hier eigenlijk heeft. Gaat het om het plan dat wij hier hebben besproken en dat de meerderheid heeft goedgekeurd, of gaat het om een plan dat aan zijn zoveelste versie toe is? Hierbij werp ik meteen een blik in de toekomst.

Ik heb toen een aantal zaken vermeld die blijkbaar sinds de mededeling van de regering aan de sociale gesprekspartners op 20 juni 1986, zowat een week gelden, zijn gewijzigd. Die mededeling werd samengevat in een document dat een zeer interessante aanvulling zou zijn bij het document dat wij hier in het Parlement hebben gekregen. Bij mijn weten werd het document over de mededeling aan de sociale gesprekspartners nog niet bezorgd aan de kamerleden en senatoren.

Mijnheer de Voorzitter, ik houd mij te uwer beschikking om te overleggen op welke wijze wij dit document aan de parlementsleden kunnen bezorgen.

Het valt niet te ontkennen dat wij enkele weken geleden hier een plan hebben besproken dat niet meer het huidige plan is. Het is op een aantal, volgens de christen-democratische pers, belangrijke punten bijgeschaafd.

Ik verwijs hier naar de pensioenleeftijd, die oorspronkelijk voor vrouwen moest worden opgetrokken tot 65 jaar. Nu is het onderwerp verwezen naar de Nationale Arbeidsraad. Ingewijden weten dat dit neerkomt op een «begravenis eerste klas».

Er zijn ook een aantal wijzigingen in verband met de werkloosheidsuitkeringen. Of die al dan niet aanzienlijk zijn, laat ik in het midden.

Over het onderwijs is er zelfs nog meer te doen. Er bestaat onzekerheid over of de aangekondigde maatregelen zeer vlug dan wel met enige vertraging zullen worden uitgevoerd.

Het gaat telkens om verschillende miljarden. Ik vermeld dit omdat bij de bespreking van het wetsontwerp betreffende de voorlopige kredieten ook telkens wordt verwezen naar het Sint-Annaplan.

Ik lees in het verslag, dat wij zojuist vluchtig hebben kunnen doornemen, dat de Vice-Eerste minister heeft geantwoord dat de modaliteiten voor de aanpassingen terug te vinden zijn in de algemene toelichting bij de begroting 1986. Deze aanpassingen zouden, volgens de Vice-Eerste minister, geen wijziging inhouden van de globale, noch van de departementale doelstellingen. Zij zouden geen weerslag hebben op de cijfers van de voorlopige kredieten, noch op de begroting 1986.

Wij nemen deze verklaring van de minister van Begroting voor wat zij waard is, maar ik veroorloof mij toch daar enkele grote vraagtekens bij te plaatsen. Ik steun daarvoor niet alleen op wat daarover in bepaalde regeringsvriendelijke bladen wordt gezegd, maar tevens op een andere belangrijke bijeenkomst die vorige vrijdag ergens in de Brusselse agglomeratie plaatsvond op het ogenblik dat onze commissie voor de Financiën vergaderde om dit ontwerp te bespreken, namelijk de raad van het ACV.

Ik haal dit feit aan met een zekere persoonlijke voldoening. Het toeval wil immers dat ik donderdagavond de eer en het genoegen had op deze tribune de heer Hansenne, minister van Tewerkstelling en Arbeid, te interpellieren over een bepaald punt van het besparingsplan, namelijk de werkloosheidsuitkering voor samenwonende werklozen.

Tot besluit van die interpellatie werd de hoop geuit dat onze becommen- tering ter zake, die werd gedeeld door ACV-vrouwen, aan bod zou komen op de raad van het ACV, die 's anderendaags zou bijeenkomen, en indirect ook via die Raad, aan de regering — ten aanzien waarvan die raad geacht werd een standpunt in te nemen — zou worden medegedeeld. Dit is gebeurd op het ogenblik dat de commissie vergaderde zodat daarmede vanzelfsprekend geen rekening kon worden gehouden. Daarom willen wij nu, bij deze bespreking, de algemene vergadering confronteren met het feit dat de raad van het ACV vorige week vrijdag het besparingsplan heeft verworpen omwille van zijn sociale onevenwichten.

Ik kom daarmee terug op het antwoord van Vice-Eerste minister Verhofstadt in de commissie. Het gaat dus niet om modaliteiten, om bepaalde franjes of om uitvoeringsbesluiten, maar om fundamentele onevenwichten in het plan. Men zou kunnen zeggen, mijnheer Houthuys napratend: de vakbond is één zaak; regering en Parlement is een andere zaak.

Ik ben blij collega Swaelen hier te mogen begroeten. Indien ik hem goed heb begrepen, heeft hij in de uitzending van «Confrontatie» vorige zondag verklaard dat de regering niet anders kan dan rekening houden met het standpunt van het ACV. Wat dit precies inhoudt, zou de heer Swaelen misschien zelf kunnen mededelen. Het zou in elk geval kunnen betekenen dat het plan fundamenteel zal worden herzien door de regering.

De vraag rijst dan of het niet noodzakelijk is, alvorens dit debat verder te zetten en vooral alvorens het debat over de Rijksmiddelenbegroting aan te vatten, dat de regering hier duidelijk, eventueel bij monde van de hier aanwezige minister van Financiën, mededeelt of het plan inderdaad fundamenteel zal worden gewijzigd en of wij binnen enkele weken of maanden een nieuw plan zullen kunnen bespreken. In dit geval moeten, in afwachting dat wij met andere teksten worden geconfronteerd, heel wat besprekingen onmiddellijk worden geschorst. (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. de Wasseige.

M. de Wasseige. — Monsieur le Président, je désire en premier lieu adresser mes remerciements au rapporteur pour la qualité de son rapport qui est fort complet, même si, les questions étant très nombreuses, certaines n'ont pu y trouver place. Quoi qu'il en soit, je ne doute pas que le ministre répondra aux questions qui lui ont été posées jusqu'à présent.

Cela dit, lorsqu'on examine avec un peu de recul la situation dans laquelle nous nous trouvons actuellement, nous sommes bien forcés, hélas, de constater que nous sommes face à un gouvernement de la honte et de la dérision.

Gouvernement de la honte non pas parce qu'il demande des crédits provisoires, mais parce qu'il les demande au mois de juin pour une durée de quatre mois alors que ce gouvernement existe depuis plus de sept

mois, qu'il est composé de la même majorité que celle qui aurait dû préparer le budget l'an dernier, et que, ce 30 juin, il n'a encore déposé aucun budget pour l'année en cours.

Gouvernement de la honte, disais-je, mais aussi gouvernement de la dérision, parce qu'au moment où nous constatons cette carence incroyable, le gouvernement affirme qu'il gouverne et qu'enfin, il prend des décisions que les autres gouvernements n'ont pas pu prendre. Pourtant, de semaine en semaine, de conclave en conclave, il ne cesse de revenir devant le Parlement sans aucune décision. Celle qui nous est présentée aujourd'hui n'en est même pas une, puisqu'il s'agit de crédits provisoires basés sur les chiffres de l'an dernier.

Le gouvernement ne sait plus comment nommer ces accords et il fait maintenant appel aux saints du calendrier puisque le dernier en date s'intitule « Accord de la Sainte-Anne ». Peut-être aurait-il mieux valu qu'on appelle « sœur Anne » pour savoir s'il n'y avait rien à l'horizon.

On nous a imposé des pouvoirs spéciaux, soi-disant motivés par l'urgence. Quelques arrêtés ont été pris mais lorsqu'on les examine de près, on constate que la plupart n'entreront en application qu'en 1987. L'urgence ne se justifiait donc pas.

Puisque nous sommes face aux crédits provisoires, nous devons bien les examiner.

Le rapport établi par la Chambre essaie quelque peu de sauver la face en montrant combien de fois, dans les années antérieures, notamment en 1984 et 1985, on a eu recours aux crédits provisoires. Cette explication est relativement « biaisée » puisqu'elle ne mentionne pas, pour les mois où tant de budgets ont fait l'objet de crédits provisoires, si ces budgets étaient déposés, en cours d'examen, voire votés dans l'une des deux Chambres, ce qui était le cas en 1984-1985, mais qui ne l'est pas aujourd'hui, et ne le sera certainement pas à l'avenir, et plus précisément dans les derniers jours d'octobre.

Honte et dérision!

Que peut-on conclure d'essentiel à propos de ces crédits provisoires? L'attitude du ministre du Budget, dont je déplore l'absence — mais vous voudrez bien, monsieur le ministre, lui transmettre ma réflexion —, peut se résumer en cette phrase: on ferme tous les robinets, on bloque par rapport à 1985, attitude, par ailleurs, assez incompréhensible quand on sait que si l'on veut gérer un pays, tout comme une entreprise — pour reprendre, monsieur le ministre, votre habitude de comparaison —, une prise de position globale et uniforme dans tous les domaines est un non-sens parce qu'elle continue à admettre des dépenses dont on pourrait se passer, tandis qu'elle comprime les dépenses qui ont un effet positif sur l'activité économique.

La majorité, par le biais du projet qui nous est soumis aujourd'hui, va prendre une décision fort grave qui consiste à bloquer les dépenses d'investissement pour dix mois, à raison de 64 p.c. du montant de 1985, c'est-à-dire, en francs d'aujourd'hui, encore moins que 64 p.c., disons grosso modo 60 p.c.

De quoi s'agit-il quand on parle de dépenses d'investissement? Il s'agit de dépenses qui concernent, en grande partie, le secteur de la construction, des secteurs de pointe dans les télécommunications et le matériel roulant, entre autres. Vous provoquez, par une contraction aveugle de toutes les dépenses, un nouveau tour de vis déflationniste et l'on sait déjà que le taux de croissance de notre économie — le ministre l'a reconnu et cela figure sans doute au rapport — se situe à 30 ou à 50 p.c. de ce qu'il est dans des pays voisins.

Une série d'institutions et de personnes — l'OCDE, la CEE, les fédérations patronales, les professeurs d'université en sciences économiques, le Conseil central de l'économie — attirent l'attention sur la déflation et insistent sur le fait qu'il est temps de relancer l'activité économique, en tout cas de ne plus la comprimer.

Mais vous passez outre et continuez votre politique aveugle qui ne peut qu'aboutir au même résultat que celui que nous constatons d'année en année depuis 1982. La déflation engendre le ralentissement de l'activité économique, provoque de surcroît des dépenses de l'Etat, réduit ses rentrées normales, accroît le déficit budgétaire et entraîne ainsi l'effet « boule de neige » que vous dénoncez.

Pourtant, malgré les chiffres, vous ne parvenez pas à comprendre. Voyez ce que le ministre des Finances nous dit, dans son communiqué mensuel, de l'état des finances publiques: à fin mai, quelque 390 milliards d'accroissement du déficit, du solde net à financer, contre 401 milliards en 1985, soit 12 milliards de différence. Autrement dit, nous sommes partis exactement sur le même chemin qu'en 1985.

M. Henrion, vice-président, prend la présidence de l'assemblée

Par conséquent, le solde net à financer sera dépassé, ou, du moins, en raison des mesures prises et de la situation à la fin du mois de mai, il restera au même niveau qu'au cours des années précédentes jusques et y compris 1982.

Vous ne tirez aucune conclusion de cette situation et vous poursuivez votre politique aveugle d'austérité, aveugle précisément parce qu'elle agit globalement sur tous les budgets.

Si, par son vote, la majorité approuve cette politique, elle approuvera par avance un solde net à financer qui ne sera pas réduit par rapport aux années antérieures.

La réalité est traduite dans la situation à fin mai 1986. En effet, durant les cinq premiers mois de l'année, l'Etat ne s'est pas acquitté normalement de ses obligations envers ses fournisseurs et les communes. Un grand nombre de travaux subsidiés partiellement par l'Etat n'ont pas été payés, et de considérables retards de paiement de l'Etat en faveur des communes sont constatés. On enregistre partout les doléances des entrepreneurs.

Par conséquent, le chiffre qui figure dans le communiqué du ministre des Finances est sous-estimé.

De deux choses l'une: ou bien, au cours des prochains mois, nous aurons à redresser la situation en matière de solde à financer ou bien, par un calcul machiavélique, vous freinez les paiements à effectuer aujourd'hui pour faire supporter par d'autres un déficit plus important. Le paiement devra bien être effectué un jour et ce sera en 1987 lorsque, peut-être, vous n'aurez plus à en supporter la charge parce que vous aurez quitté la scène. (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Eyskens.

De heer Eyskens, minister van Financiën. — Mijnheer de Voorzitter, het debat over het ontwerp houdende toekenning van voorlopige kredieten is uitgedeid tot een soort « voorheffing » op het debat houdende goedkeuring van de Rijksmiddelenbegroting. Talrijke thema's die in feite thuishoren bij een debat dat, naar ik aanneem, over enkele weken zal worden gevoerd, zijn te berde gebracht. Ik zal pogen te antwoorden op de vragen en opmerkingen.

Ik deel de gevoelens van de rapporteur, de heer Vanhaverbeke. Hij wijst op het onbehagen van het Parlement wanneer een regering tot driemaal toe voorlopige kredieten moet vragen, in totaal ten belope van tien twaalfden.

Ik betreur de vertraging. De vraag is enkel wat daarvan de oorzaak is.

Ik zou mij er goedkoop vanaf kunnen maken en zeggen: « Kijk eens wat wij hebben gedaan. » Er is vertraging met de begroting 1986, maar in hetzelfde pakket krijgt u — mooi thuis besteld — de krachtlijnen van de begroting 1987 en het eindsaldo, het netto te financieren saldo, 413 miljard of het bedrag waarover het gaat.

Wij hebben een ei gelegd met een dubbele dooier: de begroting 1986 en hetzelfde jaar de begroting 1987. Ik wil van dat argument geen misbruik maken omdat wij krachtens de Grondwet staan voor het beginsel van de annaliteit. Wij moeten ons dus concentreren op de begroting 1986.

De oorzaak van de vertraging is volgens sommigen waarschijnlijk een slechte regering. Ik kan talrijke precedenten aanhalen van voorlopige kredieten. In het verslag staat dat tussen 1945 en het einde van de jaren 1960 twee derde van het parlementair doorgebracht aantal maanden zijn gedekt door voorlopige kredieten. Op 264 maanden tussen 1945 en 1966 zijn 166 maanden gedekt door voorlopige kredieten, of 63 pct.

M. de Wasseige. — Pas pour tous les budgets, notamment ceux qui ne sont pas encore déposés.

M. Eyskens, ministre des Finances. — Monsieur de Wasseige, vous ne devez pas vous énerver. Je ne veux pas abuser de cette argumentation, car il faut rester sérieux.

U kan de leden van de regering niet beschuldigen luiakken te zijn. Wij werken overdag en vaak 's nachts in een 80 of 86-urenweek.

In dit vreemde land is het veel gemakkelijker belastingen te verhogen dan geld te besparen. Het is veel gemakkelijker de competitiviteit te herstellen, wat Martens V heeft gedaan met een devaluatie op een mooie zondagavond, met een blokkering van lonen, wedden en prijzen, met lineaire maatregelen, desindexering voor iedereen behalve voor de

minder-gegoeden en de mensen die moeten leven van het bestaansminimum. Die maatregelen zijn gemakkelijker te nemen dan het toepassen van echt structureel besparende ingrepen.

Het loswrikken van onze verroeste mechanismen is buitengewoon moeilijk. Dit blijkt te stuiten op veel onbegrip, op verkeerde informatie, op leugenachtige voorstellingen.

De heer Van Grembergen. — Dat zijn de fameuze evenwichten.

De heer Eyskens, minister van Financiën. — Men bewijst veel lippen-dienst, zowel links als rechts, en wijst op de noodzaak om een einde te maken aan de enorme tekorten en aan de overheidschuld die — de heer de Wasseige kan even goed rekenen als ik — nu 5 200 miljard bedraagt, zonder de gedebudgetteerde schuld en die, indien we niets zouden doen, in het jaar 2000 zou oplopen tot 20 000 miljard, wat veel erger is dan een Mexicaanse situatie.

De heer Leemans treedt opnieuw als voorzitter op

Men is het roerend eens dat er iets moet worden gedaan, maar als het erop aankomt concrete besparingen te verwezenlijken, dan stuift men naar de vier windstreken uit elkaar als zovele schichtige herten en hinden. Dat stellen wij de jongste dagen vast en dat is de oorzaak van de vertraging en van de moeilijkheidsgraad om de structurele uitgavenstroom te verminderen nadat hij gedurende decennia is aangegroeid. Daarmee zijn wij maanden bezig geweest en daarmee zullen wij de volgende maanden en jaren bezig zijn.

M. de Wasseige. — Sans résultat!

M. Eyskens, ministre des Finances. — Je partage les conclusions de l'étude extrêmement intéressante de l'Ires. A juste titre, M. Dehousse y a fait allusion tout à l'heure.

Comme je l'ai souligné en commission, il est évident que si, par malheur et par déraison, ce gouvernement ne réussissait pas dans sa grande entreprise d'assainissement des finances publiques et que si, par une politique sage à deux voies... j'y reviendrai, monsieur de Wasseige. Vous connaissez la chanson. Je le répète, je ne suis pas obsédé par une politique de l'offre ni par une politique monétariste.

M. de Wasseige. — Moi non plus. Mais la politique monétariste, c'est celle que vous pratiquez.

M. Eyskens, ministre des Finances. — L'économie est composée de l'offre et de la demande. Il ne sert à rien de moderniser et d'assainir l'offre si la demande s'effondre. Il ne sert à rien, comme vous le demandez, de relancer la demande si l'offre est vétuste, obsolète et souffre de tous les problèmes de l'archéologie industrielle. Dès lors, pratiquons cette politique à deux voies; c'est ce que nous espérons faire.

Nous avons à ce sujet quelques indices. En pratiquant cet assainissement, en atteignant le niveau de 8 p.c., par la suite de 7 p.c., du PNB, nous allons provoquer l'enclenchement d'une expansion économique à la belge, c'est-à-dire qui était propre à notre pays jusqu'il y a douze à quinze ans. A l'époque, nous connaissions une croissance économique égale à celle de l'Allemagne fédérale et des Pays-Bas. Comment se fait-il que nous l'ayons perdue? Quelle en est la cause fondamentale?

M. de Wasseige. — Votre politique!

De heer Wyninckx. — De CVP maakt al sedert 1958 deel uit van de opeenvolgende regeringen.

M. Eyskens, ministre des Finances. — Soyez sérieux, monsieur de Wasseige.

Je parle d'une situation qui date de dix, douze ou quinze ans. Ce n'est sûrement ni Martens V ni Martens VI qui ont commencé le redressement.

De heer Wyninckx. — Omdat de CVP sinds 1958 zonder onderbreking deel uitmaakt van de opeenvolgende regeringen, hebben wij dus deze slag verloren.

M. Eyskens, ministre des Finances. — Posez-vous la question de savoir comment il se fait que nous ayons perdu tant de terrain par rapport aux pays les plus forts de la Communauté européenne, constatant avec moi que le déficit public dans ces deux pays, particulièrement en Allemagne,

est de moins de 3 p.c., que la pression fiscale y est inférieure à la nôtre et que les grandes catégories de dépenses publiques en Allemagne, dont je possède l'étude à mon bureau, sont en moyenne inférieures de 5 à 15 p.c. aux grandes catégories de dépenses chez nous.

Je ne verserai pas dans le simplisme en disant qu'il faut pratiquer dans notre pays une politique à l'allemande. En effet, la situation n'est pas comparable ni transposable. Mais ces exemples doivent nous faire réfléchir. Ce qu'il faut faire petit à petit dans notre pays, c'est le rendre moderne, donner de l'espoir aux jeunes générations, travailler, innover, moderniser et mettre fin à des dépenses qui font que ce pays est écrasé non seulement par une série de distorsions, par des taux d'intérêt trop élevés mais aussi par une fiscalité extrêmement démotivante.

De sanering ten belope van 195 miljard beantwoordt aan een vitale noodzaak. De heer Pataer kan ik zeggen dat er geen sprake kan van zijn daarvan ook maar één centiem terug te nemen.

De heer Wyninckx. — Dit hoeft u niet aan de heer Pataer te zeggen, maar aan de heer Houthuys.

De heer Eyskens, minister van Financiën. — Bepaalde nationale en internationale studiediensten, die de Belgische situatie zeer goed kennen, zijn van oordeel dat 195 miljard een minimum is omdat in die 195 miljard 30 miljard is opgenomen als consequentie van een dynamisch schuldbeleid. Deze 30 miljard is geen structurele besparing maar is wel nuttig omdat ze kan bijdragen tot het doorbreken van het sneeuwbal-effect van de openbare schuld. Deze 30 miljard is immers het gevolg van het geld dat in het verleden te veel werd uitgegeven, dat werd geleend en moet worden terugbetaald.

De heer Wyninckx. — Geld dat onder meer te veel werd uitgegeven door minister De Saeger voor het aanleggen van autowegen en van ziekenhuisbedden.

De heer Eyskens, minister van Financiën. — Zoals daarnet in de Kamercommissie voor de Financiën iemand terecht opmerkte, moeten wij proberen in de rijksbegroting een positief besparingssaldo te creëren. Exclusief de openbare schuld is het netto te financieren saldo van de Belgische Staat teruggelopen tot 2 pct. van het bruto nationaal produkt.

Wij zouden moeten kunnen beschikken over minimum 4 pct., misschien 5 pct. van het bruto nationaal produkt om bevrijd te worden van het sneeuwbal-effect van de openbare schuld. Slechts op die manier kunnen wij de schuld stabiliseren en uiteindelijk terugbetalen.

Het gaat niet op dat iemand zou voorstellen dat we ons zoals in Zuid-Amerika moeten gedragen en een moratorium moeten aanvragen aan onze schuldeisers in het buitenland en in het binnenland.

Ik stel vast dat er bij degenen die heftige toespraken houden personen zijn die in feite niet willen besparen, die niet grondig bekommerd zijn om het uit de hand lopen van de begrotingssituatie en die, alles bij elkaar, liever hun onverantwoordelijkheid op zich nemen. Dat is altijd gemakkelijker. Alles overwogen nemen zij veeler vrede met het loslaten van de economische wetmatigheden die op den duur altijd gelijk hebben, maar in voorwaarden van kolossale onrechtvaardigheid. Zij zouden verkiezen dat de Belgische frank zou verzwakken, dat wij zouden moeten devalueren om de haverklap, zoals dat met de Italiaanse lire het geval is en dat wij het Europees muntsysteem zouden moeten verlaten.

De heer Wyninckx. — Dat is demagogische taal. Zeg dat aan uw studenten.

De heer Eyskens, minister van Financiën. — Zij zijn impliciet voorstander van een beleid van *laissez faire, laissez passer*, dat zich uiteindelijk zal wreken door een aanzienlijke verlaging van het welvaartspeil van onze bevolking en de basis zelf zal aantasten van onze sociale-welvaartstaat en van ons sociale-zekerheidsstelsel.

De heer De Smeyter heeft een lang betoog gehouden dat hij waarschijnlijk zal herhalen in het kader van de Rijksmiddelenbegroting. Ik heb slechts twee punten aangestipt waarop ik vandaag wil antwoorden.

In verband met de operatie openbare schuld heeft hij het gehad over de banken. De banken hebben inderdaad een belangrijke portefeuille staatsschuld. Dat geldt ook voor de financiële parastatale instellingen, de spaarkassen, de sociale spaarkassen waarvan ten minste één belangrijke heel dicht aanleunt bij de beweging die de heer De Smeyter vertegenwoordigt. Wij mogen niet in vereenvoudigingen vervallen. De regering zal uitvoeren wat is aangekondigd. Dat moet gebeuren onder omstandig-

heden die vooral verhinderen dat de rentevoeten in ons land opnieuw zouden stijgen. Dat is het grote gevaar van een ondoordachte zogenoemde conversie of consolidatie van de openbare schuld. Dat komt erop neer dat de rentevoeten weer de hoogte ingaan, wetende dat de stijging met 1 pct. van het algemeen rentepercentage in ons land 10 000 arbeidsplaatsen vernietigt.

Moet ik er ook nog aan herinneren dat het geld van wat men de banken heet, en dus van alle financiële instellingen, in grote mate afkomstig is van de spaarders en dat men moet verhinderen dat de financiële instellingen door een ondoordachte operatie ertoe zouden worden gedwongen hun debetrente op te trekken en hun creditrente te verlagen, dus de rente op de spaarboekjes nog eens te verlagen en de rente op investeringskredieten, op hypotheekleningen op te trekken? Dit zou volkomen tegenaangevoelen zijn en indruisen tegen een tweesporenbeleid, omdat dan juist de vraag opnieuw in de verdrinking zou komen en een averechts deflatorisch effect zou sorteren. Ik neem aan dat men daar gevoelig voor is.

Ik voeg eraan toe dat men, indien wordt aangedrongen op spoed inzake het schuldbeleid, de regering moet helpen en artikel 47 van de fiscale programmawet goedkeuren. Dit artikel maakt het mogelijk deze operatie met volmachten uit te voeren onder efficiënte omstandigheden die tegemoetkomen aan de marktconformiteit, dit wil zeggen het op elkaar inspelen van vraag en aanbod en niets anders.

Er is ook de langdurige uiteenzetting van de heer De Smeyter over de fiscaliteit. Ik zie dat de heer De Smeyter hier niet meer aanwezig is. Ik had hem nochtans willen vragen wat volgens hem de belastbare winsten zijn van onze financiële instellingen. Misschien zou hij gezegd hebben, driehonderd miljard. Dan zou ik hem hebben geantwoord dat het minder is. Misschien zou hij dan gezegd hebben, honderd miljard. Ook dan zou ik hebben geantwoord dat het minder is. Daarna zou hij misschien gezegd hebben, vijftig miljard. Welnu, het is dertig miljard. De winsten van de financiële instellingen vóór belastingen bedragen dertig miljard.

M. de Wasseige. — Monsieur le ministre, vous oubliez toutes les propositions qui figurent dans le rapport.

M. Eyskens, ministre des Finances. — Je sais, monsieur de Wasseige, mais au regard d'une opération sur la dette de 30 milliards en 1987, je considère les 30 milliards de bénéfices de toutes les institutions financières du pays. Ceci représente 30 milliards avant impôts.

Dès lors, une opération sur la dette qui, d'après ce que je comprends de vos interventions, serait totalement confiscatoire et spoliatrice, poserait un problème grave en termes de rentabilité d'une série d'institutions financières, à commencer par les parastataux qui, dans leur ensemble, garantissent l'emploi de 110 000 personnes dans ce pays. Il faut donc faire preuve d'un certain réalisme.

J'en viens à la fiscalité, problème évoqué par M. De Smeyter et par d'autres orateurs.

J'entends dans les médias — ce fut notamment le cas hier matin, lors des débats à la télévision, tant en néerlandais qu'en français — des déclarations selon lesquelles le gouvernement songerait à supprimer l'ISI, l'inspection spéciale des impôts, à la démanteler, à la handicaper dans l'exercice de ses pouvoirs. Je voudrais dire ici avec la plus grande force et la plus grande fermeté que cela est totalement inexact et faux.

M. de Wasseige. — Alors, ne créez pas la loi.

De heer Eyskens, minister van Financiën. — Het debat ter zake is voorbarig maar ik kan niet voorbijgaan aan dergelijke nonsens, dergelijke onjuistheden of onwaarheden, om geen andere termen te gebruiken. Wij zullen — het is jammer dat de heer De Smeyter hier niet meer aanwezig is — het beginsel van de scheiding van de machten, zoals elders, ook toepassen op de werkzaamheden, enerzijds, van de fiscale administratie en, anderzijds, van de parketten.

Dat wil zeggen dat fiscale ambtenaren, enerzijds, niet tot taak hebben medeonderzoeken te zijn bij een instructie door een onderzoeksrechter, maar dat, anderzijds, de ambtenaren van de BBI hun volledige bevoegdheid behouden om alle dossiers en alle inlichtingen over te zenden aan het parket, om op verzoek van het parket deel te nemen aan alle confrontaties met verdachten of beschuldigen, dat zij door het parket op elk ogenblik kunnen worden gehoord als getuige om ook als getuigenis af te leggen van hun deskundigheid. Dat is de ware toedracht.

Ik wil aankondigen dat ik, zodra dit wetsontwerp door de Senaat zal zijn goedgekeurd, onderhandelingen zal aanknopen met de magistratuur om te komen tot een protocol van samenwerking tussen de fiscale administratie en de gerechtelijke overheden.

De heer Seeuws. — Gaat u dan ook rechters aanwijzen om de gerechtelijke achterstand op te halen?

De heer Eyskens, minister van Financiën. — Het wetsontwerp heeft dus helemaal niets te maken met het afzien van de strijd tegen de grote fiscale fraude.

J'en viens à présent à l'intervention de M. Dehousse.

En ce qui concerne le FRI, il a été prévu, dans le budget 1986, le même montant qu'en 1985, c'est-à-dire 800 millions divisés en deux parties: 400 millions de crédits budgétaires et 400 millions à financer par des incitants fiscaux.

En 1987, probablement, les crédits budgétaires seront totalement supprimés et remplacés par des incitants fiscaux. Mais les enveloppes, qu'elles soient budgétaires ou fiscales restent les mêmes: 800 millions.

En ce qui concerne Belairbus, il serait souhaitable de questionner le ministre de la Politique scientifique puisqu'il préside aux négociations. Je ne pourrais vous donner une réponse exacte.

Quant à la loi du 5 mars 1984, je répéterai encore que le gouvernement a l'intention de la maintenir et de l'appliquer, aussi bien au nord qu'au sud du pays. Elle concernera donc des entreprises telles que Cockerill-Sambre que vous avez évoqué, mais également des chantiers navals et les charbonnages du Limbourg.

Quant au recyclage, s'il n'est pas contraire à la loi du 5 mars 1984, il n'est pas prévu explicitement par celle-ci. Ce recyclage couvre des moyens financiers régionaux. Il s'agit du produit de rachat par des entreprises de la région A. Le produit est destiné à être recyclé dans cette même région, à concurrence du montant brut de l'achat des titres actuellement détenus par les pouvoirs publics. Ceci est donc tout à fait conforme à la loi du 5 mars 1984.

J'ai déjà répondu aux questions posées au sujet de l'Ires. En ce qui concerne l'accès de la Wallonie au FRI, je vous suggère de poser la question à M. Maystadt.

Ainsi que d'autres orateurs, vous avez abordé le problème de Bruxelles. Je vous signale que le gouvernement va mettre les droits de succession à la disposition de la Région bruxelloise. Ce montant est d'ailleurs cité dans l'exposé général du budget des Voies et Moyens de 1984. Quant à 1986, nous espérons pouvoir conclure dans le courant de l'année sur les conditions qui ont été émises concernant la restructuration financière, éventuellement administrative. La décision finale se situe, bien entendu, monsieur Dehousse, au niveau du gouvernement national, dont l'exécutif bruxellois est partie intégrante, mais la décision prioritaire et fondamentale appartient à ce dernier. Dès lors, l'évaluation de l'efficacité des conditions réside aux mains des Bruxellois puisque l'exécutif bruxellois est composé, que je sache, de «bons» Bruxellois. Dans la mesure où ils estiment que les conditions sont remplies, le gouvernement restituera, bien entendu, le solde des droits de succession à la Région bruxelloise.

J'espère que l'exécutif bruxellois sera rapidement saisi d'une série de propositions émanant de la région de Bruxelles et de ses composantes, de telle sorte qu'on puisse clôturer ce dossier.

M. Lallemand. — Et s'il y a désaccord au sein de l'exécutif bruxellois?

M. Eyskens, ministre des Finances. — Et s'il y a désaccord au sein du gouvernement, monsieur Lallemand?

M. Lallemand. — Le problème est posé: s'il y a désaccord, c'est le gouvernement qui est juge.

M. Eyskens, ministre des Finances. — Mais le gouvernement de Bruxelles, comme tout gouvernement digne de ce nom, procède par consensus...

M. de Wasseige. — Il n'est sûrement pas digne de ce nom!

M. Lallemand. — Pas les Régions!

M. Eyskens, ministre des Finances. — Il procède par consensus en attendant que nous modifions ensemble les conditions permettant de donner à Bruxelles un statut de droit public constitutionnel.

M. de Wasseige. — Il n'est nul besoin de modifier la Constitution, il vous suffit d'exécuter l'article 107^{quater}.

De heer Eyskens, minister van Financiën. — Mijnheer Geens, de ministers van Begroting en Financiën hebben inderdaad hun vier handen op de begrotingsleutel en op de kas, om het populair uit te drukken. Dit is mijns inziens een goede maatregel. Het weigeren van een handtekening in hoofde van de minister van Financiën en van de minister van Begroting is een beslissing met een zeer ver reikende politieke consequentie. De ware toedracht van deze beslissing en van het genummerd koninklijk besluit is dan ook dat de regering ervan in kennis zal worden gesteld en desnoods ook zal beslissen samen met de ministers van Financiën en Begroting. De beslissing, bijvoorbeeld, om aan een minister van Onderwijs, hij behore tot het Noorden of het Zuiden van het land, schatkistvoorschotten te weigeren zodat hij geen onderwijzend personeel kan uitbetalen, is uiteraard een zeer ver reikende beslissing. Wij moeten echter zo ver gaan, indien zou blijken dat de begrotingskredieten uit de hand lopen.

Ik deel uw mening dat de economische groei in België te laag is. Waarom is die groei echter te laag? Dit is te wijten aan talrijke redenen, onder meer aan duidelijke internationale divergenties. Die trage groei heeft evenwel ook te maken met het volkomen uit de hand lopen van de overheidsuitgaven, het loden gewicht van de openbare schuld en het nog zwaardere gewicht van de fiscale druk.

Ik heb reeds geantwoord op de opmerkingen met betrekking tot de openbare schuld. Ik neem aan dat de collega's van de verschillende departementen zo vlug mogelijk de departementsbegrotingen voor 1986 zullen indienen, zodat ze zullen worden goedgekeurd voor het einde van het jaar. Ik hoop ook dat er uit de gemengde parlementaire werkgroep een initiatief zal te voorschijn komen om de begrotingsprocedure grondig te hervormen, niet zozeer met betrekking tot de taakverdeling tussen Kamer en Senaat, waaraan de jongste jaren wel al wat gedaan is, maar vooral met betrekking tot het hergroeperen in globale pakketten of in één pakket van de diverse begrotingen, die de regering dan, na het vertrouwensvotum voorts kan invullen, zonder evenwel iets terug te nemen van de begrotingscontrole en de prerogatieven van het Parlement.

M. Lepaffe a fait état de son inquiétude.

Je la partagerais sans doute si le gouvernement, sous des influences multiples, devait renoncer à exécuter son programme d'assainissement, alors qu'il a obtenu un vote de confiance massif dans les deux Chambres. Cela serait effectivement de nature à nous inquiéter, mais il n'en est nullement question.

J'ai déjà répondu à M. Pataer que les 195 milliards d'économies sont un minimum absolu.

Madame Rifflet, peut-être n'avez-vous pas été suffisamment attentive à la communication du Premier ministre devant le Parlement? Il a, en effet, à cette occasion, consacré un chapitre entier de son exposé aux problèmes des jeunes. Notre ministre de l'Emploi et du Travail, M. Hansenne, a de son côté, élaboré un plan contenant une série d'idées intéressantes dont il informera le Parlement à bref délai.

Nous espérons d'ailleurs que les partenaires sociaux redeviendront des partenaires à part entière, au moins pour ce qui regarde l'emploi des jeunes, afin qu'un plan crédible et une prise de responsabilité et des patrons et des syndicats se dégagent de la concertation en matière de résorption du chômage des jeunes. Mais ceux-ci doivent également se montrer responsables, car le gouvernement ne peut pas toujours agir à leur place. Ils en occupent une, bien au soleil, et il est temps qu'ils en profitent pour prendre des initiatives hardies et courageuses.

Monsieur de Wasseige, nous avons toujours le même genre de raisonnement et de dialectique. Je me fatigue à vous expliquer depuis plus de cinq ans ...

M. de Wasseige. — Moi aussi!

M. Eyskens, ministre des Finances. — ... que je ne suis pas un avocat unilatéral de l'économie de l'offre et que, pour des raisons évidentes, je ne suis pas un monétariste.

Même si idéologiquement j'étais partisan de cette théorie, comment pourrais-je pratiquer une telle politique dans un pays comme la Belgique, sorte de «passoire» où même la Banque Nationale, utilisant les moyens

les plus draconiens, ne pourrait éviter que l'argent, qui coule comme de l'eau, aille vers d'autres pays. Une politique monétariste pure, d'après les enseignements de l'école de Chicago, est totalement inapplicable dans notre pays. Une politique de l'offre pure est une politique borgne, car elle n'est pas suffisamment attentive à la demande. Seule une politique à deux voies est concevable chez nous, et c'est celle qu'applique le gouvernement. Vous ne pouvez, par ailleurs, l'accuser de verser dans la déflation. En effet, comment le pourrait-il, avec un déficit spontané de 640 milliards et une création monétaire colossale? Ce serait contraire à la théorie économique acquise et bien établie depuis trente à quarante ans.

Vous envisagez, en fait, de pratiquer une politique de relance à la légère...

M. de Wasseige. — Mais non!

M. Eyskens, ministre des Finances. — ... sans aucun support, sans fondement. C'est une politique de relance à la Mitterrand, politique qui fut, à son heure, populiste et populaire mais fallacieuse puisque, aussi bien, après neuf mois, il a fallu déchanter et changer complètement de cap.

Il ne faut pas verser dans ces erreurs. Ce sont là des exemples empiriques et non des théories, monsieur de Wasseige.

M. Moureaux. — Quel est le déficit budgétaire en France par rapport au produit national brut? Trois pour cent!

M. Eyskens, ministre des Finances. — L'exemple vécu chez nos voisins du Sud démontre qu'une telle relance n'a pas de sens à moins de créer, au préalable, les conditions adéquates.

Nous voulons à terme, dès que les circonstances s'y prêteront, pratiquer une politique hardie de relance et de modernisation de nos industries mais pour ce faire, il faut d'abord limiter l'augmentation de la dette publique, ce que nous faisons et, ensuite, la stabiliser. En tant que bon économiste, vous connaissez les conditions à créer pour atteindre cet objectif: il faut que le déficit ne dépasse plus la croissance nominale du PNB; avec 8 p.c., nous sommes loin de compte!

Là aussi, il reste du chemin à parcourir. Nous espérons que la croissance économique et l'expansion nous aideront à ramener rapidement le déficit public à 4,1 p.c. C'est une tâche absolument écrasante, probablement la plus lourde qu'ait dû accomplir un gouvernement depuis un quart de siècle.

Dit beleid eist niet alleen een zeer zware tol van alle verantwoordelijken; mentaal en fysisch plaatst het ook heel veel mensen voor grote beproevingen. Zo een beleid is niet eenvoudig in een ingewikkeld land als het onze, waar heel veel gewoonten zijn vastgeroest, waar veel beslissingen door hun eigen inertie voortduren, waar wij nog veel te veel denken in termen van de tweede industriële omwenteling met massale industrialisering, massaconsumptie, massale begrotingen en massale fiscaliteit waardoor wij de noden van het individu uit het oog hebben verloren.

Toch — en dat wil ik graag na de oppositie herhalen — gaan ook voor ons achter de dorre cijfers steeds mensen schuil. Het is een verplettende taak, maar wij zijn er niet voor beducht. We hebben ze aanvaard en we gaan ermee door, omdat wij ervan overtuigd zijn dat wij aldus een grote dienst bewijzen aan het land en aan de mensen. Het algemeen welzijn is voor ons in de ware betekenis van deze woorden wat uitstijgt boven groepsbelangen, hoe belangrijk ook. Wij streven dit na, wij willen niets minder, niets meer dan onze plicht doen.

Indien zou blijken dat wij te kort schieten, dat wij onvoldoende ver zijn gegaan, dan moeten hieruit, zoals hier werd gesuggereerd, de consequenties worden getrokken en dan moet dit beleid worden bijgestuurd in de goede richting. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. de Wasseige.

M. de Wasseige. — Monsieur le ministre, je crois tout de même que, une fois de plus, vous avez dépassé les bornes et je vais vous reprendre sur un certain nombre de points.

Il est exact que le déficit est énorme et qu'il ne peut continuer à croître au rythme actuel. Mais ne perdons pas de vue que la moitié de ce déficit global a été réalisée depuis 1982. La moitié! Dès lors, où sont les responsabilités?

Vous nous dites qu'une déflation est impossible alors qu'existe un pareil déficit. Mais, monsieur le ministre, je vous croyais professeur d'économie politique et je constate que, si vous passiez aujourd'hui l'examen devant un professeur d'économie politique, vous seriez proprement « busé ».

En effet, s'il est vrai qu'il existe un déficit de 500 à 600 milliards et qu'une somme équivalente, destinée au public, devrait permettre d'accroître ses dépenses, ce n'est qu'une apparence. En réalité, en raison de vos besoins nouveaux de financement, vous reprenez les 500 milliards en lançant des emprunts, si bien que le pouvoir d'achat ne s'accroît pas. Vous enrichissez les riches, les banques et les particuliers qui ont un patrimoine engagé en actions d'Etat. Vous leur distribuez 500 milliards en intérêts, puis vous leur offrez la possibilité de replacer ces 500 milliards. Vous reprenez donc ceux-ci. Ils n'entrent pas dans l'activité économique.

Par contre, pour équilibrer prétendument le budget — mais il ne se réduit pas d'année en année — vous pratiquez une politique d'austérité à l'égard des revenus du travail et des allocataires sociaux; il est donc clair que vous diminuez le pouvoir d'achat, de même que lorsque vous décidez de réduire les investissements publics. Vous ne pouvez pas nier cette réalité, que vous essayez d'escamoter.

Vous prétendez ne pas vouloir suivre une politique monétariste. Ce n'est pas notre impression face à l'avis favorable du Fonds monétaire international, organe le plus monétariste du monde, qui mène cette politique dans tous les pays dont certains constituent d'ailleurs des exemples catastrophiques. Le FMI vous félicite, en fait, pour votre politique monétariste et vous engage même à aller encore plus loin. Vous vous empressiez de répondre à ce souhait que vous allez satisfaire dans les prochaines semaines.

Autrement dit — et ce sera ma conclusion —, quand on vous oppose des solutions alternatives valables, étudiées, concrètes et positives, vous ne prenez pas la peine de les examiner et vous vous contentez d'en faire la caricature. Bravo! (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer André Geens.

De heer A. Geens. — Mijnheer de Voorzitter, mijn repliek bevat drie onderwerpen.

Ten eerste, heeft de minister gezegd: wij hopen dat de interparlementaire commissie procedures vindt om tot goede afspraken te komen. Nieuwe procedureafspraken zullen niets veranderen aan het systeem wanneer wij geconfronteerd worden met een regering die weigert de procedures te respecteren.

De heer Wyninckx. — Zeer juist.

De heer A. Geens. — Laten wij elkaar geen Lijzabet noemen. De wet is zeer duidelijk. De begrotingen moeten worden ingediend in september, voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft. Voor deze regering zou het moeten zijn, het jaar daarna!

Er bestaat vandaag een wet en er bestaan ook afspraken. Door nieuwe procedures kan men misschien een aantal dingen verbeteren, en dat zouden wij toejuichen, maar de eerste en belangrijkste voorwaarde is dat de regering en de leden van de regering, de procedures en de afspraken respecteren. Zo niet is wijzigen een maat voor niets.

Ten tweede, heeft de minister gezegd, ingaand op mijn uiteenzetting in verband met de economische groei, dat dit onder meer een gevolg is van de loodzware fiscale druk. Ik beaam dat. Ik heb een heel stuk uit mijn betoog overgeslagen, waarin ik naar die fiscale druk, en ook naar maatregelen in het buitenland, wilde verwijzen. Ik heb beslist hierover te handelen bij de bespreking van de Rijksmiddelenbegroting omdat ik meen dat een dergelijk onderwerp daar beter op zijn plaats is.

Mijnheer de minister, aangezien u wel over dat onderwerp handelde, voel ik mij verplicht u eraan te herinneren dat de vorige regering, de fiscale druk gedurende de vier jaar van de legislatuur sterker heeft laten stijgen dan ooit in het verleden het geval is geweest.

U zult ook niet ontkennen dat door het Sint-Annaplan onrechtstreeks — ik geef toe, niet rechtstreeks — bepaalde uitgaven worden afgewenteld op de ondergeschikte besturen. Op die manier voert de regering onrechtstreeks een belastingverhoging uit, wat voor de bevolking op hetzelfde neer komt.

Daar komt nog bij dat wij in een land leven waar het overheidsbeslag het hoogste is van alle industriële landen.

Laten wij dat probleem globaal aanpakken en ernstig bespreken, niet lapidair en ter zijde, maar in de globale context van A tot Z, rekening houdend met alle facetten.

Wij hebben reeds aanzetten gegeven. Zowel tijdens het debat over de regeringsverklaring als tijdens het debat over het Sint-Annaplan hebben wij gewezen op alternatieven. Wij hebben, ootmoedig, niet gezegd dat wij alleen zaligmakend zouden zijn en dat alleen onze oplossingen de goede zijn. Wij hebben alleen gezegd dat er andere oplossingen zijn dan die welke de regering voorstelt. Een regering die beweert dat zij alleen de zaligmakende oplossingen heeft, is ook op de verkeerde weg.

Tenslotte heeft de minister niets gezegd over een zeer belangrijk onderdeel, namelijk ons industrieel weefsel. Als wij niet dezelfde economische groei kennen als de andere Europese landen heeft dat met ons industrieel weefsel te maken.

Ook dit is een onderwerp voor een debat dat wij vandaag niet zullen voeren. De regering heeft hier veel te weinig aandacht aan geschonken. Wij zouden ons daarmee toch eens grondig moeten bezighouden. (*Applaus op de banken van de Volksunie en op sommige socialistische banken.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de bespreking van de artikelen van het ontwerp van wet.

L'article premier est ainsi rédigé:

Article 1er. Des crédits provisoires à valoir sur les budgets de l'année 1986 sont ouverts, à savoir:

Au ministère des Finances, pour la Dette publique:

- a) Dépenses courantes: 54 286 700 000 francs;
- b) Dépenses de capital: 184 400 000 francs;
- c) Amortissements de la Dette publique: 41 697 700 000 francs.

Au ministère des Finances, pour les Dotations:

- a) Dépenses courantes: 1 475 600 000 francs;
- b) Dépenses de capital: 65 900 000 francs.

Au Premier ministre:

- a) Dépenses courantes: 433 400 000 francs;
- b) Dépenses de capital:
 - Crédits non dissociés: 201 500 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 1 549 500 000 francs.

Au Premier ministre, pour le service des pensions: 33 000 francs.

Au ministère de la Justice:

- a) Dépenses courantes: 7 108 600 000 francs;
- b) Dépenses de capital:
 - Crédits non dissociés: 69 200 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 10 000 000 de francs.

Au ministère de la Justice, pour le service des pensions: 1 600 000 francs.

Au ministère de l'Intérieur:

- a) Dépenses courantes: 44 676 300 000 francs;
- b) Dépenses de capital:
 - Crédits non dissociés: 161 200 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 38 000 000 de francs.

Au ministère de l'Intérieur, pour le service des pensions: 333 000 francs.

Au ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement:

- a) Dépenses courantes:
 - Crédits non dissociés: 6 137 000 000 de francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 183 000 000 de francs;
- b) Dépenses de capital:
 - Crédits non dissociés: 2 040 100 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 9 600 000 francs.

Au ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement, pour le service des pensions: 3 200 000 francs.

Au ministère de la Défense nationale:

- a) Dépenses courantes:
 - Crédits non dissociés: 26 165 700 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 8 654 000 000 de francs;
- b) Dépenses de capital:
 - Crédits non dissociés: 49 500 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 1 348 000 000 de francs.

Au ministère de la Défense nationale:

Pour la gendarmerie:

- a) Dépenses courantes:
 - Crédits non dissociés: 5 951 000 000 de francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 43 300 000 francs;
- b) Dépenses de capital:
 - Crédits non dissociés: 160 000 000 de francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 129 000 000 de francs.

Pour le service des pensions: 133 000 francs.

Au ministère de l'Agriculture:

- a) Dépenses courantes: 3 394 500 000 francs;
- b) Dépenses de capital:
 - Crédits non dissociés: 230 900 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 30 500 000 francs.

Au ministère de l'Agriculture, pour le service des pensions: 67 000 francs.

Au ministère des Affaires économiques:

- a) Dépenses courantes: 14 234 200 000 francs;
- b) Dépenses de capital:
 - Crédits non dissociés: 1 567 400 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 291 400 000 francs.

Au ministère des Affaires économiques, pour le service des pensions: 667 000 francs.

Au ministère des Classes moyennes:

- a) Dépenses courantes: 1 726 000 000 de francs;
- b) Dépenses de capital: 1 800 000 francs.

Au ministère des Classes moyennes, pour le service des pensions: 4 900 900 000 francs.

Au ministère des Communications:

- a) Dépenses courantes: 27 123 400 000 francs;
- b) Dépenses de capital:
 - Crédits non dissociés: 3 592 400 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 9 174 900 000 francs.

Au ministre des Postes, Télégraphes et Téléphones:

- a) Dépenses courantes: 5 779 700 000 francs;
- b) Dépenses de capital:
 - Crédits non dissociés: 200 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 787 700 000 francs.

Au ministère des Travaux publics:

- a) Dépenses courantes:
 - Crédits non dissociés: 22 628 200 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 7 300 000 francs;
- b) Dépenses de capital:
 - Crédits non dissociés: 4 554 800 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 8 118 000 000 de francs;
- c) Amortissements de la Dette publique: 4 611 900 000 francs.

Au ministère de l'Emploi et du Travail:

- a) Dépenses courantes: 30 411 400 000 francs;
- b) Dépenses de capital: 6 000 000 de francs.

Au ministère de l'Emploi et du Travail, pour le service des pensions: 333 000 francs.

Au ministère de la Prévoyance sociale:

- a) Dépenses courantes: 53 401 100 000 francs;
- b) Dépenses de capital: 1 900 000 francs.

Au ministère de la Prévoyance sociale, pour le service des pensions: 26 194 700 000 francs.

Sur le budget de l'Education nationale, secteur commun:

Aux ministres de l'Education nationale:

- a) Dépenses courantes: 1 589 300 000 francs;
- b) Dépenses de capital:
 - Crédits non dissociés: 4 267 500 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 45 500 000 francs.

Au ministre de l'Education nationale, régime néerlandais:

- a) Dépenses courantes: 47 856 300 000 francs;
- b) Dépenses de capital:
 - Crédits non dissociés: 193 300 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 161 800 000 francs.

Au ministre de l'Education nationale, régime français:

- a) Dépenses courantes: 38 085 300 000 francs.
- b) Dépenses de capital:
 - Crédits non dissociés: 159 200 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 228 600 000 francs.

Sur le budget des Affaires culturelles communes:

Aux ministres de l'Education nationale:

- a) Dépenses courantes: 481 500 000 francs;
- b) Dépenses de capital: 20 800 000 francs.

Au ministère de l'Education nationale — régime néerlandais, pour le service des pensions: 866 000 francs.

Au ministère de l'Education nationale — régime français, pour le service des pensions: 700 000 francs.

Au ministère de la Santé publique:

- a) Dépenses courantes: 14 217 200 000 francs.
- b) Dépenses de capital:
 - Crédits non dissociés: 1 130 800 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 614 300 000 francs.

Au ministère de la Santé publique, pour le service des pensions: 1 485 700 000 francs.

Au ministère des Finances:

- a) Dépenses courantes:
 - Crédits non dissociés: 11 881 800 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 5 300 000 francs;
- b) Dépenses de capital:
 - Crédits non dissociés: 4 099 100 000 francs;
 - Crédits d'ordonnancement: 219 200 000 francs.

Au ministère des Finances, pour le service des pensions: 27 272 602 000 francs.

Budget des Dotations aux Communautés et aux Régions:

- a) Dépenses courantes: 25 981 500 000 francs;
- b) Dépenses de capital: 13 962 800 000 francs.

Dépenses culturelles — Education nationale — régime français:

- a) Dépenses courantes: 538 100 000 francs;
- b) Dépenses de capital: 66 600 000 francs.

Dépenses culturelles — Education nationale — secteur néerlandais:

- a) Dépenses courantes: 924 400 000 francs;
- b) Dépenses de capital: 11 000 000 de francs.

Dépenses culturelles — Education nationale — *Deutsche Gemeinschaft*:

- a) Dépenses courantes: 5 800 000 francs.

Sur le budget de la Région bruxelloise:

Au ministre et aux secrétaires d'Etat à la Région bruxelloise:

- a) Dépenses courantes:
 - Crédits non dissociés et crédits d'ordonnancement: 1 175 300 000 francs;
- b) Dépenses de capital:
 - Crédits non dissociés et crédits d'ordonnancement: 1 086 700 000 francs.

Artikel 1. Voorlopige kredieten, welke in mindering komen van de begrotingen voor het begrotingsjaar 1986, zijn geopend ten behoeve van:

Het ministerie van Financiën, voor de Rijksschuld:

- a) Lopende uitgaven: 54 286 700 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven: 184 400 000 frank;
- c) Aflossingen van de Rijksschuld: 41 697 700 000 frank.

Het ministerie van Financiën, voor de Dotatiën:

- a) Lopende uitgaven: 1 475 600 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven: 65 900 000 frank.

De Eerste minister:

- a) Lopende uitgaven: 433 400 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven:
 - Niet-gesplitste kredieten: 201 500 000 frank;
 - Ordonnanceringskredieten: 1 549 500 000 frank.

De Eerste minister, voor de dienst van pensioenen: 33 000 frank.

Het ministerie van Justitie:

- a) Lopende uitgaven: 7 108 600 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven:
 - Niet-gesplitste kredieten: 69 200 000 frank;
 - Ordonnanceringskredieten: 10 000 000 frank.

Het ministerie van Justitie, voor de dienst van pensioenen: 1 600 000 frank.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken:

- a) Lopende uitgaven: 44 676 300 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven:
 - Niet-gesplitste kredieten: 161 200 000 frank;
 - Ordonnanceringskredieten: 38 000 000 frank.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken, voor de dienst van pensioenen: 333 000 frank.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking:

- a) Lopende uitgaven:
 - Niet-gesplitste kredieten: 6 137 000 000 frank;
 - Ordonnanceringskredieten: 183 000 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven:
 - Niet-gesplitste kredieten: 2 040 100 000 frank;
 - Ordonnanceringskredieten: 9 600 000 frank.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, voor de dienst van pensioenen: 3 200 000 frank.

Het ministerie van Landsverdediging:

- a) Lopende uitgaven:
 - Niet-gesplitste kredieten: 26 165 700 000 frank;
 - Ordonnanceringskredieten: 8 654 000 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven:
 - Niet-gesplitste kredieten: 49 500 000 frank;
 - Ordonnanceringskredieten: 1 348 000 000 frank.

Het ministerie van Landsverdediging:

Voor de Rijkswacht:

- a) Lopende uitgaven:
 - Niet-gesplitste kredieten: 5 951 000 000 frank;
 - Ordonnanceringskredieten: 43 300 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven:
 - Niet-gesplitste kredieten: 160 000 000 frank;
 - Ordonnanceringskredieten: 129 000 000 frank.

Voor de dienst van pensioenen: 133 000 frank.

Het ministerie van Landbouw:

- a) Lopende uitgaven: 3 394 500 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven:
 - Niet-gesplitste kredieten: 230 900 000 frank;
 - Ordonnanceringskredieten: 30 500 000 frank.

Het ministerie van Landbouw, voor de dienst van pensioenen: 67 000 frank.

Het ministerie van Economische Zaken:

- a) Lopende uitgaven: 14 234 200 000 frank;

b) Kapitaaluitgaven:

- Niet-gesplitste kredieten: 1 567 400 000 frank;
- Ordonnanceringskredieten: 291 400 000 frank.

Het ministerie van Economische Zaken, voor de dienst van pensioenen: 667 000 frank.

Het ministerie van Middenstand:

- a) Lopende uitgaven: 1 726 000 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven: 1 800 000 frank.

Het ministerie van Middenstand, voor de dienst van pensioenen: 4 900 900 000 frank.

Het ministerie van Verkeerswezen:

- a) Lopende uitgaven: 27 123 400 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven:
 - Niet-gesplitste kredieten: 3 592 400 000 frank;
 - Ordonnanceringskredieten: 9 174 900 000 frank.

De minister van Posterijen, Telegrafie en Telefonie:

- a) Lopende uitgaven: 5 779 700 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven:
 - Niet-gesplitste kredieten: 200 000 frank;
 - Ordonnanceringskredieten: 787 700 000 frank.

Het ministerie van Openbare Werken:

- a) Lopende uitgaven:
 - Niet-gesplitste kredieten: 22 628 200 000 frank;
 - Ordonnanceringskredieten: 7 300 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven:
 - Niet-gesplitste kredieten: 4 554 800 000 frank;
 - Ordonnanceringskredieten: 8 118 000 000 frank;
- c) Aflossingen van de Rijksschuld: 4 611 900 000 frank.

Het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid:

- a) Lopende uitgaven: 30 411 400 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven: 6 000 000 frank.

Het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, voor de dienst van pensioenen: 333 000 frank.

Het ministerie van Sociale Voorzorg:

- a) Lopende uitgaven: 53 401 100 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven: 1 900 000 frank.

Het ministerie van Sociale Voorzorg, voor de dienst van pensioenen: 26 194 700 000 frank.

Op de begroting van Nationale Opvoeding, gemeenschappelijke sector:

De ministers van Onderwijs:

- a) Lopende uitgaven: 1 589 300 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven:
 - Niet-gesplitste kredieten: 4 267 500 000 frank;
 - Ordonnanceringskredieten: 45 500 000 frank.

De minister van Onderwijs, Nederlands regime:

- a) Lopende uitgaven: 47 856 300 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven:
 - Niet-gesplitste kredieten: 193 300 000 frank;
 - Ordonnanceringskredieten: 161 800 000 frank.

De minister van Onderwijs, Frans regime:

- a) Lopende uitgaven: 38 085 300 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven:
 - Niet-gesplitste kredieten: 159 200 000 frank;
 - Ordonnanceringskredieten: 228 600 000 frank.

Op de begroting der Gemeenschappelijke Culturele Zaken:

De ministers van Onderwijs:

- a) Lopende uitgaven: 481 500 000 frank;
- b) Kapitaaluitgaven: 20 800 000 frank.

Het ministerie van Onderwijs — Nederlandstalig regime, voor de dienst pensioenen: 866 000 frank.

Het ministerie van Onderwijs — Franstalig regime, voor de dienst van pensioenen: 700 000 frank.

Het ministerie van Volksgezondheid:

- a) Lopende uitgaven: 14 217 200 000 frank;

b) Kapitaaluitgaven:

- Niet-gesplitste kredieten: 1 130 800 000 frank;
- Ordonnanceringskredieten: 614 300 000 frank.

Het ministerie van Volksgezondheid, voor de dienst van pensioenen: 1 485 700 000 frank.

Het ministerie van Financiën:

a) Lopende uitgaven:

- Niet-gesplitste kredieten: 11 881 800 000 frank;
- Ordonnanceringskredieten: 5 300 000 frank;

b) Kapitaaluitgaven:

- Niet-gesplitste kredieten: 4 099 100 000 frank;
- Ordonnanceringskredieten: 219 200 000 frank.

Het ministerie van Financiën, voor de dienst van pensioenen: 27 272 602 000 frank.

Begroting van de Dotaties aan de Gemeenschappen en aan de Gewesten:

a) Lopende uitgaven: 25 981 500 000 frank;

b) Kapitaaluitgaven: 13 962 800 000 frank.

Culturele uitgaven — Nationale Opvoeding — Franse sector:

a) Lopende uitgaven: 538 100 000 frank;

b) Kapitaaluitgaven: 66 600 000 frank.

Culturele uitgaven — Nationale Opvoeding — Nederlandse sector:

a) Lopende uitgaven: 924 400 000 frank;

b) Kapitaaluitgaven: 11 000 000 frank.

Culturele uitgaven — Nationale Opvoeding — *Deutsche Gemeinschaft*:

a) Lopende uitgaven: 5 800 000 frank.

Op de begroting van het Brusselse Gewest:

De minister en de staatssecretarissen van het Brusselse Gewest:

a) Lopende uitgaven:

- Niet-gesplitste kredieten en ordonnanceringskredieten: 1 175 300 000 frank;

b) Kapitaaluitgaven:

- Niet-gesplitste kredieten en ordonnanceringskredieten: 1 086 700 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Les crédits provisoires, alloués par la présente loi, ne peuvent être affectés à des dépenses courantes et à des dépenses de capital nouvelles non autorisées antérieurement par le législateur.

Exception est toutefois faite en ce qui concerne les dépenses afférentes aux subventions de fonctionnement aux internats de l'enseignement libre et officiel subventionné, d'une part, et les dépenses relatives aux missions de sécurité spécifiquement pour les communes de Bruxelles, à imputer sur un article 43.18 (nouveau) à inscrire au budget de l'Intérieur pour 1986, d'autre part.

Art. 2. De bij deze wet verleende voorlopige kredieten mogen niet aangewend worden tot nieuwe lopende en kapitaaluitgaven, vroeger niet toegelaten door de wetgevende macht.

Uitzondering wordt nochtans gemaakt voor de uitgaven die betrekking hebben op de werkingstoelagen aan de internaten van het vrij en officieel gesubsidieerd onderwijs enerzijds, en de uitgaven met betrekking tot de veiligheid specifiek aan de Brusselse gemeenten, aan te rekenen op een artikel 43.18 (nieuw) in te schrijven in de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken van 1986, anderzijds.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Les crédits inscrits à l'article 43.14 du titre I du budget du ministère de l'Intérieur de l'année 1986, peuvent être transférés totalement ou partiellement sur le Fonds d'acquisition pour le compte des communes, de matériel et d'équipement pour les services de police communaux — article 60.06 A (nouveau) du titre IV du budget précité.

Art. 3. De kredieten ingeschreven onder het artikel 43.14 van de titel I van de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken voor 1986, kunnen geheel of gedeeltelijk worden overgeschreven op het Fonds voor aanschaffing voor rekening van de gemeenten, van materieel en

uitrusting voor de gemeentelijke politiediensten — artikel 60.06 A (nieuw) van de titel IV van dezelfde begroting.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. 1. Les crédits d'engagement provisoires, ouverts par la loi de finances du 23 décembre 1985 à valoir sur les titres I et II du budget de la Gendarmerie de l'année 1986, sont respectivement majorés de 72,3 et 764,0 millions de francs.

2. Les crédits provisoires ouverts par la loi du 27 mars 1986 à valoir sur le titre I du budget de la Gendarmerie de l'année 1986, sont majorés de 1 milliard de francs.

Art. 4. 1. De voorlopige vastleggingskredieten die werden geopend door de financiewet van 23 december 1985 ten behoeve van de titels I en II van de begroting van de Rijkswacht voor het jaar 1986, worden verhoogd met respectievelijk 72,3 en 764,0 miljoen frank.

2. De voorlopige kredieten die werden geopend door de wet van 27 maart 1986 ten behoeve van de titel I van de begroting van de Rijkswacht voor het jaar 1986, worden verhoogd met 1 miljard frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Des autorisations d'engagement se rapportant à l'article 60.01.A — Fonds d'expansion économique et de reconversion régionale — du titre IV du tableau annexé aux lois contenant les budgets des Affaires économiques, des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement et de l'Agriculture de 1985, sont accordées pour les dix premiers mois de 1986 à concurrence de:

Affaires économiques:

Dépenses courantes: 2 752 400 000 francs;

Dépenses de capital: 1 039 300 000 francs;

Affaires étrangères: 1 350 000 000 de francs;

Agriculture: 2 100 000 000 de francs;

Classes moyennes: 204 200 000 francs.

Art. 5. Met betrekking tot het artikel 60.01.A — Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie — van titel IV van de tabel gevoegd bij de wet houdende de begrotingen van Economische Zaken, Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en Landbouw voor 1985, worden voor de eerste tien maanden van 1986, vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van:

Economische Zaken:

Lopende uitgaven: 2 752 400 000 frank;

Kapitaaluitgaven: 1 039 300 000 frank;

Buitenlandse Zaken: 1 350 000 000 frank;

Landbouw: 2 100 000 000 frank;

Middenstand: 204 200 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Des autorisations d'engagement se rapportant à l'article 60.03.A — Fonds de solidarité nationale — du titre IV du tableau annexé à la loi contenant le budget des Affaires économiques de 1985, sont accordées pour les dix premiers mois de 1986 à concurrence de:

Dépenses courantes: 19 145 400 000 francs;

Dépenses de capital: 1 605 000 000 de francs.

Art. 6. Met betrekking tot het artikel 60.03.A — Nationaal Solidariteitsfonds — van titel IV van de tabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van het ministerie van Economische Zaken voor 1985 worden voor de eerste tien maanden van 1986 vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van:

Lopende uitgaven: 19 145 400 000 frank;

Kapitaaluitgaven: 1 605 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. Des autorisations d'engagement se rapportant à l'article 60.04.A — Fonds de rénovation industrielle — du titre IV du tableau annexé à la loi contenant le budget des Affaires économiques de 1985, sont accordées pour les dix premiers mois de 1986 à concurrence de:

Dépenses courantes: 1 098 600 000 francs.

Art. 7. Met betrekking tot het artikel 60.04.A — Fonds voor industriële vernieuwing — van titel IV van de tabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van Economische Zaken voor 1985, worden voor de eerste tien maanden van 1986, vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van:

Lopende uitgaven: 1 098 600 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. Des autorisations d'engagement se rapportant à l'article 66.05.A — Fonds spécial destiné à couvrir les frais de fonctionnement général quelconques du Centre de traitement de l'information — Service des études et de la documentation — au titre IV du tableau annexé à la loi contenant le budget du ministère des Affaires économiques de 1985, sont accordées pour les dix premiers mois de 1986 à concurrence de 195 600 000 francs.

Art. 8. Met betrekking tot het artikel 66.05.A — Speciaal Fonds bestemd tot dekking van allerhande werkingskosten van het Centrum voor informatieverwerking — Dienst studies en documentatie — van titel IV van de tabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van het ministerie van Economische Zaken voor 1985, worden voor de eerste tien maanden van 1986, vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van 195 600 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. Des autorisations d'engagement se rapportant à l'article 66.10.A — Fonds destiné à l'octroi de subventions et d'avances récupérables pour la fabrication de prototypes et pour la recherche de technologie avancée — du titre IV du tableau annexé à la loi contenant le budget du ministère des Affaires économiques de 1985, sont accordées pour les dix premiers mois de 1986 à concurrence de 753 100 000 francs.

Art. 9. Met betrekking tot het artikel 66.10.A — Fonds bestemd tot het toekennen van subsidies en terugvorderbare voorschotten voor de vervaardiging van prototypes en voor navorsingen inzake gevorderd technologisch onderzoek — van titel IV van de tabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van het ministerie van Economische Zaken voor 1985, worden voor de eerste tien maanden van 1986, vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van 753 100 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. Des autorisations d'engagement se rapportant à l'article 60.02.A — Fonds du Commerce extérieur — du titre IV du tableau annexé à la loi contenant le budget des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de 1985, sont accordées pour les dix premiers mois de 1986 à concurrence de 333 800 000 francs.

Art. 10. Met betrekking tot het artikel 60.02.A — Fonds van de Buitenlandse Handel — van titel IV van de tabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor 1985, worden voor de eerste tien maanden van 1986 vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van 333 800 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. Des autorisations d'engagement se rapportant à l'article 60.58.B — Fonds de la coopération au développement — du titre IV du tableau annexé à la loi contenant le budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de 1985, sont accordées pour les dix premiers mois de 1986 à concurrence de 2 775 000 000 de francs.

Art. 11. Met betrekking tot het artikel 60.58.B — Fonds voor ontwikkelingssamenwerking — van titel IV van de tabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken,

Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor 1985, worden voor de eerste tien maanden van 1986 vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van 2 775 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12. Des autorisations d'engagement se rapportant à l'article 60.54.A — Fonds ouvert dans le cadre de l'aide alimentaire en céréales — du titre IV du tableau annexé à la loi contenant le budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de 1985, sont accordées pour les dix premiers mois de 1986 à concurrence de 387 800 000 francs.

Art. 12. Met betrekking tot het artikel 60.54.A — Fonds opgericht in het kader van de voedselhulp in graangewassen — van titel IV van de tabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor 1985, worden voor de eerste tien maanden van 1986 vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van 387 800 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 13. Des autorisations d'engagement se rapportant à l'article 66.60.B — Fonds de survie tiers monde — du titre IV du tableau annexé à la loi contenant le budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de 1985, sont accordées pour les dix premiers mois de 1986 à concurrence de 885 000 000 de francs.

Art. 13. Met betrekking tot het artikel 66.60.B — Overlevingsfonds derde wereld — van titel IV van de tabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor 1985, worden voor de eerste tien maanden van 1986 vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van 885 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 14. Le ministre des Travaux publics est autorisé à prendre, au nom de l'Etat, l'engagement de payer, à l'échéance, aux pouvoirs publics régionaux et locaux, l'intérêt et l'amortissement, dans un délai maximum de trente ans, des prêts accordés par le Crédit communal de Belgique en lieu et place de la prise en charge par l'Etat des travaux de réparation des dommages de guerre aux biens nécessaires à un service public ou à la poursuite d'une fin d'intérêt général en exécution de la loi du 6 juillet 1948.

Ces engagements pourront porter pendant les dix premiers mois de 1986 sur un volume de prêts ne dépassant pas 60 000 000 de francs.

Art. 14. De minister van Openbare Werken wordt ertoe gemachtigd namens de Staat de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de intrest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar, van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van het ten laste nemen door de Staat van de werken tot herstelling van de oorlogsschade aan de goederen noodzakelijk voor openbare dienst of voor het nastreven van een doel van algemeen nut, ter uitvoering van de wet van 6 juli 1948.

Die verbintenissen mogen gedurende de eerste tien maanden van 1986 slaan op een leningentotaal van ten hoogste 60 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 15. Des autorisations d'engagement se rapportant à l'article 60.02.A — Fonds destiné à assurer le maintien et le développement de la marine marchande et de la pêche maritime — du titre IV du tableau annexé à la loi contenant le budget du ministère des Communications de 1985, sont accordées pour les dix premiers mois de 1986 à concurrence de 3 000 000 000 de francs.

Art. 15. Met betrekking tot het artikel 60.02.A — Fonds bestemd voor het in stand houden en het uitbreiden van de koopvaardij en van de vissersvloot — van titel IV van de tabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van het ministerie van Verkeerswezen voor 1985, worden

voor de eerste tien maanden van 1986 vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van 3 000 000 000 frank.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 16. Le ministre de la Santé publique est autorisé à prendre, au nom de l'Etat, l'engagement de payer, à l'échéance, aux pouvoirs publics régionaux et locaux, l'intérêt et l'amortissement, dans un délai maximum de trente ans, des prêts accordés par le Crédit communal de Belgique en lieu et place des subventions aux administrations publiques subordonnées en faveur de l'exécution des travaux soumis à son haut contrôle.

Ces engagements pourront porter pendant les dix premiers mois de 1986 sur un volume de prêts ne dépassant pas 47 500 000 francs.

Art. 16. De minister van Volksgezondheid wordt ertoe gemachtigd namens de Staat, de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag, aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de intrest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte besturen voor uitvoering van werken die onder zijn hoog toezicht staan.

Deze verbintenissen mogen gedurende de eerste tien maanden van 1986 slaan op een leningentotaal van ten hoogste 47 500 000 frank.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 17. Le Fonds de construction d'institutions hospitalières et médico-sociales est autorisé à prendre l'engagement de payer, à l'échéance, l'intérêt et l'amortissement, dans un délai maximum de trente ans, des prêts accordés par le Crédit communal de Belgique en lieu et place des interventions prévues à l'article 6 de la loi du 6 juillet 1973 modifiant celle du 23 décembre 1963 sur les hôpitaux et se rapportant aux établissements dans le secteur des matières personnalisables qui relèvent, dans la Région bruxelloise, de la compétence du Parlement national et du gouvernement national.

Ces engagements pourront porter pendant les dix premiers mois de l'année 1986 sur un volume de prêts ne dépassant pas 263 700 000 francs.

Art. 17. Het Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale inrichtingen wordt gemachtigd de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag, van de intrest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen bedoeld in artikel 6 van wet van 6 juli 1973 tot wijziging van die van 23 december 1963 op de ziekenhuizen en die betrekking hebben op de instellingen in de sector van de persoonsgebonden materies die in het Brusselse Gewest tot de bevoegdheid van het Nationale Parlement en de nationale regering behoren.

Deze verbintenissen mogen gedurende de eerste tien maanden van 1986 slaan op een leningentotaal van ten hoogste 263 700 000 frank.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 18. Le ministre de la Santé publique est autorisé à prendre, au nom de l'Etat, l'engagement de payer à l'échéance, aux pouvoirs publics régionaux et locaux, l'intérêt et l'amortissement dans un délai maximum de trente ans, des prêts accordés par le Crédit communal de Belgique en lieu et place des subventions aux administrations publiques subordonnées en faveur de l'exécution des travaux soumis à son haut contrôle et se rapportant aux établissements repris dans le secteur des matières personnalisables qui relèvent, dans la Région bruxelloise, de la compétence du Parlement national et du gouvernement national.

Ces engagements pourront porter pendant les dix premiers mois de l'année 1986 sur un volume de prêts ne dépassant pas 149 500 000 francs.

Art. 18. De minister van Volksgezondheid wordt ertoe gemachtigd, namens de Staat, de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag, aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de intrest en de aflossing, binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor uitvoering van werken die onder zijn hoog toezicht staan en die betrekking hebben op de instellingen in de sector van de persoonsgebonden

materies die in het Brusselse Gewest tot de bevoegdheid van het Nationale Parlement en de nationale regering behoren.

Deze verbintenissen mogen gedurende de eerste tien maanden van 1986 slaan op een leningentotaal van ten hoogste 149 500 000 frank.

— Adopté.
Aangenomen.

M. le Président. — L'article 19 est ainsi rédigé:

Art. 19. Des autorisations d'engagement se rapportant à l'article 60.01.A — Fonds d'expansion économique et de reconversion régionale — du titre IV du tableau annexé à la loi contenant le budget de la Région bruxelloise de 1985, sont accordées pour les dix premiers mois de 1986 à concurrence de:

- a) Opérations courantes:
 - Secteur « Affaires économiques »: 250 000 000 de francs;
 - Secteur « Classes moyennes »: 291 700 000 francs;
- b) Opérations de capital:
 - Secteur « Affaires économiques »: 375 000 000 de francs;
 - Secteur « Classes moyennes »: 125 000 000 de francs;
 - Secteur « Travaux publics »: 125 000 000 de francs.

Art. 19. Met betrekking tot het artikel 60.01.A — Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie — van titel IV van de tabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van het Brusselse Gewest voor 1985, worden voor de eerste tien maanden van 1986, vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van:

- a) Lopende verrichtingen:
 - Sector « Economische Zaken »: 250 000 000 frank;
 - Sector « Middenstand »: 291 700 000 frank;
- b) Kapitaalverrichtingen:
 - Sector « Economische Zaken »: 375 000 000 frank;
 - Sector « Middenstand »: 125 000 000 frank;
 - Sector « Openbare Werken »: 125 000 000 frank.

M. Hotyat et consorts présentent l'amendement que voici:

« Compléter cet article par l'alinéa suivant:

« Un montant de 2 443 millions de francs prélevé sur le produit des droits de succession de l'année 1986 est attribué à titre provisionnel à la Région bruxelloise.

Ce montant sera viré à un fonds à ouvrir à la section particulière du budget de la Région bruxelloise en vue de son affectation aux dépenses de cette Région. »

« Aan dit artikel een lid toe te voegen, luidende:

« Van de opbrengst van de successierechten voor het jaar 1986 wordt een bedrag van 2 443 miljoen frank afgenomen en als provisioneel krediet toegekend aan het Brusselse Gewest.

Dat bedrag wordt gestort in een fonds dat uitgetrokken wordt op de afzonderlijke sectie van de begroting van het Brusselse Gewest en is bestemd voor de uitgaven van dit Gewest. »

La parole est à M. Hotyat.

M. Hotyat. — Monsieur le Président, cela a été dit à plusieurs reprises, le programme gouvernemental prévoit que le produit des droits de succession est dû à la Région bruxelloise, dès 1986.

Considérant une proposition de loi déposée à la Chambre au sujet de ces droits de succession par M. Clerfayt avec la signature de M. Philippe Moureaux et aussi celles de M. Simonet du Parti libéral et de Mme Goor du Parti social-chrétien, j'y reprendrai le commentaire suivant: « Le gouvernement et sa majorité ont ainsi reconnu qu'il n'était pas justifié de continuer à demander aux Bruxellois de contribuer à la solidarité nationale alors que ce n'est plus le cas pour les habitants des autres régions, du moins en ce qui concerne les droits de succession. »

Le Vice-Premier ministre et ministre du Budget a confirmé, lors de l'examen du présent projet de loi en commission des Finances, qu'il en serait bien ainsi. Toutefois, à la question de savoir si la mise à la disposition de la Région bruxelloise du montant des droits de succession

était prévue dans les douzièmes provisoires en cours de discussion, le Vice-Premier ministre a répondu que le transfert n'interviendrait que lorsque les conditions fixées dans l'accord de gouvernement auraient été remplies.

Il ressort d'ailleurs de l'exposé général du budget des recettes et dépenses de 1986, à la page 134 — exposé auquel le Vice-Premier ministre s'est d'ailleurs référé dans la discussion en commission —, ainsi que du budget des Voies et Moyens de 1986, à la page 16, que le transfert n'est pas réalisé ni en douzièmes provisoires ni dans le projet de budget des Voies et Moyens.

La situation est donc assez extraordinaire. Non seulement le gouvernement pose à l'octroi du produit des droits de succession des conditions, d'ailleurs inadmissibles dans la mesure où elles créent une inégalité entre la Région de Bruxelles et les deux autres Régions, mais, bien qu'ayant posé ces conditions, il ne prévoit pas le dispositif budgétaire indispensable au transfert du produit de ces droits.

Imaginez une commune, une province ou une communauté attendant, pour inscrire à son budget des subventions, que les demandeurs de celles-ci aient préalablement satisfait aux conditions d'octroi!

Ce qui se passe, c'est que la confiance ne règne pas au sein du gouvernement. Le PSC, inquiet, a d'ailleurs affirmé sa position à plusieurs reprises, tant par la voix de son secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise que récemment encore, dans un communiqué cité dans *Le Soir* du 23 juin 1986, où il est dit: « En ce qui concerne la situation bruxelloise, le PSC de Bruxelles entend qu'on applique strictement l'accord gouvernemental relatif à l'octroi des droits de succession à la Région bruxelloise. Manifestement, commente *Le Soir*, le PSC bruxellois considère l'obtention des droits de succession comme un « must. » On peut donc parler d'inquiétude.

En tout cas, cette absence de base légale à l'octroi des droits de succession en 1986 place la Région bruxelloise dans la plus grande insécurité juridique, car le programme gouvernemental n'est qu'un catalogue d'intentions et l'exposé général du budget, un commentaire.

D'ailleurs — j'en reviens au développement de la proposition de loi dont je vous ai déjà parlé voici un instant et qui a été cosignée par un représentant libéral et par un représentant PSC —, ce commentaire dit clairement: « En l'absence de spécification légale, le produit des droits de succession perçus en Région bruxelloise demeure donc inscrit dans les recettes globales de l'Etat. Celui-ci les affecte annuellement, comme bon lui semble, pour couvrir l'ensemble de ses dépenses sans garantie aucune de voir ce produit effectivement dépensé au bénéfice d'intérêts bruxellois. »

Cette inquiétude quant à l'insécurité juridique est donc partagée par plusieurs partis. La proposition à laquelle j'ai, à plusieurs reprises, fait référence, vise à compléter la loi du 5 mars 1984 relative aux soldes et aux charges du passé des Communautés et des Régions et aux secteurs économiques nationaux. En effet, c'est par cette loi que les Régions wallonne et flamande ont reçu la garantie de l'utilisation des droits de succession au profit d'intérêts régionaux.

MM. Clerfayt, Philippe Moureaux, Simonet et Mme Goor veulent y ajouter la même garantie pour la Région bruxelloise à partir de 1986. Sans cette attribution légale, chaque année, la discussion quant à l'octroi serait rouverte dans le cadre du budget.

Notre objectif, plus modeste, par l'amendement que nous avons déposé, est de sortir, dès à présent, pour 1986, la Région bruxelloise de l'insécurité juridique. Sinon, on se retrouvera en 1987 — le ministre des Finances l'a déjà laissé entendre —, sans que le transfert ait eu lieu.

Comment pourrait-on, dans ces conditions, sans cette sécurité légale, établir un budget 1986 pour la Région de Bruxelles? (*Applaudissements sur les bancs socialistes et sur divers autres bancs.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Eyskens.

De heer Eyskens, minister van Financiën. — Mijnheer de Voorzitter, wat dit amendement betreft, wil ik verwijzen naar het verslag over de bespreking in de commissie. Ik vraag de Senaat dit amendement niet aan te nemen.

De Voorzitter. — De stemming over het amendement en de stemming over artikel 19 zijn aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 19 sont réservés.

Par voie d'amendement, M. Dehousse et consorts proposent l'insertion d'un article 19bis (nouveau) ainsi libellé:

« Insérer un article 19bis (nouveau), libellé comme suit:

« Art. 19bis. Les ministres de l'Education nationale (Fr. + N.) sont autorisés à accorder à la Cinémathèque royale de Belgique une subvention de 49 millions couvrant la totalité de l'exercice 1986. »

« Een artikel 19bis (nieuw) in te voegen, luidende:

« Art. 19bis. De ministers van Onderwijs (Fr. + N.) worden gemachtigd aan het Koninklijk Filmarchief van België een toelage te verlenen van 49 miljoen voor het gehele begrotingsjaar 1986. »

La parole est à M. Dehousse.

M. Dehousse. — Monsieur le Président, cet amendement, contresigné par mes collègues, MM. Seeuws, Lallemand et de Wasseige, a, ainsi que je l'ai indiqué tout à l'heure, une portée minime au point de vue budgétaire et guère plus grande, j'imagine, au point de vue politique. Je demande donc qu'il soit pris en considération.

C'est en 1985 qu'une manipulation budgétaire a réduit abusivement le budget de la Cinémathèque royale de Belgique. A l'époque, le ministre du Budget a, en effet, reconnu que cette réduction était abusive et annoncé des mesures en vue de corriger cet état de choses. Cependant, ces mesures n'ont pu être prises en raison de changement de gouvernement.

Permettez-moi, monsieur le ministre, faisant appel à vos souvenirs, de revenir à l'époque où vous étiez secrétaire d'Etat à la Région flamande, mais aussi responsable du Budget. En ce temps-là, accompagné de mon homologue, Mme De Backer, ministre de la Culture néerlandaise, nous sommes venus subir devant vous, monsieur Eyskens, le supplice dit de la hache.

Si nous avons quelque peu souffert — et nos budgets davantage encore! — à l'occasion de cette opération, nous avons trouvé en vous un homme bien disposé envers la Cinémathèque royale de Belgique, institution qui, malgré son budget très modeste, parvient à jouir d'un immense prestige.

La Cinémathèque royale de Belgique sert, en effet, de point de référence. Elle draine vers Bruxelles, et donc vers la Belgique, un certain nombre d'amateurs qui trouvent dans ses collections et ses capacités d'exploitation des richesses qu'ils ne peuvent trouver ailleurs. Bref, elle constitue un outil irremplaçable pour la vie culturelle d'un Etat comme le nôtre.

La Cinémathèque royale de Belgique est l'une des seules à pouvoir disposer — c'est le fruit des efforts menés par Mme De Backer, par moi-même et par certains de nos successeurs — d'une salle consacrée exclusivement à la projection de films muets, ressource inégalée en Europe, alors que pour accomplir sa tâche, la Cinémathèque ne dispose, je le rappelle, que d'un budget de trente millions par an, alors que des cinémathèques étrangères disposent, pour gérer moins de richesses, de moyens bien plus importants.

La suppression malencontreusement pratiquée en 1985 a pour effet direct de mettre en cause les services de la cinémathèque. La bibliothèque a dû être fermée. Des problèmes importants se posent au niveau des opérations de traitement de films, qui méritent pourtant d'être préservés. Si rien n'est fait, le fonctionnement même de l'institution sera mis en péril.

J'ai entendu M. Monfils, ministre-président de l'exécutif de la Communauté française, faire part sur l'antenne de la RTBF, il y a quelques jours, du sentiment qu'il éprouvait à cet égard et de son souci d'apporter une solution à ce problème.

Il y a quelques mois, dans le cadre de la discussion de ce qu'il est convenu d'appeler le budget des Affaires culturelles communes, j'avais observé que M. Coens, déjà responsable de ce département, faisait également preuve, en paroles du moins, d'une grande compréhension.

L'institution a besoin de cette compréhension, non pas en paroles, mais en actions. Sans cela, une volonté indirecte — c'est-à-dire l'application d'un système de crédits provisoires pour 1985, sans un correctif qui n'a pratiquement aucun effet sur le solde net à financer — on risque de priver le royaume d'une richesse qui, chose rare, est reconnue et défendue, à l'extérieur par les nombreux Belges qui ont fait connaître la valeur de

la Cinémathèque, en Belgique même par d'autres Belges, mais encore par des étrangers. J'en veux pour preuve certains témoignages importants, comme par exemple celui du cinéaste français Claude Chabrol.

Si M. Eyskens a pu comprendre, naguère, les arguments qui militaient en faveur du maintien de cette institution, il devrait pouvoir comprendre aujourd'hui que les mêmes arguments militent en faveur d'une action qui empêche la même institution d'être condamnée à la disparition. C'est cette compréhension que nous lui demandons. (*Applaudissements sur les bancs socialistes et sur certains autres bancs.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Seeuws.

De heer Seeuws. — Mijnheer de Voorzitter, onze fractie heeft dit amendement medeondertekend. De leden van alle fracties in de Vlaamse Raad gingen vóór enkele weken principieel akkoord toen we een gelijkwaardig amendement indienden om het bedrag van de Filmotheek aan te passen. De gemeenschapsminister van Cultuur, de heer Dewael, moest echter verwijzen naar de nationale regering aangezien deze materie onder haar bevoegdheid ressorteert. Hij heeft trouwens beloofd hiervoor bij zijn nationale collega's tussenbeide te komen.

Door het ondertekenen van dit amendement heb ik deze actie willen steunen. Ze is belangrijk, onder meer om de redenen die door de heer Dehousse werden aangehaald. (*Applaus op de socialistische banken.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Eyskens.

De heer Eyskens, minister van Financiën. — Mijnheer de Voorzitter, ik noteer het verlangen van vele leden om een oplossing te vinden voor de Filmotheek.

Je partage la sympathie de M. Dehousse pour cette institution tout à fait remarquable. Je n'ai pas changé d'avis depuis dix ans. C'est un problème qu'il faut régler à l'intérieur du budget. Je vais m'en ouvrir à mon collègue du Budget ainsi qu'aux autres ministres compétents pour essayer de trouver une solution.

Il me paraît toutefois inutile de modifier le projet actuellement en discussion.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement est réservé.

De stemming over het amendement is aangehouden.

L'article 20 est ainsi rédigé:

Art. 20. Le ministre de ou le secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise compétent est autorisé à prendre, au nom de l'Etat, l'engagement de payer, à l'échéance, aux pouvoirs publics régionaux et locaux, l'intérêt et l'amortissement dans un délai maximum de trente ans, des prêts accordés par le Crédit communal de Belgique en lieu et place des subventions aux administrations publiques subordonnées en faveur de l'exécution des travaux soumis à son haut contrôle.

Ces engagements pourront porter pendant les dix premiers mois de 1986 sur un volume de prêts ne dépassant pas 247 500 000 francs pour les Travaux publics et 237 500 000 francs pour la Santé publique.

Art. 20. De bevoegde minister van of de staatssecretaris voor het Brusselse Gewest wordt ertoe gemachtigd, namens de Staat, de verbintenis aan te gaan tot het betalen, op de vervaldag, aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de interest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar, van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor uitvoering van werken die onder zijn hoegzucht staan.

Deze verbintenissen mogen gedurende de eerste tien maanden van 1986 slaan op een leningentotaal van ten hoogste 247 500 000 frank voor Openbare Werken en 237 500 000 frank voor Volksgezondheid.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 21. Le ministre de la Région bruxelloise ou le secrétaire d'Etat compétent est autorisé à prendre, au nom de l'Etat, l'engagement de payer, à l'échéance, au Crédit communal de Belgique, l'intérêt et l'amortissement, dans un délai maximum de vingt ans, des prêts accordés à la Société de développement régional de Bruxelles en vue de l'acquisition de terrains et d'immeubles.

Ces engagements pourront porter, pendant les dix premiers mois de 1986, sur un volume de prêts ne dépassant pas 158 300 000 francs.

Art. 21. De minister van het Brusselse Gewest of de bevoegde staatssecretaris wordt ertoe gemachtigd, namens de Staat de verbintenis aan te gaan tot het betalen, op de vervaldag, aan het Gemeentekrediet van België, van de interesten en de aflossing, binnen een termijn van ten hoogste twintig jaar, van de leningen toegestaan aan de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij voor Brussel, met het oog op de verwerving van terreinen en gebouwen.

Deze verbintenissen mogen tijdens de eerst tien maanden van 1986 gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 158 300 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 22. Le ministre de ou le secrétaire d'Etat à la Région bruxelloise compétent peut autoriser la Société nationale du logement à souscrire des engagements pendant les dix premiers mois de 1986 à concurrence de 416 700 000 francs.

Art. 22. De bevoegde minister van of de staatssecretaris voor het Brusselse Gewest wordt ertoe gemachtigd de Nationale Maatschappij voor de huisvesting toe te laten verbintenissen aan te gaan, tijdens de eerste tien maanden van 1986, tot beloop van 416 700 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — L'article 23 est ainsi libellé:

Art. 23. Une autorisation d'engagement se rapportant à l'article 60.07.A — Fonds spécial destiné à accorder aux communes bruxelloises qui ont accès au Fonds d'aide institué par l'arrêté royal n° 208, une ristourne en intérêt de 2 p.c. — du titre IV du tableau annexé à la loi contenant le budget de la Région bruxelloise de 1985, est accordée pour les dix premiers mois de 1986 à concurrence de 953 500 000 francs.

Art. 23. Met betrekking tot het artikel 60.07.A — Bijzonder fonds bestemd om een ristorno van 2 pct. in interest toe te kennen aan de Brusselse gemeenten die toegang krijgen tot het Hulpfonds opgericht door het koninklijk besluit nr. 208 — van titel IV van de tabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van het Brusselse Gewest voor 1985, wordt voor de eerste tien maanden van 1986 een vastleggingsmachtiging verleend tot beloop van 953 500 000 frank.

M. Hotyat et consorts présentent l'amendement que voici:

« Compléter cet article par l'alinéa suivant:

« Un virement à l'article 60.07.A susvisé à concurrence d'un même montant sera effectué à charge d'un crédit spécifique nouveau à ouvrir au budget du ministère de l'Intérieur de 1986. »

« Aan dit artikel een lid toe te voegen, luidende:

« Op het bovenbedoelde artikel 60.07.A wordt een storting verricht tot beloop van een zelfde bedrag ten laste van een nieuw specifiek krediet, uit te trekken op de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken voor 1986. »

La parole est à M. Hotyat.

M. Hotyat. — Monsieur le Président, pour de grandes entités urbaines telles que Liège, Anvers, Gand et Charleroi, la ristourne en intérêts de 2 p.c. accordée aux communes qui ont accès au Fonds d'aide institué par l'arrêté royal 208 — autrement dit, le Fonds Nothomb — est à charge du budget national.

Au sein de l'agglomération bruxelloise, Bruxelles-ville seulement est dans ce cas. Pour les autres communes bruxelloises et l'Agglomération de Bruxelles, la ristourne est à charge du budget régional.

Or, les communes bruxelloises forment un ensemble urbain au même titre que Liège, Anvers, Gand et Charleroi. Le ministre de la Région bruxelloise l'affirmait d'ailleurs, en commission de la Chambre, lors de la discussion du projet de loi sur les pouvoirs spéciaux.

Il s'ensuit une situation inéquitable qui se traduit dans les chiffres: par rapport à Liège — capital emprunté au Fonds: 65 milliards — et Anvers — capital emprunté: 69 milliards —, Bruxelles-ville ne représente que 39 milliards alors que l'ensemble des communes bruxelloises et l'Agglomération représenteront environ 70 milliards, soit un ordre de grandeur comparable à Liège et à Anvers. Ceci, selon les chiffres cités

par le ministre de l'Intérieur, lors de la discussion en commission du projet sur les pouvoirs spéciaux.

Il convient donc de rétablir l'équilibre entre les différentes métropoles. Aussi, l'amendement déposé a pour but de créer un crédit d'alimentation à charge du budget du ministère de l'Intérieur qui, dans ces conditions, constituera évidemment une ressource supplémentaire de la Région bruxelloise afin de lui permettre équitablement de supporter la charge des 2 p.c.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Eyskens.

De heer Eyskens, minister van Financiën. — Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs andermaal naar de bespreking in de commissie en vraag de verwerping van het amendement.

De Voorzitter. — De stemming over het amendement en de stemming over artikel 23 zijn aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 23 sont réservés.

L'article 24 est ainsi libellé:

Art. 24. Tout engagement à prendre, en vertu des articles 5 à 16, 18 à 21 et 23 de la présente loi, est soumis au visa du contrôleur des engagements et à la Cour des comptes.

Avant le dix de chaque mois, le contrôleur des engagements transmet à la Cour des comptes, avec les documents justificatifs un relevé établi en trois exemplaires et mentionnant, d'une part, le montant des engagements visés au cours du mois écoulé et, d'autre part, le montant des engagements visés depuis le début de l'année.

Art. 24. Elke verbintenis aan te gaan krachtens de artikelen 5 tot en met 16, 18 tot en met 21, en 23, wordt onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof.

Vóór de tiende van iedere maand legt de controleur van de vastleggingen aan het Rekenhof een in drievoud opgemaakte lijst met de verantwoordingsstukken voor, die eensdeels het bedrag vermeldt van de vastleggingen die tijdens de afgelopen maand geïmpeerd werden en anderzijds het bedrag aangeeft van de vastleggingen die geïmpeerd worden sinds het begin van het jaar.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 25. Par dérogation à l'article 264, alinéa 2, du Code des impôts sur les revenus, l'impôt dû pour l'exercice d'imposition 1985, peut être valablement établi jusqu'au 31 juillet 1986.

Art. 25. In afwijking van artikel 264, tweede lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, kan de voor het aanslagjaar 1985 verschuldigde belasting op geldige wijze worden gevestigd tot 31 juli 1986.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 26. Le Fonds de participation créé au sein de la Caisse nationale de crédit professionnel sera financé par des emprunts contractés auprès d'institutions financières.

Ces emprunts jouissent de la garantie de l'Etat.

Le budget du ministère des Classes moyennes supportera la charge d'intérêt de ces emprunts diminuée de l'intérêt des interventions consenties par le Fonds de participation et augmentée de 1 p.c. du montant des emprunts contractés, pour frais d'administration.

Le Fonds de participation est autorisé à emprunter 500 millions en 1986.

Art. 26. Het in de schoot van de Nationale Kas voor beroepskrediet opgericht Participatiefonds wordt gefinancierd door leningen aangegaan bij financiële instellingen.

Deze leningen genieten staatswaarborg.

De begroting van het ministerie van Middenstand draagt de rentelast van deze leningen, verminderd met de interest van door het Participatiefonds toegestane tussentijdse en verhoogd met 1 pct. van het bedrag van de aangegane leningen, voor administratiekosten.

Het Participatiefonds wordt ertoe gemachtigd 500 miljoen te lenen in 1986.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 27. La présente loi entre en vigueur le 1er juillet 1986.

Art. 27. Deze wet treedt in werking op 1 juli 1986.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — De aangehouden stemmingen en de stemming over het ontwerp van wet in zijn geheel hebben straks plaats.

Il sera procédé tout à l'heure aux votes réservés et au vote sur l'ensemble du projet de loi.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING DER DOTATIES AAN DE GEMEENSCHAPPEN EN AAN DE GEWESTEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1985

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DES DOTATIONS AUX COMMUNAUTES ET AUX REGIONS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1985

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting der Dotaties aan de Gemeenschappen en aan de Gewesten voor het begrotingsjaar 1985.

Nous abordons l'examen du projet ajustant le budget des dotations aux Communautés et aux Régions de l'année budgétaire 1985.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

Mevrouw Buyse, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn verslag, eraan toevoegende dat het ontwerp in de commissie met eenparigheid van stemmen door de twaalf aanwezige leden werd aangenomen.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Luyten.

De heer Luyten. — Mijnheer de Voorzitter, de dag na de IJzerbedevaart begin ik mijn uiteenzetting in het Frans met de woorden *gouverner c'est prévoir*. Inhakend op het betoog van de minister van Financiën na de bespreking van het eerste punt van onze agenda, zouden wij kunnen vragen: « wie waren deze ministers toen, als gij nu met een bestraffende vinger wilt wijzen op de fouten uit het verleden? »

Eén zaak is echter belangrijk, namelijk lessen trekken uit het verleden. Ik ga dit als Vlaming proberen naar aanleiding van de bespreking van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting der Dotaties aan de Gemeenschappen en aan de Gewesten voor het begrotingsjaar 1985. Wij gebruiken in dit land dikwijls zeer moeilijke woorden die de lading niet meer dekken. De Socratische methode bestaat erin het eerst eens te worden over de terminologie. Uit Vlaams oogpunt zou men hier misschien « dotaties » beter vervangen door « bedelbrokken » en « gemeenschappen » door « volksgemeenschappen ». Immers, in ons land zijn er allerlei gemeenschappen maar slechts drie volksgemeenschappen. Misschien kan de voorzitter van de CVP die gisteren een sterke « 11 juli-speech » heeft gehouden, hiermee akkoord gaan.

Alvorens over de problemen van mijn eigen volk te spreken, zal ik, mijnheer Eicher, zoals het mijn gewoonte is, en zoals het ook is weergegeven in het verslag, eerst aandacht besteden aan uw Duitse volksgemeenschap. Eerst de zwaksten, want zij zijn volledig afhankelijk van de goodwill van de andere, machtigeren in dit land. Graag kreeg ik wat meer uitleg bij het verslag, want ik heb uiteraard de bespreking in de commissie niet bijgewoond. Ik heb in het verslag gelezen dat de problemen van de Duitse Gemeenschap werden behandeld vooral dan in verband met de lasten uit het verleden. Ik kreeg graag wat meer duidelijkheid. Voor de twee andere gemeenschappen wordt deze kwestie geregeld

bij wet, maar de Duitse Gemeenschap hangt af van de inspiratie van het ogenblik.

Als ik de rekening bekijk, zou ik willen aanraden deze mensen meer geld te geven in plaats van abstracte goodwill, want voor deze volksgroep, meer dan voor de andere, moet een bijzondere zorg tellen want zij hebben, door hun zwakke positie wat hun situatie en hun aantal betreft, weinig kans om enig automatisme in hun voordeel te laten spelen. Dit kan wel het geval zijn voor de twee grote gemeenschappen wanneer deze politiek bewust optreden.

Dan kom ik tot de situatie van ons eigen volk ten aanzien van de dotaties. De cijfers zijn voldoende bekend, de details vindt u in het begrotingsdocument nummer 6, IV. Misschien moeten wij ook hier weer de terminologie aanpassen en dit verslag noemen «verslag van de miljarden hold-up ten nadele van het Vlaamse volk». Dit document situeert in harde cijfers de situatie van Vlaanderen in deze Staat. Het is waarschijnlijk uniek in de wereld dat in een soort officieel proces-verbaal de becijfering wordt gegeven, tot in de details, van een diefstal van meer dan 100 miljard ten nadele van een belangrijke volksgemeenschap en dat de dieven niet het minste gevaar lopen vervolgd te worden. Een oude Vlaamse volkswijsheid luidt: «Kleine dieven hangt men op, grote vallen door de strop.»

De essentie van de huidige situatie van de Vlaamse bevolking in de Belgische Staat is dan ook in verband met deze harde cijfers samengevat door een bekend journalist van een bekend dagblad, met de kenletters die wij gisteren nog op de IJzertoren hebben gezien, de heer Ruys. Hij zegt: «De discussie over de verdeling van de miljardenkredieten, over de beste vorm van ristornering» — nog zo'n woord: rechtmatig teruggeven zou ik dit willen noemen — «van de financiële inspanning die Vlaanderen levert, dit is de huidige Vlaamse problematiek.»

Deze stelling was gisteren op de IJzerbedevaart in Diksmuide de kern van de redevoering van de voorzitter. Telkens en telkens verwondert het mij opnieuw die 50 000 deelnemers te zien. Dit is de echte continuïteit van een volk, van heel wat meer betekenis dan het kunstmatig enthousiasme bij een voetbalevenement, als toevallig negen Vlamingen, één Italiaan en één Waal een voetbalprestatie leveren. Deze aanwezigheid elk jaar opnieuw, onder een brandende zon of in de plassende regen is belangrijker voor de diepere krachten in een volk.

Zoals u vorige week in de krant kon lezen — want dit was dan voorpaginanieuws —, waren heel wat CVP-mandatarissen aanwezig. Het is soms nuttig zulke dagbladpagina te bekijken als een interessante kaleidoscoop van wat er gebeurt bij een volk. Wij kregen vandaag samengevat een zeer ruime *state of the nation* van het Vlaamse volk dat langzaam groeit naar natiëwording.

Voor de parlementsleden, die niet aanwezig waren, of voor de CVP'ers die eventueel een pint waren gaan drinken tijdens de lange toespraak van de heer Daels, herhaal ik wat deze zegde in essentie.

De Voorzitter. — Mijnheer Luyten, ons reglement geeft de voorzitter het recht om een spreker te attenderen op het feit dat hij afwijkt en om deze opnieuw te leiden naar het onderwerp van de bespreking.

De heer Van In. — Dit had dan ook moeten gelden voor de heer Dehousse, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter. — Wij behandelen op het ogenblik de aanpassing van een begroting.

De heer Van In. — Daarnet heeft de heer Dehousse nog heel wat meer uitgeweid.

De heer Luyten. — Deze tekst gaat daar letterlijk over, mijnheer de Voorzitter. Ik citeer «De voortwoekerende unitaire mechanismen» — hij heeft het over de dotaties — «in de bedrieglijke staatsinrichting hebben in 1985» — wij behandelen toch de begroting van 1985 — «aan de Vlaamse Gemeenschap 115 miljard gekost.» (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

Dit is de kern van mijn betoog. Mijnheer de Voorzitter, of het u beaagt of mishaagt, dit zijn feiten uit de *state of the nation* van de Vlaamse volksgemeenschap.

Daels vervoegde:

«Het gaat om 115 miljard waardoor met de medeplichtigheid van de Vlaamse ministers in de centrale regering niet enkel de hele uitvoering van de te beperkte staatshervorming van 1980 wordt afgeremd, maar bovendien de schamele verworvenheden worden afgebroken.»

De heer Daels zegde dan verder: «Het Sint-Annaplan was de gedroomde gelegenheid om de jarenoude eis het onbillijke dotatiestelsel te vervangen door het ristornostelsel door te drukken. In plaats daarvan komt er geen verhoging van de ristorno's, wordt het dotatiestelsel integraal gehandhaafd en worden de uitkeringen aan de volksgemeenschappen verminderd. Doelmatig besparen vereist dat ruime financiële middelen onttrokken worden aan de verspillzuchtige centrale Staat en overgedragen worden aan de volksgemeenschappen die het geld onder hun verantwoordelijkheid veel beter zullen beheren. Het regeringsplan handhaaft en verscherpt het financiële onrecht. Vlaanderen schraagt sinds jaren de economie van dit land, van Wallonië. Wat Vlaanderen zaait, België maait. Vlaanderen moet weigeren nogmaals te boeten.» Dit is de kern van heel de zaak die we nu behandelen.

Ik zegde dat een dagblad soms een interessante kaleidoscoop is. In die zelfde krant stond het overlijden van een oud-senator die nog mee is vernoemd bij de dynamiteurs van de IJzertoren. Degenen die de tragiek van ons volk beter willen begrijpen, moeten het boek van de bekende Vlaamse auteur Willy Spillebeen *De varkensput* lezen. Zeer amnestiege-zind als ik ben, zeg ik: God hebbe de ziel van deze dynamiteur van de IJzertoren.

Dan was er, aanknopen bij dit kernprobleem van ons volk, de speech van collega Swaenen die zei dat we inderdaad werk moeten maken van de staatshervorming. Hij stelde daarvoor een studiecentrum voor. Voor de zoveelste maal gaan we dus studeren.

Vlak na de hold-up op de magere gelden van de Vlaamse volksgemeenschap via het Sint-Annaplan, moeten we vaststellen dat we nog minder geld zullen krijgen en dat de miljardendiefstal bestendig voortgaat.

Ik citeer een andere regeringskrant in verband met dit kernprobleem: «De Vlaamse regering, de woordvoerders van de meerderheidspartijen en natuurlijk de oppositie hebben geprotesteerd. Maar toch werd het spaarplan in het Parlement integraal goedgekeurd door de Vlaamse meerderheidspartijen. Er wordt blijkbaar nog niet gespaard op stuk van politieke dubbelzinnigheid en Vlaamse kleinmoedigheid.»

Nu kom ik tot het slot van mijn betoog met een oproep het geld van ons volk, de vrucht van onze arbeid eindelijk te doen behouden bij ons eigen volk. Dit is de kern van de opgang naar de autonomie waarvoor een deel mensen van deze Senaat en die van de groene lopers van de Kamer, gisteren de eed van trouw hebben afgelegd. Ik hoop dat het geen politiek nummertje was want daarvoor is de plaats waar het gebeurde te belangrijk in symboliek voor de geschiedenis van ons volk.

Er was een negentigjarige invalide oud-strijder van 1914-1918 die mij, na het afleggen van de eed van trouw aan Vlaanderen, over de hoek waar ik met mijn dierbare collega's parlementsleden zat, zei: «In de hoek waar gij zat, zijn vandaag waarschijnlijk de meeste meinden afgelegd.»

Soms is het verleden bekijken nuttig voor de toekomst.

Met het voorstel van collega Swaenen om nieuwe dynamiek aan de Vlaamse beweging te geven, wil ik aan deze eedzweerders van gisteren een oproep doen om hun eed trouw te blijven en hun aanwezigheid in Diksmuide tot een bezinning te laten uitgroeien. Ik wil hen vragen te helpen aan de nieuwe doorstoot voor een eerlijke verdeling van de Belgische staatsgelden voor ons volk en er geen politiek nummertje in Diksmuide van te maken hier vervormd tot meened.

Daarover zullen wij oordelen bij de stemming over het ontwerp. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. Dehousse.

M. Dehousse. — Monsieur le Président, la discussion du projet de loi ajustant le budget des Dotations aux Communautés et aux Régions de l'année 1985 nous permet de constater que, mis à part l'enthousiasme de M. Luyten, l'heure est à la diminution, en particulier en ce qui concerne les moyens octroyés aux Régions et aux Communautés.

Une deuxième remarque, tout aussi brève, est inspirée par l'importance considérable que la commission a donnée — le rapport de Mme Buyse en témoigne — à l'article 2 du projet, lequel concerne la Communauté germanophone.

A cet égard, je voudrais vous dire combien mon groupe est sensible au fait qu'une solution ait pu être trouvée à ce problème, même si cette solution est imparfaite, pour les raisons juridiques exposées au rapport. Néanmoins, je voudrais mettre en évidence que c'est de commun accord entre l'Etat et la Communauté germanophone qu'ont été fixés à la fois les modalités et les montants qui sont en cause dans ce budget.

La partie francophone de mon groupe envie nos concitoyens germano-phones de cette grande victoire et souhaite vivement que le même accord intervienne, par exemple en ce qui concerne le problème des charges du passé pour la Communauté française et la Région wallonne.

Ma troisième constatation, que la réflexion de M. Luyten ne provoque pas mais alimente en quelque sorte, concerne le problème des dotations, problème remis en évidence depuis les déclarations récentes de M. Swaelen. On sait combien le système des dotations est contesté par certains à l'heure actuelle, que les critiques soient modérées, excessives ou lyriques, comme celle de M. Luyten.

A cet égard, je voudrais rappeler que M. Luyten a quelques raisons d'être excessif puisque son parti, représenté dans un gouvernement auquel le Parti socialiste participait, avait accepté ce qu'il brûle aujourd'hui avec tant d'ardeur. Il s'agissait du Pacte d'Egmont intervenu en 1977.

De heer Luyten. — Ik was toendertijd geen parlements lid, mijnheer Dehousse.

M. Dehousse. — Cela ne change rien au problème, monsieur Luyten. Mais avant de vous dire deux mots dont vous avez grand besoin, je voudrais indiquer devant cette assemblée que je ne suis pas aujourd'hui simplement le porte-parole de mon groupe.

J'ai, en effet, sous les yeux une résolution qui a été signée, non seulement par le chef du groupe socialiste au Conseil régional wallon, M. Ylieff, mais aussi par M. Gendebien, au nom du PSC, par M. Dutry, au nom des Ecolos et par le président du PRL, M. Michel, au nom de son parti.

Cette résolution, adoptée voici à peine huit jours, engage l'exécutif régional wallon à mettre tout en œuvre pour sauvegarder les moyens financiers de la Région wallonne et pour garantir les fondements essentiels de la régionalisation, en particulier le principe des dotations tel qu'inscrit dans les lois de régionalisation d'août 1980.

On oublie, en effet, trop souvent que ce principe des dotations constitue en lui-même un compromis, les trois paramètres qui le fondent ayant été mûrement pesés. On le sait, l'un est favorable à la partie nord du pays, l'autre à la partie sud et le troisième à Bruxelles.

Notre pays a besoin, monsieur Luyten, que les paroles données soient tenues, que les accords passés soient respectés et que les lois votées soient appliquées, même lorsqu'elles sont votées à la majorité simple. Dès lors, nous n'entendons pas qu'on touche au principe des dotations.

Pour le reste, vous avez tenu des propos si excessifs que je ne veux pas y répondre. Mais je tiens à vous dire que si vous avez si bonne mine aujourd'hui et si vous avez pu faire à cette tribune tant de références au pèlerinage de Dixmude auquel vous avez participé, je veux espérer que vous n'avez pas manqué de communier aussi dans l'hymne à l'Afrique du Sud! (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De heer Luyten. — Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord voor een persoonlijk feit.

De Voorzitter. — U hebt het woord, mijnheer Luyten, maar doe het rustig. U wilt er alles bij door rustig te blijven.

De heer Luyten (persoonlijk feit). — Mijnheer de Voorzitter, ik zal pogen rustig te blijven, maar er zijn mensen die op mijn zenuwen werken. Er zijn zeer veel vriendelijke collega's. Ik zie de heer Dehousse hier echter niet zo vaak, maar andere Walen, die hier meer komen, weten dat mijn houding tegenover hen ook van vriendelijke aard is.

Wij hebben echter geen lessen te ontvangen inzake exorcist spelen van de Waalse socialisten. Ik was gisteren met Baskische bezoekers te Komen, in het Vlaamse schooltje. Komen-Moeskroen, waarvan de zestigduizend inwoners indertijd overgeheveld werden naar het Franstalige Henegouwen. Die Basken, verantwoordelijken voor het Baskisch onderwijs, hebben daar de videofilm *Les sorcières de Comines* gezien. U kent die film toch wel? Een RTBF-film. Kinderen van Waalse colleges waren indertijd bij het zien van deze film beschaamd toen ze zagen hoe kinderen van 5, 6 of 7 jaar daar werden aangevallen door opgehitste Walen van uw slag, mijnheer Dehousse. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

Voor die zestigduizend uit het Komense hebben wij in 1962 vierduizend mensen uit de Voerstreek gekregen, die daar op hun beurt weer de sukkelaars zijn. Zij staan daar onder uw Luikse terreur. Hoewel u met die gemeente niets te maken hebt, bent u er toch al herhaaldelijk terechtgekomen om uw afspraken aangaande het soort van vrede dat

wij in ons land zouden moeten kunnen bereiken, te verbreken, mijnheer Dehousse. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. Dehousse. — Demandez l'avis de leur bourgmestre.

De heer Luyten. — Ik heb gisteren in Diksmuide het Zuidafrikaanse volkslied niet meegezongen. De *Marseillaise*, die u zo graag zingt, mijnheer Dehousse, is trouwens jarenlang het lied geweest van degenen die de mensen het hoofd afkapten op de guillotine indertijd en onder wie de Algerijnen werden uitgemoord in hun vrijheidsoorlog. En terwijl u de *Internationale* zong, was dat nog steeds het volkslied van de stalinistische Sovjetunie, die onder Stalin miljoenen Oekraïense boeren uitroeide. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

Indien u vergelijkingen wilt maken, moet u serieuze vergelijkingen maken. Ik kan u het programma bezorgen van de IJzerbedevaart. Daarin staat duidelijk dat het Afrikaanse volkslied moet worden beschouwd als een uiting van een louter culturele band die reeds honderden jaren bestaat tussen onze beide volksgemeenschappen. Men heeft de officiële Zuidafrikaanse vlag geweigerd. Men heeft ook groepen die het Zuidafrikaanse regime wilden steunen, weggejaagd. Ik heb gezwegen tijdens het zingen van het Zuidafrikaanse volkslied. Dat is mijn vrijheid van appreciatie. Ik heb trouwens steeds op ogenblikken dat er andere dingen dichterbij gebeurden, ook gehoopt dat anderen zouden zwijgen. Gelukkig waren er soms serieuze mensen, die beschaamd waren toen ze zagen hoe uw bondgenoten in Komen de beest uithingen tegenover weerloze kinderen.

Ik heb dus van u geen enkele les te ontvangen in verband met de Belgische afspraken, mijnheer Dehousse. U hebt me daarnet trouwens nog andere dingen in de schoenen geschoven. Welnu, ten tijde van het Egmontpact heb ik in de Volksunie altijd gewaarschuwd voor de onbetrouwbaarheid van een soort van pseudo-federalisten, tot wie ik u ook reken.

U bent in feite een gedisillustreerde imperialist, die, omdat hij niet meer de baas kan zijn in geheel België, dan maar een soort van pseudo-federalisme beoefent, dat pakt wat het bij de andere nog hoopt te kunnen weghalen. Dit is heel wat anders dan het echte federalisme van bepaalde filosofen zoals prof Guy Héraud en anderen, die zegden dat men binnen vaste grenzen de eigenheid van elk volk moet erkennen. Hiervoor is meer geld nodig dan dat drinkgeld van 8 pct. van de begroting. In vergelijking met alle andere federalistische Staten is dat heel weinig. Ik vraag dus meer geld, maar ik ben ook bereid samen te werken voor de dingen die men niet alleen aankan.

U moet ons echter niet voortdurend tussen de benen komen lopen en onze zwaksten mishandelen zoals in de Voer of Komen. De Basken, die bij het oprichten van Baskische scholen door Franco ook slecht werden behandeld, zegden dat zelfs de Spaanse fascistten nooit hadden gedaan met hun kinderen wat jullie met onze Vlaamse kinderen in Komen hebt gedaan. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. Dehousse. — Rappelez la Phalange, Monsieur Luyten.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene beraadslaging gesloten en gaan wij over tot de bespreking van de artikelen van het ontwerp van wet.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de bespreking van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (*Voix documents nos 6-IVbis-1 et 2, session 1985-1986, du Sénat.*)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (*Zie stukken nrs. 6-IVbis-1 en 2, zitting 1985-1986, van de Senaat.*)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés:

I. Ajustement des crédits

Article 1er. Les crédits prévus au titre I, dépenses courantes, et au titre II, dépenses de capital, du budget des Dotations aux Communautés et aux Régions de l'année budgétaire 1985 sont ajustés suivant les données

détaillées au tableau annexé à la présente loi et à concurrence de (en millions de francs):

Ajustements	Crédits dissociés		
	Crédits non dissociés	Crédits d'engagement	Crédits d'ordonnement
TITRE I			
<i>Dépenses courantes</i>			
Crédits supplémentaires	125,0	—	—
Réductions	104,5	—	—
TITRE II			
<i>Dépenses de capital</i>			
Réductions	59,1	—	—

I. Kredietaanpassingen

Artikel 1. De kredieten ingeschreven onder de titel I, lopende uitgaven, en onder de titel II, kapitaaluitgaven, van de begroting der Dotaties aan de Gemeenschappen en aan de Gewesten voor het begrotingsjaar 1985 worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij deze wet gevoegde tabel en ten belope van (in miljoenen franken):

Aanpassingen	Gesplitste kredieten		
	Niet-gesplitste kredieten	Vast-leggings-kredieten	Ordonnancings-kredieten
TITEL I			
<i>Lopende uitgaven</i>			
Bijkredieten	125,0	—	—
Verminderingen	104,5	—	—
TITEL II			
<i>Kapitaaluitgaven</i>			
Verminderingen	59,1	—	—

— Adopté.
Aangenomen.

II. Dispositions diverses

Art. 2. Indépendamment de la dotation légale attribuée à la Communauté germanophone en vertu des dispositions de l'article 58 de la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour cette communauté, une dotation complémentaire lui est octroyée en vue du financement des charges du passé existant au 31 décembre 1983.

La dotation ouverte à cet effet en 1985 est inscrite sous l'article 45.13 du titre I du tableau annexé à la présente loi.

II. Diverse bepalingen

Art. 2. Afgezien van de aan de Duitstalige Gemeenschap toegekende wettelijke dotatie krachtens de bepalingen van het artikel 58 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor deze gemeenschap, wordt haar een bijkomende dotatie toegekend met het oog op de financiering van de lasten van het verleden bestaande op 31 december 1983.

De in 1985 te dien einde geopende dotatie wordt ingeschreven onder het artikel 45.13 van de titel I van de tabel gevoegd bij deze wet.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 3. Les crédits ouverts par la présente loi seront couverts par les ressources générales du Trésor.

Art. 3. De bij deze wet toegestane kredieten zullen door de algemene middelen der Schatkist gedekt worden.

— Adopté.
Aangenomen.

Art. 4. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Art. 4. Deze wet treedt in werking de dag van haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

— Adopté.
Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen straks over het ontwerp van wet in zijn geheel.

VOORSTEL VAN WET STREKKENDE TOT HET OPMAKEN VAN EEN TIENJAARLIJKE INVENTARIS VAN HET VERMOGEN VAN DE STAAT

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROPOSITION DE LOI RELATIVE A L'ETABLISSEMENT D'UN INVENTAIRE DECENNAL DU PATRIMOINE DE L'ETAT

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Wij vatten de beraadslaging aan over het voorstel van wet strekkende tot het opmaken van een tienjaarlijkse inventaris van het vermogen van de Staat.

Nous abordons l'examen de la proposition de loi relative à l'établissement d'un inventaire décennal du patrimoine de l'Etat.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Ottenbourg, rapporteur. — Ik verwijs naar mijn verslag, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer André Geens.

De heer A. Geens. — Mijnheer de Voorzitter, wij verheugen ons erover dat dit voorstel van wet zo spoedig mogelijk in stemming wordt gebracht. Onze fractie zal dit voorstel goedkeuren, te meer omdat het een gevolg is van opmerkingen uit het 142e boek van het Rekenhof. Het is hoog tijd dat het vermogen of/ en de eigendommen van de Staat opnieuw geïnventariseerd wordt, zoals de wet trouwens bepaalt. Dit wetsvoorstel voorziet in een periodiciteit van tien jaar. De eerste inventaris zal uiterlijk op 31 december 1988 beschikbaar zijn.

Mijnheer de minister, mag ik u eraan herinneren dat in de commissie gesuggereerd werd deze inventaris op te nemen in de computer zodat het vermogensbestand permanent kan worden bijgehouden? Als dit gebeurt, dan trekken wij het amendement in dat wij in de commissie hadden ingediend om de periodiciteit terug te brengen op vijf jaar. Wanneer de inventaris via de computer permanent wordt bijgehouden, doet de periodiciteit immers niets meer ter zake.

Mijnheer de minister, wij hoorden u graag bevestigen dat deze werkwijze zal worden gevolgd. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Eyskens.

De heer Eyskens, minister van Financiën. — Mijnheer de Voorzitter, ik kan de heer Geens volkomen geruststellen. Mijn antwoord is inderdaad bevestigend. Ik feliciteer en dank de indieners van het wetsvoorstel voor dit initiatief dat op zijn tijd komt. Het ministerie van Financiën zal er onmiddellijk werk van maken.

De Voorzitter. — Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van de artikelen van het voorstel van wet.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles de la proposition de loi.

L'article premier est ainsi rédigé :

Article 1er. A l'article 72 de la loi du 28 juin 1963 modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, le mot « périodiquement » est remplacé par les mots « au moins tous les dix ans ».

Artikel 1. In artikel 72 van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit wordt het woord « periodiek » vervangen door de woorden « ten minste om de tien jaar ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Le premier inventaire sera disponible au plus tard le 31 décembre 1988.

Art. 2. De eerste inventaris zal uiterlijk op 31 december 1988 beschikbaar zijn.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — We stemmen straks over het voorstel van wet in zijn geheel.

Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble de la proposition de loi.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN HET WETBOEK VAN DE BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI MODIFIANT LE CODE DE LA TAXE SUR LA VALEUR AJOUTÉE

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet tot wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde.

Nous abordons l'examen du projet de loi modifiant le Code de la taxe sur la valeur ajoutée.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Van houtte, rapporteur. — Ik verwijs naar mijn schriftelijk verslag en wens eraan toe te voegen dat het ontwerp in de commissie eenparig werd goedgekeurd.

De Voorzitter. — Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van de artikelen van het ontwerp van wet.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

L'article premier est ainsi rédigé :

Article 1er. L'article 24 du Code de la taxe sur la valeur ajoutée, modifié par la loi du 27 décembre 1977, est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 24. § 1er. A l'importation, le fait générateur a lieu et la taxe est due au moment où le bien est introduit sur le territoire tel que défini à l'article 23.

§ 2. Lorsque conformément à l'article 40, § 1er, 1°, du Code, les biens sont placés sous un régime de transit, d'entrepôt ou de dépôt temporaire, le fait générateur et l'exigibilité de la taxe n'interviennent qu'au moment où les biens sortent régulièrement de ce régime et sont déclarés pour la

consommation. Il en est de même si, au moment de l'importation, les biens sont conduits en douane et placés, le cas échéant, en dépôt provisoire conformément à la législation douanière.

§ 3. Lorsque, conformément à l'article 40, § 1er, 3°, a, du Code, les biens sont placés sous un régime d'admission temporaire en exonération, le fait générateur et l'exigibilité de la taxe n'interviennent qu'au moment :

1° Où dans des cas exceptionnels, ou pour les biens destinés à être présentés ou utilisés à une exposition, une foire, un congrès ou une manifestation similaire, le ministre des Finances ou son délégué autorise la déclaration de mise à la consommation des biens admis sous ce régime;

2° Où les biens récupérables sous forme de déchets à la suite d'une destruction dûment autorisée font l'objet d'une déclaration de mise à la consommation;

3° Où les biens importés en vue d'une vente éventuelle font l'objet d'une déclaration de mise à la consommation.

Si l'une des conditions auxquelles le bénéfice du régime de l'admission temporaire en exonération était subordonné cesse d'être remplie et si les biens bénéficiant dudit régime n'ont été :

— Ni exportés;

— Ni placés en vue de leur exportation ultérieure, sous le régime de l'entrepôt, sous le régime du transit communautaire, ou sous l'un des régimes de transport international visés à l'article 7, § 1er, du règlement (CEE) n° 222/77 du Conseil de la Communauté économique européenne du 13 décembre 1976, relatif au transit communautaire, pour autant que l'utilisation de ces régimes soit permise par la législation communautaire;

— Ni détruits sous le contrôle des douanes;

— Ni détruits ou irrémédiablement perdus du fait de la nature des biens ou de circonstances imprévisibles ou d'un cas de force majeure, pour autant que la preuve en soit dûment apportée,

le fait générateur et l'exigibilité de la taxe interviennent, soit au moment où la condition a cessé d'être remplie, soit, s'il est établi que la condition n'a jamais été remplie, au moment où les biens ont été introduits à l'intérieur du pays.

§ 4. Lorsque les biens sont mis à la consommation et que l'importateur est un non-assujéti ou un assujéti qui ne bénéficie pas du droit à déduction totale, le ministre des Finances ou son délégué peuvent, afin de faire face à des distorsions de concurrence importantes, considérer que le fait générateur s'est produit au moment où les biens ont été introduits dans le pays.

§ 5. Pour les importations temporaires de biens qui ouvrent droit à une exonération partielle des droits d'entrée en vertu du règlement (CEE) n° 3599/82 du Conseil de la Communauté économique européenne du 21 décembre 1982, le fait générateur et l'exigibilité de la taxe interviennent au moment où les biens sont introduits dans le pays. La base d'imposition de la taxe donne lieu à régularisation lorsque la perception du montant des droits à l'importation est effectuée en application d'une exonération partielle.

Le ministre des Finances ou son délégué peuvent autoriser que la régularisation ne soit pas effectuée quand l'importateur est un assujéti qui a le droit à la déduction totale de la taxe pour les biens importés.

Artikel 1. Artikel 24 van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, gewijzigd bij de wet van 27 december 1977, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 24. § 1. Bij invoer vindt het belastbaar feit plaats en wordt de belasting verschuldigd op het tijdstip van het binnenkomen van het goed op het grondgebied zoals bepaald bij artikel 23.

§ 2. Indien de goederen overeenkomstig het bepaalde in artikel 40, § 1, 1°, van het Wetboek, onder een regeling inzake doorvoer, entrepot of tijdelijke opslag worden geplaatst, vindt het belastbaar feit eerst plaats en wordt de belasting eerst verschuldigd op het tijdstip waarop de goederen niet meer op regelmatige wijze onder deze regeling vallen en ten verbruik worden aangegeven. Hetzelfde geldt wanneer de goederen bij de invoer overeenkomstig de douanewetgeving bij de douane worden aangebracht en eventueel in voorlopige opslag worden geplaatst.

§ 3. Indien de goederen overeenkomstig het bepaalde in artikel 40, § 1, 3°, a, van het Wetboek, onder een regeling vrijstelling bij tijdelijke invoer worden geplaatst, vindt het belastbaar feit eerst plaats en wordt de belasting eerst verschuldigd op het tijdstip :

1° Waarop in uitzonderlijke gevallen, of voor goederen die bestemd zijn om op tentoonstellingen, jaarbeurzen, congressen of soortgelijke manifestaties te worden getoond of gebruikt, door of vanwege de minister

van Financiën de aangifte ten verbruik wordt toegestaan van de goederen die onder deze regeling zijn toegelaten;

2° Waarop goederen die kunnen worden teruggewonnen in de vorm van afvalstoffen na een officieel toegestane vernietiging ten verbruik worden aangegeven;

3° Waarop goederen die worden ingevoerd met het oog op eventuele verkoop ten verbruik worden aangegeven.

Indien niet meer wordt voldaan aan een van de voorwaarden waaraan het recht op de regeling vrijstelling bij tijdelijke invoer is onderworpen en indien de goederen welke onder deze regeling vallen:

— Niet zijn uitgevoerd;

— Niet zijn geplaatst, met het oog op hun latere uitvoer, onder de regeling inzake entrepot, onder de regeling inzake communautair douanevervoer, of onder een van de regelingen voor internationaal vervoer als bedoeld in artikel 7, § 1, van verordening (EEG) nr. 222/77 van de Raad van de Europese Economische Gemeenschap van 13 december 1976 betreffende communautair douanevervoer, voor zover gebruikmaking van laatstgenoemde regelingen is toegestaan bij de communautaire wetgeving;

— Niet zijn vernietigd onder douanetoezicht;

— Niet zijn vernietigd of onherstelbaar verloren zijn gegaan ten gevolge van de aard van de goederen, van omstandigheden die niet waren te voorzien of tengevolge van overmacht, en voor zover daarvan het bewijs wordt geleverd, vindt het belastbaar feit plaats en wordt de belasting verschuldigd ofwel op het tijdstip waarop niet meer aan de voorwaarde wordt voldaan, ofwel, indien wordt vastgesteld dat nimmer aan de voorwaarde werd voldaan, op het tijdstip waarop de goederen het land werden binnengebracht.

§ 4. Wanneer de goederen in het vrije verkeer worden gebracht en de importeur een niet-belastingplichtige is dan wel een belastingplichtige is die niet het recht op volledige aftrek geniet, kan door of vanwege de minister van Financiën, ten einde aanzienlijke concurrentievervalsing tegen te gaan, ervan uitgegaan worden dat het belastbaar feit heeft plaatsgevonden op het tijdstip waarop de goederen het land werden binnengebracht.

§ 5. Voor de tijdelijke invoer van goederen die recht geeft op gedeeltelijke vrijstelling van invoerrechten ingevolge de verordening (EEG) nr. 3599/82 van de Raad van de Europese Economische Gemeenschap van 21 december 1982, vindt het belastbaar feit plaats en wordt de belasting verschuldigd op het tijdstip waarop de goederen het land worden binnengebracht. De maatstaf van heffing van de belasting wordt geregulariseerd wanneer de inning van de invoerrechten verricht wordt ingevolge een gedeeltelijke vrijstelling.

Door of vanwege de minister van Financiën kan worden besloten dat van een regularisering wordt afgezien wanneer de importeur een belastingplichtige is die recht heeft op volledige aftrek van de voor de ingevoerde goederen verschuldigde belasting.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. L'article 40, § 1er, 3°, du même Code, modifié par la loi du 27 décembre 1977, est remplacé par la disposition suivante:

3° Les importations temporaires:

a) De biens faisant l'objet d'une déclaration de mise sous un régime douanier d'admission temporaire, qui bénéficient d'une exonération des droits de douane, ainsi que la cession de ces biens avec maintien de ce régime;

b) De biens qui doivent faire l'objet dans le pays d'une réparation, d'une main-d'œuvre, d'une transformation ou d'une adaptation.»

Art. 2. Artikel 40, § 1, 3°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 27 december 1977, wordt vervangen door de volgende bepaling:

3° De tijdelijke invoer:

a) Van goederen die worden aangegeven in het kader van een douaneregeling voor tijdelijke invoer en in aanmerking komen voor vrijstelling van invoerrechten, alsmede de overdracht van die goederen met handhaving van die regeling;

b) Van goederen die hier te lande een herstelling, een bewerking, een verwerking of een aanpassing moeten ondergaan.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. La présente loi produit ses effets le 1er janvier 1986.

Art. 3. Deze wet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1986.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — We stemmen straks over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

PROJET DE LOI OUVRANT DE NOUVEAUX CREDITS PROVISOIRES A VALOIR SUR LES BUDGETS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1986 ET DESTINES A ASSURER LA MARCHE DES SERVICES PUBLICS DURANT LES MOIS DE JUILLET, AOUT, SEPTEMBRE ET OCTOBRE, ET PORTANT DIVERSES DISPOSITIONS

Votes réservés et vote sur l'ensemble

ONTWERP VAN WET WAARBIJ NIEUWE VOORLOPIGE KREDIETEN WORDEN GEOPEND WELKE IN MINDERING KOMEN VAN DE BEGROTINGEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1986 EN DIE BESTEMD ZIJN OM TIJDENS DE MAANDEN JULI, AUGUSTUS, SEPTEMBER EN OKTOBER DE WERKING VAN DE OPENBARE DIENSTEN TE WAARBORGEN, EN HOUDENDE ANDERE BEPALINGEN

Aangehouden stemmings en stemming over het geheel

M. le Président. — Nous devons procéder maintenant au vote sur les amendements et articles réservés du projet de loi ouvrant de nouveaux crédits provisoires.

Wij moeten thans stemmen over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen van het ontwerp van wet waarbij nieuwe voorlopige kredieten worden geopend.

Nous avons à nous prononcer, en premier lieu, sur l'amendement déposé par M. Hotyat et consorts, à l'article 19.

Wij stemmen eerst over het amendement van de heer Hotyat c.s. bij artikel 19.

Nous passons au vote sur l'amendement de M. Hotyat et consorts à l'article 19.

Wij gaan over tot stemming over het amendement van de heer Hotyat c.s. bij artikel 19.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

132 membres sont présents.

132 leden zijn aanwezig.

93 votent non.

93 stemmen neen.

22 votent oui.

22 stemmen ja.

17 s'abstiennent.

17 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cerexhe, Chabert, Claey, Conrotte, Cooreman, Dalem, Decléry, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Deneir, Deprez, Descamps, Desmaret, Didden, Doumont, Evers, Falise, Flagothier, Friedrichs, A. Geens, G. Geens, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lutgen, Luyten, Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Monfils, Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saul-

mont, Smeers, Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Van Overstraeten, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemsens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Basecq, Borremans, Dehousse, de Wasseige, Deworme, Donnay, Eicher, Flandre, Grosjean, Guillaume, Hotyat, Lallemand, Lepaffe, Minet, Moens, Moureaux, Mouton, Mme Rifflet-Knauer, MM. Smitz, Taminiaux, Toussaint et Trussart.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

Mme Aelvoet, MM. Bourgois, De Baere, De Bremaeker, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, Egelmeers, Holsbeke, Kenzeler, Op 't Eynde, Pataer, Schellens, Seeuws, Vandenove, Van Der Niepen, Verschueren et Wyninckx.

De Voorzitter. — Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Mevrouw De Pauw-Deveen. — Mijnheer de Voorzitter, de leden van de SP-fractie hebben zich onthouden. Wij menen namelijk dat Brussel recht heeft op die erfenisrechten. Het hoofdstedelijk gewest heeft die nodig, daar zijn wij van overtuigd. Ten andere, wij vinden ook dat de nationale wetten in Brussel moeten worden toegepast, aangezien het de hoofdstad is van het land en ook de Vlamingen bijdragen tot de financiering.

Nu worden de taalwetten niet in alle gemeenten toegepast in de administratie en in het OCMW. Aangezien er sedert jaren zo weinig goede wil daaromtrent wordt getoond, moet naar efficiënte maatregelen worden uitgekeken. Wij zien ons genoodzaakt te eisen dat het toekennen van de erfenisrechten zou worden gekoppeld aan het toepassen van de taalwetten. Indien die gemeenten de rechten van hun Vlaamse inwoners eerbiedigden, zou er geen probleem zijn. Rekening houdend met de huidige toestand moeten wij ons evenwel onthouden.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 19 in stemming.

Je mets aux voix l'article 19.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de M. Dehousse tendant à l'insertion d'un article 19bis.

Wij gaan over tot stemming over het amendement van de heer Dehousse dat ertoe strekt een artikel 19bis in te lassen.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

136 membres sont présents.

136 leden zijn aanwezig.

91 votent non.

91 stemmen neen.

45 votent oui.

45 stemmen ja.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cerexhe, Chabert, Claeys, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmaretts, Didden, Doumont, Evers,

Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lutgen, Mme Maes-Vanrobacys, MM. Mainil, Monfils, Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemsens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Borremans, Bourgois, De Baere, De Bremaeker, Dehousse, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, Donnay, Egelmeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Grosjean, Gryp, Guillaume, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Lallemand, Lepaffe, Luyten, Minet, Moens, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Pataer, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Taminiaux, Toussaint, Trussart, Vandenove, Van Der Niepen, Van In, Van Ooteghem, Van Overstraeten, Verschueren et Wyninckx.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de M. Hotyat et consorts à l'article 23.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heer Hotyat c.s. bij artikel 23.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

137 membres sont présents.

137 leden zijn aanwezig.

97 votent non.

97 stemmen neen.

19 votent oui.

19 stemmen ja.

21 s'abstiennent.

21 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cerexhe, Chabert, Claeys, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Clercq, Decléty, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmaretts, Didden, Doumont, Evers, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lutgen, Luyten, Mme Maes-Vanrobacys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Monfils, Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborght, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Van Overstraeten, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemsens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Basecq, Borremans, Dehousse, de Wasseige, Deworme, Donnay, Eicher, Grosjean, Guillaume, Hotyat, Lallemand, Lepaffe, Minet, Moureaux, Mouton, Mme Rifflet-Knauer, MM. Smitz, Taminiaux et Toussaint.

Se sont abstenus:

Hebben zich onthouden:

Mme Aelvoet, MM. Bourgois, De Baere, De Breaecker, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, Egelmeeers, Flandre, Gryp, Holsbeke, Kenzeler, Moens, Op 't Eynde, Pataer, Schellens, Seeuws, Trussart, Vandenhove, Van Der Niepen, Verschuieren et Wyninckx.

M. le Président. — Je mets aux voix l'article 23.

Ik breng artikel 23 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Les autres articles ayant déjà été adoptés, nous passons au vote sur l'ensemble du projet de loi.

De andere artikelen werden reeds vroeger aangenomen. We stemmen nu over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

137 membres sont présents.

137 leden zijn aanwezig.

93 votent oui.

93 stemmen ja.

44 votent non.

44 stemmen neen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cerexhe, Chabert, Claeyss, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Clercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmaretts, Didden, Doumont, Evers, Falise, Flaghothier, Friederichs, G. Geens, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Gossens, MM. Monfils, Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pedé, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbusche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborcht, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemsens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Borremans, Bourgois, De Baere, De Breaecker, Dehousse, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, Donnay, Egelmeeers, Eichler, Flandre, A. Geens, Grosjean, Gryp, Guillaume, Holsbeke, Horyat, Kenzeler, Lallemand, Luyten, Minet, Moens, Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Pataer, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Taminiaux, Toussaint, Trussart, Vandenhove, Van Der Niepen, Van In, Van Ooteghem, Van Overstraeten, Verschuieren et Wyninckx.

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DES DOTATIONS AUX COMMUNAUTÉS ET AUX RÉGIONS DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1985

Vote

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING DER DOTATIES AAN DE GEMEENSCHAPPEN EN AAN DE GEWESTEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1985

Stemming

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'ensemble du projet de loi ajustant le budget des Dotations aux Communautés et aux Régions de l'année budgétaire 1985.

Wij gaan over tot de stemming over het geheel van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting der Dotaties aan de Gemeenschappen en aan de Gewesten voor het begrotingsjaar 1985.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

137 membres sont présents.

137 leden zijn aanwezig.

93 votent oui.

93 stemmen ja.

42 votent non.

42 stemmen neen.

2 s'abstiennent.

2 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cerexhe, Chabert, Claeyss, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Clercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmaretts, Didden, Doumont, Evers, Falise, Flaghothier, Friederichs, G. Geens, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Gossens, MM. Monfils, Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pedé, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbusche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborcht, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemsens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Borremans, Bourgois, De Baere, De Breaecker, Dehousse, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, Donnay, Egelmeeers, Eichler, Flandre, Grosjean, Gryp, Guillaume, Holsbeke, Horyat, Kenzeler, Lallemand, Lepaffe, Luyten, Minet, Moens, Mouton, Op 't Eynde, Pataer, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smitz, Taminiaux, Toussaint, Trussart, Vandenhove, Van Der Niepen, Van In, Van Ooteghem, Verschuieren et Wyninckx.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. A. Geens et Van Overstraeten.

PROPOSITION DE LOI RELATIVE A L'ETABLISSEMENT D'UN
INVENTAIRE DECENNAL DU PATRIMOINE DE L'ETAT

PROJET DE LOI MODIFIANT LE CODE DE LA TAXE SUR LA
VALEUR AJOUTEE

Vote

VOORSTEL VAN WET STREKKENDE TOT HET OPMAKEN VAN
EEN TIENJAARLIJKSE INVENTARIS VAN HET VERMOGEN
VAN DE STAAT.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN HET WETBOEK
VAN DE BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE

Stemming

M. le Président. — Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur l'ensemble de cette proposition de loi et de ce projet de loi.

Ik stel de Senaat voor één enkele stemming te houden over het voorstel van wet en over het ontwerp van wet. (*Instemming.*)

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble de la proposition de loi et du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het voorstel van wet en over het ontwerp van wet in hun geheel.

136 membres sont présents.

136 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, les projets de loi sont adoptés.

Derhalve zijn de ontwerpen van wet aangenomen.

Le premier sera transmis à la Chambre des représentants.

Het eerste zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Le second sera soumis à la sanction royale.

Het tweede zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont pris part au vote :

Hebben aan de stemming deelgenomen :

Mme Aelvoet, MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bascour, Basecq, Bataille, Bens, Bock, Boël, Borremans, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Bourgois, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cerexhe, Chabert, Claeys, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Baere, De Bremaeker, De Clercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Dehaene, Dehousse, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Mme De Pauw-Deveen, MM. Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarets, De Smeyter, Deworme, Didden, Donnay, Doumont, Egelmeers, Eicher, Evers, Falise, Flagothier, Flandre, Friederichs, A. Geens, G. Geens, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Grosjean, Gryp, Guillaume, Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Holsbeke, Hotyat, Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Langendries, Laverge, Lepaffe, Lutgen, Luyten, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Minet, Moens, Monfils, Mouton, Nicolas, Noerens, Op 't Eynde, Ottenbourgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pataer, Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Mme Rifflet-Knauer, MM. Saulmont, Schellens, Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Smitz, Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Swaelen, Taminiaux, Toussaint, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vandenhove, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborgh, Vandermarliere, Van Der Niepen, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Van Overstraeten, Van Rompaey, Verschueren, Waltniel, Weckx, Willemsens, Windels, Wintgens, Wyninckx et Leemans.

INTERPELLATIE VAN DE HEER VAN IN TOT DE MINISTER VAN
VERKEERSWEZEN EN BUITENLANDSE HANDEL, TOT DE
MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID EN TOT DE
MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN OVER «DE MEDE-
PLICHTIGHEID VAN DE GENERALE EN DE OVERHEID BIJ
DE DREIGENDE AFDANKING BIJ DE NV «LA BRUGEOISE ET
NIVELLES - SPOORWEGMATERIEEL EN METAALCONSTRUC-
TIES»

Stemming over de eenvoudige motie

INTERPELLATION DE M. VAN IN AU MINISTRE DES COMMUNI-
CATIONS ET DU COMMERCE EXTERIEUR, AU MINISTRE DE
L'EMPLOI ET DU TRAVAIL ET AU MINISTRE DES AFFAIRES
ECONOMIQUES SUR «LA COMPLICITÉ DE LA SOCIÉTÉ GENE-
RALE ET DES POUVOIRS PUBLICS DANS LES MENACES DE
LICENCIEMENT A LA SA «LA BRUGEOISE ET NIVELLES -
MATÉRIEL FERROVIAIRE ET CONSTRUCTIONS MÉTALLI-
QUES»

Vote sur la motion pure et simple

De Voorzitter. — Dames en heren, tot besluit van de interpellatie van de heer Van In tot de minister van Verkeerswezen en Buitenlandse Handel, tot de minister van Tewerkstelling en Arbeid en tot de minister van Economische Zaken over «de medeplichtigheid van de Generale en de overheid bij de dreigende afdankingen bij de NV «La Brugeoise et Nivelles - Spoorwegmaterieel en metaalconstructies» werden twee moties ingediend.

Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. Van In au ministre des Communications et du Commerce extérieur, au ministre de l'Emploi et du Travail et au ministre des Affaires économiques sur «la complicité de la Société Générale et des pouvoirs publics dans les menaces de licenciement à la SA «La Brugeoise et Nivelles - Matériel ferroviaire et constructions métalliques».

De ene, de eenvoudige motie, door de heer Constant De Clercq, mevrouw Delruelle, mevrouw Herman en de heer Langendries, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Van In en het antwoord van de minister van Verkeerswezen en Buitenlandse Handel,

Gaat over tot de orde van de dag.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Van In et la réponse du ministre des Communications et du Commerce extérieur,

Passe à l'ordre du jour.»

De andere, door de heer Van Ooteghem, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Van In over de medeplichtigheid van de Generale Maatschappij van België en van de overheid bij de dreigende afdankingen bij NV BN - Spoorwegmaterieel en metaalconstructies;

Stelt vast dat bepaalde financiële groepen hun schuldenlast op de Staat kunnen afwentelen en door het gebruik van fiscale maatregelen omvangrijke financiële middelen kunnen samenbrengen, terwijl deze voordelen niet worden gebruikt om de tewerkstelling in dochterbedrijven veilig te stellen doch om voor bloeiende bedrijven een concurrentie te organiseren;

Stelt vast dat de overheid deze praktijken in de hand werkt doch nalaat formele beloften op bestelling van voor de export noodzakelijke prototypes te honoreren;

Eist dat de arbitraire praktijken van het holdingkapitaal aan banden zouden worden gelegd en dat de overheid haar verplichtingen tegenover fabrikanten van prototypes zou nakomen.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Van In sur la complicité de la Société générale de Belgique et des pouvoirs publics dans les menaces de licenciements auprès de la SA BN - Matériel ferroviaire et Constructions métalliques;

Constate que certains groupes financiers peuvent reporter leurs dettes sur l'Etat et rassembler, par l'utilisation de mesures fiscales, des moyens financiers considérables, alors que ces avantages ne sont pas utilisés pour

sauvegarder l'emploi dans les filiales mais pour faire concurrence à des entreprises florissantes;

Constate que les pouvoirs publics favorisent ces pratiques, mais omettent de tenir leurs promesses formelles de commander les prototypes nécessaires à l'exportation;

Exige qu'il soit mis fin aux pratiques arbitraires des holdings et que les pouvoirs publics respectent leurs engagements à l'égard des fabricants de prototypes.»

Overeenkomstig ons reglement stemmen wij over de eenvoudige motie die de voorrang heeft.

Conformément à notre règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

134 membres sont présents.

134 leden zijn aanwezig.

93 votent oui.

93 stemmen ja.

41 votent non.

41 stemmen neen.

En conséquence, la motion pure et simple est adoptée.

Derhalve is de eenvoudige motie aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bas-cour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cerexhe, Chabert, Claeys, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Clercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuyter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmaret, Didden, Doumont, Evers, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Monfils, Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Son-dag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbus-sche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vanderborcht, Vandermarliere, Vandersmis-sen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuysen, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemsens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Borremans, Bourgois, De Baere, De Bremaeker, Mme De Pauw-Deveene, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, Donnay, Egelsemeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Grosjean, Gryp, Guillaume, Holsbeke, Hotyat, Kenzeler, Lallemand, Luyten, Minet, Moens, Mouton, Op 't Eynde, Pataer, Mme Rifflet-Knauer, MM. Schellens, Seeuws, Smits, Taminiaux, Toussaint, Trussart, Vanden-hove, Van In, Van Ooteghem, Van Overstraeten, Verschuere et Wyninckx.

INTERPELLATIE VAN DE HEER VAN OOTEGHEM TOT DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN, OPENBAAR AMBT EN DECENTRALISATIE, EN TOT DE MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING EN MINISTER VAN HET BRUSSELSE GEWEST OVER «DE VERLENGING VAN DE LEGERDIENST»

Stemming over de eenvoudige motie

INTERPELLATION DE M. VAN OOTEGHEM AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTERIEUR, DE LA FONCTION PUBLIQUE ET DE LA DECENTRALISATION, ET AU MINISTRE DE LA DEFENSE NATIONALE ET MINISTRE DE LA REGION BRUXELLOISE SUR «LA PROLONGATION DU SERVICE MILITAIRE»

Vote sur la motion pure et simple

De Voorzitter. — Dames en heren, tot besluit van de interpellatie van de heer Van Ooteghem tot de Vice-Eerste minister en minister van

Binnenlandse Zaken, Openbaar Ambt en Decentralisatie, en tot de minister van Landsverdediging en minister van het Brussels Gewest over «de verlenging van de legerdienst», werden twee moties ingediend.

Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. Van Ooteghem au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, de la Fonction publique et de la Décentralisation, et au ministre de la Défense nationale et ministre de la Région bruxelloise sur «la prolongation du service militaire».

De ene, de eenvoudige motie, door de heer Constant De Clercq, mevrouw Delruelle, mevrouw Herman en de heer Langendries, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Van Ooteghem en het antwoord van de minister van Landsverdediging,

Gaat over tot de orde van de dag.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Van Ooteghem et la réponse du ministre de la Défense nationale,

Passe à l'ordre du jour.»

De andere, door de heer Van In, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Van Ooteghem en het antwoord van de minister van Landsverdediging,

Betreurt dat tot de verlenging van legerdienst en burgerdienst en tot de vermindering van de vrijstellingen en ontheffingen werd besloten zonder raadpleging van de bevoegde commissies van het Parlement;

Verzoekt de regering om alle maatregelen te treffen die mogelijk zijn om de sociale nadelen voor de betrokkenen tot een minimum te beperken.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Van Ooteghem et la réponse du ministre de la Défense nationale,

Déplore que la prolongation du service militaire et du service civil et la réduction des exemptions et libérations aient été décidées sans consultation des commissions parlementaires compétentes;

Invite le gouvernement à prendre toutes les mesures possibles pour réduire au minimum le préjudice social causé aux intéressés.»

Het woord is aan de heer Van Ooteghem voor een stemverklaring.

De heer Van Ooteghem. — Mijnheer de Voorzitter, tot besluit van mijn interpellatie over de verlenging van de legerdienst heeft onze fractie een gemotiveerde motie ingediend die alle senatoren trouwens hebben ontvangen.

Wij betreuren daarin dat tot de verlenging van leger- en burgerdienst en tot de vermindering van de vrijstellingen en ontheffingen werd besloten zonder raadpleging van de bevoegde commissies van het Parlement. Ik veronderstel dat elk parlementslid hiermee kan instemmen.

Voorts verzoeken wij de regering alle maatregelen te treffen die mogelijk zijn om de sociale nadelen voor de betrokkenen tot een minimum te beperken. Dit moet, ons inziens, toch ook door elk parlementslid worden beschouwd als een minimum minimorum.

Wij begrijpen derhalve niet dat de meerderheid het nodig heeft geoordeeld een eenvoudige motie in te dienen en vragen dan ook dat zij deze zou intrekken. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Aangezien op dit verzoek niet wordt ingegaan moeten wij, overeenkomstig ons reglement, stemmen over de eenvoudige motie die de voorrang heeft.

Conformément à notre règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

134 membres sont présents.

134 leden zijn aanwezig.

92 votent oui.

92 stemmen ja.

41 votent non.

41 stemmen neen.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, la motion pure et simple est adoptée.
Derhalve is de eenvoudige motie aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, Anciaux, Anthuenis, Antoine, Aubecq, Bas-cour, Bataille, Bens, Bock, Boël, J. A. Bosmans, J. H. Bosmans, Mme Buyse, MM. Cardoen, Cereixe, Chabert, Claeys, Conrotte, Cooreman, Dalem, De Clercq, Decléry, de Clippele, De Cooman, Dehaene, De Kerpel, Mmes Delruelle-Ghobert, Demeulenaere-Dewilde, MM. Demuy-ter, Deneir, Deprez, Descamps, De Seranno, Desmarets, Didden, Dou-mont, Evers, Falise, Flagothier, Friederichs, G. Geens, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. Glibert, Mme Godinache-Lambert, MM. Hansenne, Hatry, Hazette, Henrion, Kelchtermans, Langendries, Laverge, Lutgen, Mme Maes-Vanrobaeys, M. Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Monfils, Nicolas, Noerens, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Peetermans, Poulet, Remacle, Saulmont, Smeers, Mme Smitt, M. Son-dag, Mme Staels-Dompas, M. Swaelen, Mme Tyberghien-Vandenbus-sche, MM. Van Daele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandersmissen, J. Van Eetvelt, V. Van Eetvelt, Vanha-verbeke, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Waltniel, Weckx, Willemsens, Windels, Wintgens et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

Mme Aelvoet, MM. Basecq, Borremans, Bourgois, De Baere, De Bremaeker, Dehousse, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Smeyter, de Wasseige, Deworme, Donnay, Egelmeeers, Eicher, Flandre, A. Geens, Grosjean, Gryp, Guillaume, Holsbeke, Horyat, Kenzeler, Lallemand, Luyten, Minet, Moens, Mouton, Op 't Eynde, Pataer, Schellens, Seeuws, Smitz, Taminiaux, Toussaint, Trussart, Vandenhove, Van In, Van Oote-ghem, Van Overstraeten, Verschuere et Wyninckx.

S'est abstenu:

Heeft zich onthouden:

Mme Van den Poel-Welkenhuysen.

INTERPELLATIE VAN DE HEER A. GEENS TOT DE MINISTER VAN FINANCIËN OVER «DE CORRECTE INTERPRETATIE VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 29 DECEMBER 1983 DAT DE VOORWAARDE BEPAALT WAARAAN EEN SPAARBOEKJE MOET VOLDOEN OPDAT DE INTREST ZOU VRIJGESTELD ZIJN VAN ROERENDE VOORHEFFING BINNEN EEN BEPAALDE SCHIJF»

INTERPELLATION DE M. A. GEENS AU MINISTRE DES FINANCES SUR «L'APPLICATION CORRECTE DE L'ARRETE ROYAL DU 29 DECEMBRE 1983 DETERMINANT LA CONDI-TION A LAQUELLE DOIVENT REPONDRE LES DEPOTS D'E-PARGNE POUR QUE LEURS INTERETS SOIENT EXONERES DU PRECOMPTE MOBILIER DANS LES LIMITES D'UNE TRANCHE DETERMINEE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de interpellatie van de heer André Geens tot de minister van Financiën over «de correcte interpretatie van het koninklijk besluit van 29 december 1983».

Het woord is aan de interpellant.

De heer A. Geens. — Mijnheer de Voorzitter, het koninklijk besluit van 29 december 1983 wijziget het koninklijk besluit van 4 maart 1965 inzake de inkomsten uit spaardeposito's.

Het koninklijk besluit van 29 december 1983 bepaalt in artikel 1, ten vierde, a: «De vergoeding van de spaardeposito's bestaat verplicht, maar ook uitsluitend uit: een basisrente, een getrouwheidspremie en/of een aangroei-premie.»

Het is in deze voorwaarden dat de intrest kan worden vrijgesteld van roerende voorheffing binnen een bepaalde schijf. Het is iedereen intussen echter welbekend dat vele financiële instellingen aan houders van spaar-boekjes andere voordelen toekennen die niet behoren tot de begrippen basisrente, getrouwheidspremie of aangroei-premie. Deze financiële instellingen hebben niet spontaan roerende voorheffing op de desbetref-fende spaarboekjes gegeven en bij mijn weten heeft de fiscale administra-

tie van deze instellingen de betaling van de verschuldigde voorheffing nog niet geëist.

Logischerwijze is elk voordeel dat aan de houder van een spaarboekje wordt beloofd of direct wordt toegekend, omdat een spaarboekje wordt aangehouden of omdat op een spaarboekje wordt bijgestort, duidelijk een bijkomende vergoeding voor dat spaarboekje.

Sommige van de bijkomende voordelen kunnen in feite belangrijk zijn terwijl andere zo klein zijn dat zij een ware misleiding van de spaarder betekenen.

Deze voordelen nemen drie vormen aan.

Het eerste en veel verspreide voordeel is dit van de loterijen en tombola's. Een instelling verloot auto's voor een bedrag van 10 miljoen. Ten opzichte van de bijkomende stortingen waaronder de loting zal gebeuren, is dat een bijkomend voordeel van ongeveer 1 pct. Daartegen-over staan de loterijen van de ASLK, waarvan het bedrag van 52 miljoen grote indruk maakt bij het publiek en als blikvanger geldt, maar dit bedrag betekent minder dan 0,02 pct. van de bijkomende stortingen die aan de trekking deelnemen.

Wij zouden tientallen voorbeelden kunnen geven en hebben een dossier ter beschikking met de verschillende reclameboodschappen, tombola's en loterijen van diverse instellingen; de ene met enkele grote hoofdprijzen zoals personenwagens, andere met 300 000 prijzen waaronder 13 auto's en duizenden kleine snuisterijen, en nog andere met tienduizend draagtassen. De loten worden toegekend bij zeer lage bedragen, bijvoorbeeld reeds bij de aangroei van duizend frank op een spaarboekje of vijftuizend frank op een rentespaarrekening.

Een tweede manier om voordelen toe te kennen bestaat in het geven van geschenken. Een reeks geschenken wordt aangeboden waarvan de waarde soms moeilijk, maar soms ook heel gemakkelijk, is te bepalen voor de ontvanger. Zo gaf een bepaalde spaarkas of spaarbank een duolot per 10 000 frank storting op een boekje.

Een lot kost 44 frank. De deponent of de spaarder krijgt dus direct 0,44 pct. van het gestorte bedrag. Veelal staat juist het hoogste gedeelte van een spaarboekje slechts enkele maanden op dat welbepaalde boekje, zodat het geschenk gemiddeld op 0,65 pct. kan worden geschat.

Een andere instelling geeft bekende woordenboeken met een winkel-prijs van meer dan 400 frank voor het openen van een boekje met 10 000 frank. Dit betekent dus een bijkomende vergoeding van 4 pct. Voor een bijkomende storting van 25 000 frank krijgt men ook een geschenk van 400 frank. Dat is dus 1,6 pct. van de storting, indien zij een jaar zou uitstaan. Het gemiddelde voordeel mag dus minstens op 2 pct. worden geschat voor een bijstorting.

Zulke bijkomende voordelen, gaande van 0,5 pct. tot 2 pct., kunnen toch bezwaarlijk als bijkomstig worden beschouwd wanneer de getrouwheidspremie heden van 0,65 pct. tot 1,25 pct. varieert. Wij kunnen het aantal voorbeelden in verband met geschenken zeer ruim uitbreiden; ook hieromtrent hebben wij een heel dossier ter beschikking. Een losse greep uit wat men in de publiciteit kan lezen: duizenden gratis toegangskaarten voor sportgebeurtenissen; gratis keukenhanddoeken bij iedere verhoging van 15 000 frank op een spaarboekje; gratis kwarts-uurwerken aan wie 40 000 frank bijspaat op een spaarboekje; gratis badhanddoeken en strandlakens voor wie spaart op een spaarboekje; gratis hospitaalverzeke-ring: prijs 2 990 frank, en bij een gemiddeld saldo van 77 000 frank is een derde daarvan gratis, bij 154 000 frank twee derde en bij 230 000 frank volledig gratis. Dit voordeel betekent een extra vergoeding van 1,3 pct.

Wij houden het volledig dossier ook graag te uwer beschikking, mijnheer de minister, maar wij nemen aan dat u op hoogte bent van al deze praktijken.

Zo kom ik tot een derde, en naar mijn mening, veel belangrijker vorm van voordelen, namelijk de goedkopere leningen. Wanneer voorgaande voordelen soms zelfs als lachwekkend kunnen overkomen, is de renteaf-slag op leningen aangegaan door de houder van een spaarboekje een toenemende verkoopstechniek die aanleiding kan geven tot zeer grote voordelen. Het is wellicht interessant ook hier enkele concrete voorbeel-den te noemen, zonder de namen van de instellingen te vermelden.

Ook hierover kan ik een volledig documentatiedossier voorleggen, met uitgewerkte voorbeelden. Ik zal het echter algemeen houden. Een instelling belooft trouwe en actieve spaarders 0,75 pct. *ristorno* op hypotheaire leningen. Een paar zeer belangrijke bankinstellingen geven kortingen op persoonlijke leningen en financieringen aan wie sinds zes maanden spaart op een depositoboekje en geven tot 1 pct. korting op hypotheaire leningen. Spaarkassen, of moeten we nu spaarbanken zeggen, beloven een «vriendentarief» voor persoonlijke leningen en

financieringen aan spaarders en hebben daarenboven kortingen tot 1,25 pct. voor hypothecaire leningen.

En zo zouden we nog een tijdje kunnen doorgaan met alle mogelijke variaties op te sommen.

Het zal de minister trouwens niet onbekend zijn dat *Test-Aankoop* zijn abonneuten recentelijk heeft voorgerekend dat men tot 14 pct. netto uit zijn spaargeld kan halen als men de gedeponeerde spaargelden en het leningsbedrag optimaal combineert. Volgens *Test-Aankoop* gaven alle onderzochte woonspaarformules in februari 1986 minstens 9 pct. netto. De kortingen worden toegekend zowel op hypothecaire leningen als op persoonlijke leningen.

Het voordeel is bijna steeds uitgedrukt ten opzichte van het gemiddeld saldo of van verdiende interesten van een vorige periode, zodat het duidelijk een vergoeding is van het spaartegoed, ook al is het uitgesteld en conditioneel.

De reclame van de financiële instellingen illustreert dit duidelijk. Een bepaalde instelling schrijft trouwens tekstueel in haar brochures: «Op die manier brengt uw boekje tussen de 2 en de 3,75 pct. per jaar meer op dan de gewone rentevoet... en dit belastingvrij.»

Het besluit van de studie uitgevoerd door *Test-Aankoop* — ik verwijz naar *Budget & Recht* nr. 65 van februari 1986 — laat aan duidelijkheid niets te wensen over en stelt:

«Indien u beslist een spaarboekje te openen bij een financier die momenteel al goedkoop is, dan is het waarschijnlijk dat het totaal rendement van uw spaarcenten 2 tot 8 pct. hoger ligt dan wanneer u spaart zonder de aankoop van een woning tot doel te hebben. Indien u bereid bent contractueel te sparen dan komt daar nog eens 1 tot 2 pct. bij.»

Mijnheer de minister, bij ons weten is het de fiscale administratie die achteraf moet oordelen of aan de vereisten van het koninklijk besluit werd voldaan en of een bepaalde rekening inderdaad vrijstelling van roerende voorheffing kan genieten.

Tot op heden heeft de administratie oogluikend toegekeken, maar zij kan op ieder ogenblik, vooral willekeurig ingrijpen, de wet in de hand. Het is immers duidelijk, zoals hierboven aangetoond, dat een aantal instellingen de bepalingen van het koninklijk besluit met voeten treden en vergoedingen uitkeren naast de exclusief opgesomde vergoedingen in het koninklijk besluit zoals bij het begin van onze uiteenzetting opgesomd, te weten de basisrente, de getrouwheidspremie en/of de aangroei-premie.

Hieruit concluderen wij dat er ter zake een staat van rechtsonzekerheid ontstaat. Geen enkele spaarder is er zeker van dat het boekje, waarvoor hij een bijkomend voordeel genoot, retroactief niet aan roerende voorheffing zal worden onderworpen. Het gevaar van willekeurig optreden van de fiscale administratie is des te groter daar sommige financiële instellingen van de overheidssector sterk betrokken zijn bij het uitdelen van bijkomende voordelen.

Sommige financiële instellingen van de privé-sector zijn aldus mede het slachtoffer van deze rechtsonzekerheid. Zij vrezen dat tegen hen makkelijker zal worden opgetreden bij afwezigheid van duidelijke richtlijnen.

Wanneer de rentezetting voor boekjes van overheidswege wordt opgelegd, zoals thans het geval is, maar deze overheid terzelfder tijd overtredingen van het koninklijk besluit inzake bijkomende voordelen oogluikend toestaat, dan is er sprake van concurrentievervalsing.

Alleen de grootste instellingen kunnen opvallende loterijen organiseren die het publiek de indruk geven een belangrijk voordeel te krijgen. Het publiek wordt misleid door reclame rond prijzen van een miljoen in specien, want deze kans is zo klein dat de wiskundige waarde van het lot miniem is en de procentuele kost voor de onderneming geen 0,02 pct. bedraagt.

Omdat kleinere instellingen de kost van de hoofdprijs over een veel geringer aantal rekeningen moeten spreiden, worden zij aldus publicitair sterk benadeeld.

Ten einde de reële of vermeende rechtsonzekerheid weg te werken, hebben wij u, geachte heer minister, een aantal vragen overgezonden die wij voor de vorm willen herhalen.

1. Welke richtlijnen heeft de administratie gekregen om de roerende voorheffing te doen afhouden van boekjes die naast de drie wettelijk bepaalde vergoedingen nog andere voordelen hebben genoten?

2. Indien een instelling A de opinie is toegedaan dat een instelling B bijkomende voordelen toekent, zonder de daaruit voortspruitende roerende voorheffing af te houden, bij welke instantie kan deze instelling

A dan vorderen dat de inhouding van de roerende voorheffing zou gebeuren, zonder wat zij anders immers aan oneerlijke concurrentie wordt blootgesteld?

3. Zijn interesten op spaarboekjes waarbij een geschenk wordt aangeboden al of niet volgens het spaarbedrag, vrijgesteld van roerende voorheffing? En zo ja, welke is de maximale waarde van dit geschenk?

4. Zijn de interesten op spaarboekjes waarbij de spaarbedragen ontstaan tijdens wedstrijden en tombola's, vrijgesteld van roerende voorheffing? Zo ja, welke zijn de grenzen aan de waarde van de prijzen en het aantal winnaars?

5. Zijn de interesten op spaarboekjes waarbij kortingen worden beloofd en gegeven aan ontleners, vrijgesteld van roerende voorheffing? Zo ja, zijn er maximale kortingen? Is de vorm waaronder deze kortingen worden toegestaan van enig belang?

6. Als bovenstaande vragen positief beantwoord worden, welke zijn dan de voordelen die niet mogen worden aangeboden aan spaarders op een spaarboekje?

7. Zijn bovenstaande antwoorden positief, wie garandeert dan dat de administratie niet zal optreden bij wie van deze acties profiteert?

8. Zijn bovenstaande antwoorden negatief, heeft de minister dan opdracht gegeven aan de administratie, ervoor te zorgen dat de roerende voorheffing op die spaarboekjes wordt geheven? Wie garandeert deze heffingen?

Wij hopen, geachte heer minister, dat de antwoorden op de hierboven gestelde vragen voldoende duidelijk zullen zijn zodanig dat elke rechtsonzekerheid uit de wereld wordt geholpen. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Eyskens.

De heer Eyskens, minister van Financiën. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb hier een omstandig antwoord van mijn administratie waarbij op de precieze vragen van de heer Geens een deskundig antwoord wordt verstrekt. Gezien het gevorderde uur zal ik die lange nota niet voorlezen — mijn antwoord is trouwens ter beschikking van de interpellant — maar mij beperken tot de essentiële aspecten van dit antwoord.

Ten eerste, in het kader van het rentebeleid, meer bepaald van de bestendige daling van de rentevoeten sedert een negental maanden, heb ik steeds in overleg met de Bankcommissie en de vertegenwoordigers van de spaarbanken, ernaar gestreefd vooral de dalende beweging toe te spitsen op de basisrente, maar een zekere voorzichtigheid in acht te nemen wat de getrouwheidspremie en/of de aangroei-premie betreft. Het is juist op deze bijkomende premies dat de concurrentie zich moet kunnen botvieren. Concurrentie is goed voor de consument, *in casu* voor de spaarder. Kleine spaarkassen kunnen soms wat grotere getrouwheidspremies toekennen dan de grote, omdat de grote spaarkassen enorm veel kosten hebben door de vermenigvuldiging van de verkooppunten, van de agentschappen, op alle hoeken van de straten, waardoor zij nu voor een deel in zak en as zitten.

Mijn standpunt is dat wij de concurrentie in de financiële sector moeten bevorderen in plaats van haar te fnuiken maar dan op basis van wat de Amerikanen de *price competition* noemen, de mededinging dus die slaat op de prijzen, *in casu* de rentevoeten. Het hanteren van de prijs als instrument van de mededinging is, zoals u weet, in de economische oorlogsvoering een beetje grijpen naar de atoombomb. Iedereen is ervoor beducht. Het is nochtans het enige wapen dat uiteindelijk voor de consument het interessantst is.

Helaas, bestaat er een permanente verleiding tussen aanbieders-producten, *in casu* de spaarbanken, om te grijpen naar de methoden van de *non price competition*. Dat wil zeggen, men maakt eigenlijk een prijzenkartel, de rentevoeten worden onder mekaar bekoststofd en men beconcurrert elkaar met service, met heel aantrekkelijke agentschappen, met folders, met eventueel esthetisch verantwoord personeel achter de loketten en met alles waarop de interpellant heeft gegisp, tombola's, tickets voor theaters, reizen, alle soorten gadgets en noem maar op. Wij hebben dat ook meegemaakt aan de benzinstations. Dat is zeker een ontarding van de mededinging. Uiteindelijk kost dit allemaal geld en is het de spaarder die daarvoor betaalt. Dat wordt hem aangerekend in de ene of de andere vorm. Of, wanneer het niet de spaarder is die het betaalt aan de creditzijde, dan wordt het aan de debetzijde betaald door de kredietnemer. Dat zijn dus zeker geen goede praktijken.

Ik wou in mijn antwoord even verwijzen naar de wet van 28 december 1983 en het daarbij aansluitend koninklijk besluit van 29 december 1983 die beide de voorwaarden bepalen waaraan de spaardeposito's moeten

beantwoorden om belastingvrijstelling te genieten, met name tot 50 000 frank vrijstelling van roerende voorheffing.

Het staat de kredietinstellingen vanzelfsprekend vrij spaargelden aan te trekken onder voorwaarden die afwijken van de vereisten van voornoemd koninklijk besluit. Maar, in dat geval vervalt de belastingvrijdom ten aanzien van het geheel van de vergoeding van deze deposito's en moet de roerende voorheffing worden ingehouden op het geheel van deze vergoeding.

Die regel wordt trouwens nu ook toegepast voor de spaarbanken die met hun rentevoeten zouden uitstijgen boven 5,25 pct. inclusief de getrouwheidspremie en de aangroei-premie.

Het is de Bankcommissie die belast is met de controle en die verslag moet uitbrengen bij het ministerie van Financiën. Indien zij een praktijk constateert die afwijkt van de voorwaarden, dan moet de roerende voorheffing worden toegepast.

Ten aanzien van de naleving van deze voorwaarden vervult de Bankcommissie een bestendige controle volgens de bij wet bepaalde procedures. Dit gebeurt door de bankrevisoren die ook bevoegd zijn voor de spaarbanken. Deze controle omvat alle aspecten van het regime van de spaardeposito's, inclusief de vergoedingsvoorwaarden en andere voordelen.

Ten aanzien van de vergoeding bepaalt voornoemd besluit dat «de vergoeding van de spaardeposito's verplicht maar ook uitsluitend bestaat uit een basisrente, een getrouwheids- en/of aangroei-premie».

Het geachte lid stelt een interpretatievraag over het begrip vergoeding, rekening houdend met gangbare praktijken zoals kosteloze tombola's en loterijen, voordelige ontleeningsvoorwaarden voor trouwe spaarders, al dan niet publicitaire geschenken, verbonden aan het bedrag of de aangroei van spaardeposito's of aan het op deze spaardeposito's vergoede rentebedrag.

Ik kan de heer Geens volledig bijvallen waar hij het belang van de rechtszekerheid ter zake onderstreept. De spaardeposito's vertegenwoordigen immers een globale omloop van 1 516 miljard. Wij hadden het daarstraks over de openbare schuld die in aanmerking komt voor zogenaamde consolidatie. Dat is in de beste hypothese 2 000 miljard. Wat men in ruime zin het volkssparen heeft genoemd, bedroeg 1 516 miljard in 1985, en dat is volledig vrijgesteld van roerende voorheffing.

Het debat over de roerende voorheffing is hier al vaak ter sprake gekomen. Voor een stuk is de situatie wat hypocriet, immers 1 516 miljard is volledig vrijgesteld van roerende voorheffing. De roerende voorheffing slaat alleen nog op kasbons en op staatsfondsen, wat trouwens een ernstige handicap is voor het plaatsen van deze fondsen.

Ik kan het geachte lid ook bijvallen in zijn bekommerning om ter zake correcte mededingsvoorwaarden verzekerd te zien. Wat dat laatste punt betreft, wil ik terloops onderstrepen dat de wet op de handelspraktijken van 14 juli 1971 op de aangehaalde praktijken onverminderd van toepassing is. Bij wet werd een strenge reglementering ingevoerd ten aanzien van premieverkopen van goederen en diensten, van geschenken, van loterijen en publicitaire spelen en prijskampen.

De minister van Economische Zaken, mijn opvolger de heer Maystadt, heeft een ontwerp van wet ingediend dat ik trouwens tijdens de vorige legislatuur had moeten indienen, houdende herziening van de wet van 1971 op de handelspraktijken.

Ik zal de aandacht van minister Maystadt vestigen op de inhoud van uw interpellatie, mijnheer Geens, en op de zorg die ik met u deel; misschien kan hij met een aanpassing van zijn ontwerp op een meer stringente wijze een einde maken aan handelspraktijken die werkelijk niet langer geoorloofd zijn.

Mochten deze bepalingen door een kredietinstelling niet worden geëerbiedigd worden, dan zou een ieder — en in het bijzonder ieder concurrent die nadeel zou ondervinden van deze verboden handelspraktijken — de rechtbank van koophandel op basis van de wet van 14 juli 1971 kunnen verzoeken de overtreder te verbieden deze praktijken voort te zetten. Dat spreekt vanzelf. Ik denk met u dat *de lege ferenda* er misschien wat aan te doen is. Ik zal dus vragen aan de minister van Economische Zaken sommige van deze teksten aan te passen.

Voor de toepassing van de fiscale regels, in het bijzonder van het koninklijk besluit van 29 december 1983, rijst de vraag of deze voordelen al dan niet een vergoeding uitmaken. Ik wens er vooraf op te wijzen dat ik geen kennis heb van gevallen waar deze voordelen, toegekend naast de basisrente, de getrouwheids- en de accrespemie, een relatief belangrijk bedrag zouden vertegenwoordigen, en met name dat zij gelijk zouden staan met 2 pct. bijkomende interesten. Ook de Bankcommissie heeft geen kennis van dergelijke gevallen.

U heeft allen de publiciteit gezien die deze dagen uitgaat van een belangrijke parastatale spaarkas waarbij tombolaprijzen uitgereikt worden ter waarde van 53 miljoen. Deze prijzen zullen uitgeloot worden tussen de spaarders die bijkomende stortingen verricht hebben tijdens een bepaalde periode. Dit bedrag van 53 miljoen vertegenwoordigt ongeveer 1/400 van de door deze instelling in 1985 aan haar spaardeposito's vergoede basisrente en getrouwheidspremie. Bij de andere grote spaarinstellingen zou — volgens ingewonnen inlichtingen — de waarde van al deze prijzen gemiddeld niet hoger liggen dan 1/700 van de vergoede rente en premies. Dit zegt mijn administratie, maar zelf denk ik dat — al blijft het persoonlijk voordeel relatief beperkt — driënvijftig miljoen uitkeren aan prijzen wel voor een stuk markt- en concurrentieverstorend is. Ik zou veel liever zien dat die 53 miljoen besteed worden aan het drukken van de rentevoeten in plaats van aan het uitreiken van karamel-len en god-weet-wat.

De heer Van In. — Zeer juist.

De heer Eyskens, minister van Financiën. — Wat moet nu als een vergoeding worden beschouwd voor de toepassing van het koninklijk besluit van 29 december 1983? Elke vergoeding in specien en elke vergoeding in natura die niet een voorwaardelijke en evenmin een aléatoire bezoldiging vormt voor de deponent, uit hoofde van de door hem bij een financiële instelling gehouden of gestorte bedragen op een spaarrekening die de belastingvrijdom geniet. Ik bespaar u de lectuur van de toelichting van mijn administratie die ik u dadelijk zal overhandigen. Stylo's, tekenverhalen, handdoeken enzovoort, zijn voorwerpen met een te verwaarlozen waarde en vallen niet onder het begrip concurrentieverstorende vergoeding of ongeoorloofde handelspraktijken.

Wat de loterijen en tombola's betreft, moet worden vastgesteld dat deze praktijk in de sector van de spaarkassen vrij traditioneel voorkomt en dat niets in de voorbereidende werken van de wet van 28 december 1983 laat vermoeden dat het Parlement aan deze praktijk een einde zou hebben willen maken. Het voordeel dat de spaarder geniet door deel te nemen aan een tombola of een loterij is, per definitie, geheel onzeker en derhalve individueel onmogelijk te begroten of te waarderen. Een bijkomende moeilijkheid vloeit hieruit voort dat de tombola niet altijd beperkt is tot de inlagen en stortingen op spaarboekjes, maar ook op andere vormen van spaarvorming slaat.

Om die reden is als stelling genomen dat promotieacties waarbij spaarders deel hebben aan een tombola naar rata van hun spaarvorming tijdens een bepaalde tijdsspanne, niet als een vergoeding voor de toepassing van het koninklijk besluit van 29 december 1983 moeten worden beschouwd. Dit veronderstelt natuurlijk dat het om een tombola gaat toegelaten overeenkomstig de vigerende wetgeving en dat de totale waarde van de prijzen zeer gering blijft ten aanzien van het totale bedrag vergoed op de spaardeposito's bij wijze van basisrente en getrouwheids- en/of accrespemie. Voor de grote instellingen beantwoordt een verhouding van 1/400 aan deze voorwaarde. Mijn diensten voegen daar echter terecht aan toe dat voor kleine instellingen een verhouding van 1/50 wellicht nog als aanneembaar kan worden beschouwd.

Indien u de verhouding van 1/400 zou toepassen op alle instellingen, zouden natuurlijk de kleine instellingen in de verdrukking komen.

Hoewel het uitreiken van loten van de Nationale Loterij of van prestoloten wel vatbaar is voor een commerciële waardering, is het wenselijk gebleken deze loten gelijk te stellen met een tombola ingericht door de kredietinstelling zelf.

Vermits het ministerie van Financiën zelf de Nationale Loterij organiseert, zou het natuurlijk moeilijk aan te nemen zijn dat mijn diensten zeggen dat zij hiertegen gekant zijn.

Ik reken erop dat de publieke kredietinstellingen zich spontaan naar deze gedragsregels zullen richten en ervoor zullen zorgen dat deze ook ten volle worden geëerbiedigd door de door haar erkende kassen.

Gezien de verbeeldingskracht van de verantwoordelijken voor de marketing in de verschillende kredietinstellingen is het vanzelfsprekend onmogelijk een sluitende negatieve of positieve lijst op te stellen. Een wit-zwarttegenstelling is moeilijk uit te bouwen. Wij moeten hier ongetwijfeld neerhalen tot een soort van casuïstiek. In geval van twijfel, is het raadzaam vooraf contact op te nemen met het belastingbestuur of met de Bankcommissie, die de zaak in gezamenlijk overleg zal behandelen.

Ik deel voor een stuk de redenering, mijnheer Geens. Er zijn praktijken die inderdaad de spuigaten uitlopen. Men zou beter de kosten die hieraan worden besteed, aanwenden voor de verlaging van de rentevoeten.

Ik zal als gevolg van uw interpellatie een brief sturen naar de Bankcommissie om te vragen dat zij nauwer zou toezien op de controle. Vervolgens

zal ik uw interpellatie en mijn antwoord verzenden aan collega Maystadt en hem vragen of hij het niet nuttig oordeelt dat er tijdens de bespreking van het wetsontwerp op de handelspraktijken een amendement zou worden ingediend om het ontwerp zo aan te passen dat echte misbruiken kunnen worden beteugeld en er een einde kan worden gemaakt aan een aantal zogenaamde concurrentiële handelingen die veeleer concurrentieverstorend zijn en zeker niet kunnen worden gerekend tot loyale handelspraktijken. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer André Geens.

De heer A. Geens. — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord.

Mijnheer de minister, u bent duidelijk geweest voor een deel en minder duidelijk voor een ander deel.

Ik ben tevreden omdat u zegt dat u gevolg zult geven aan deze interpellatie door bepaalde maatregelen te treffen. Dat is altijd een goed antwoord. Ik hoop dan ook dat dit gebeurt omdat ik weet dat een aantal mensen zich echt zorgen maken over de huidige evolutie.

Op één onderdeel is niet, of erg onvoldoende geantwoord. Ik vraag u toch nog eens na te gaan wat de toestand is inzake voordelen bij hypothecaire leningen. Ik zal daar over 14 dagen niet op terugkomen. Over dat onderdeel van mijn interpellatie hebt u praktisch niets gezegd, hoewel u toch aandachtig hebt geluisterd.

Hier bestaan belangrijke voordelen, maar de rechtsonzekerheid is vrij groot.

In theorie is er maar vrijstelling van roerende voorheffing tot een bedrag van 50 000 frank intresten. U weet net zo goed als ik dat er veel meer spaarboekjes zijn dan landgenoten. Zo kan men wel zeven of meer boekjes hebben op naam van een en dezelfde persoon. De instellingen lenen zich daartoe. Als zij dat niet zouden doen, gaan de cliënten gewoon naar een andere instelling. Wie kan dat immers controleren, tenzij men alle spaarders zou groeperen op een centrale computer, maar wat doen we dan met de privacy van de burger? Dat is weer een andere problematiek.

U weet dat het perfect mogelijk is deze voordelen sterk uit te breiden.

Hierover hebt u in uw antwoord niets gezegd, zeker niet bewust, daar twijfel ik niet aan. Toch vraag ik u dit onderdeel eens na te kijken en mij binnen afzienbare tijd, het hoeft niet binnen de week, een antwoord te verstrekken. Volgens mij bestaan er ook in deze materie belangrijke wantoestanden. Indien dat niet zo is moet er duidelijkheid worden geschapen omdat sommige instellingen aarzelen bepaalde voordelen toe te kennen aangezien zij niet weten hoe de administratie hen achteraf zal beoordelen. Dit is de reden mijn van verzoek om dit aspect eens van nabij te bekijken.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

COMMUNICATION DE M. LE PRÉSIDENT

De Voorzitter. — Dames en heren, onze agenda is afgehandeld.

Mesdames, messieurs, nous avons ainsi épuisé notre ordre du jour.

Ik stel voor het aan de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden over te laten onze werkzaamheden voor de volgende weken te plannen. (*Instemming.*)

VOORSTELLEN VAN WET — PROPOSITIONS DE LOI

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De volgende voorstellen van wet werden ingediend:

1° Door de heer Didden, tot wijziging van het koninklijk besluit houdende financiering van een speciaal fonds voor het onderzoek in de universitaire instellingen;

Les propositions de loi ci-après ont été déposées:

1° Par M. Didden, modifiant l'arrêté royal portant financement d'un fonds spécial pour la recherche dans les institutions universitaires;

2° Door de heer Noerens, tot oprichting van een parlementaire toezichtcommissie voor de niet-confessionele zedenleer;

2° Par M. Noerens, portant création d'une commission d'inspection parlementaire pour la morale non confessionnelle;

3° Door de heer Cerexhe, tot wijziging van de artikelen 1341, eerste lid, 1834, 1923, 1924, 1950 en 2074 van het Burgerlijk Wetboek en van artikel 4 van de wet van 27 juli 1871 op de lijfswang in burgerlijke zaken.

3° Par M. Cerexhe, modifiant les articles 1341, alinéa 1er, 1834, 1923, 1924, 1950 et 2074 du Code civil ainsi que l'article 4 de la loi du 27 juillet 1871 sur la contrainte par corps en matière civile.

Deze voorstellen van wet zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Ces propositions de loi seront traduites, imprimées et distribuées.

Er zal later over hun inoverwegingneming worden beslist.

Il sera statué ultérieurement sur leur prise en considération.

INTERPELLATIE — INTERPELLATION

Verzoek — Demande

De Voorzitter. — Mevrouw De Pauw wenst de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, Openbaar Ambt en Decentralisatie, te interpellieren over « de schrapping van organisaties die gewetensbezwaarden tewerkstellen ».

Mme De Pauw désire interpellier le Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, de la Fonction publique et de la Décentralisation, sur « la suppression d'organisations occupant des objectifs de conscience ».

De datum van die interpellatie zal later worden bepaald.

La date de cette interpellation sera fixée ultérieurement.

Le Sénat s'ajourne jusqu'à convocation ultérieure.

De Senaat gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 19 h 40 m.)

(De vergadering wordt gesloten te 19 u. 40 m.)